

0.1
177
3

การศึกษาการใช้เวลาว่างของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร

ปริกฤษณานันท์

นาง

ทองใจ สีหะชัย

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 พระโขนง กรุงเทพฯ 11 โทร 3821876 3816068

23 ก.พ. 2522

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษาหาบัณฑิต

กันยายน 2521

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำคณะนิติศาสตร์ได้พิจารณาปัญหานี้จนบัดนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญา การศึกษามหาบัณฑิตของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

๑๘/๕ ๖๕๖๖
ทวงรัตน์ ทวีรัตน์ ประธาน
กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือ และให้คำแนะนำอย่างดียิ่งจาก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วชิรญา บัวศรี อาจารย์ทรงรัตน์ ทวีรัตน์ ผู้เขียนขอกราบ
ขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ของท่านอาจารย์เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์วิเชียร เกตุสิงห์ ที่ให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่งใน
ด้านสถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล นอกจากนี้บุคคลที่ผู้เขียนจะลืมไม่ได้คือ คุณพ่อ คุณแม่
ที่ให้กำลังใจตลอดมา ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณคณะครู อาจารย์ และชมคุณนักรเรียนในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
ที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย และให้ความช่วยเหลือในคัน
ทาง ๆ อย่างดียิ่ง จนกระทั่งปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี

คงใจ สิริชัย

กันยายน 2521

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
กานิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
เอกสารและงานวิจัยภายในประเทศ	7
เอกสารและงานวิจัยในต่างประเทศ	8
องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการใช้เวลาว่างของเด็ก	9
ประเภทของการใช้เวลาว่าง	10
ทัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการใช้เวลาว่าง	19
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	20
3 วิธีดำเนินการศึกษา	
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	21
การเก็บรวบรวมข้อมูล	24
การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	28
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	29
สัญญาณที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	29
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	30

ตอนที่ 1	เปรียบเทียบการใช้เวลาว่างของนักเรียนในแต่ละชั้นคือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีที่ 2 และปีที่ 3 จำแนกตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระบบเวลาเรียน และ อาชีพของผู้ปกครอง	30
ตอนที่ 2	หาความถี่ และจัดอันดับที่ของการเลือกใช้เวลาว่าง ของนักเรียนใน 4 ด้าน คือ ฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ ชมภาพยนตร์ และอื่น ๆ (ดนตรี ทารายได้พิเศษ งานอดิเรก หัตถศึกษา) ระหว่าง โดยจำแนกตาม เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระบบเวลาเรียน และอาชีพของผู้ปกครอง	60
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	100
	สมมติฐานของการศึกษากันกว่า	100
	กลุ่มตัวอย่าง	100
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	101
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	101
	การวิเคราะห์ข้อมูล	101
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	102
	การอภิปรายผล	105
	ข้อเสนอแนะ	109
	ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย	110
	บรรณานุกรม	111
	ภาคผนวก	
	บทคัดย่อ	

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	26
2	แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการใช้เวลาว่างของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามเพศ	30
3	แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการใช้เวลาว่างของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำแนกตามเพศ	31
4	แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการใช้เวลาว่างของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามเพศ	32
5	แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการใช้เวลาว่างของ นักเรียนชั้น ม.ศ.1 จำแนกตามระบบเวลาเรียน	33
6	แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการใช้เวลาว่างของ นักเรียนชั้น ม.ศ.2 จำแนกตามระบบเวลาเรียน	34
7	แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการใช้เวลาว่างของ นักเรียนชั้น ม.ศ.3 จำแนกตามระบบเวลาเรียน	35
8	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการใช้เวลาว่าง ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน 3 กลุ่ม คือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ ของนักเรียนชาย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	36
9	เปรียบเทียบคะแนนการใช้เวลาว่างด้านช่วยงานบ้านของนักเรียน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันเป็นรายคู่โดยใช้ q - statistic	37
10	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการใช้เวลาว่างของ นักเรียนจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	38

- 11 เปรียบเทียบคะแนนการใช้เวลาว่างค่านช่วยงานบ้านของนักเรียน
 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่าง กันเป็นรายคู่ โดยใช้
 q - statistic 39
- 12 เปรียบเทียบคะแนนการใช้เวลาว่างค่านการอ่านหนังสือของ
 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่าง กันเป็นรายคู่ โดยใช้
 q - statistic 40
- 13 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการใช้เวลาว่างของ
 นักเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนชาย
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 41
- 14 เปรียบเทียบคะแนนการใช้เวลาว่างค่านการ เรียนของนักเรียนที่มี
 ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่าง กันเป็นรายคู่ โดยใช้
 q - statistic 42
- 15 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการใช้เวลาว่าง
 ของนักเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนหญิง
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 43
- 16 เปรียบเทียบคะแนนการใช้เวลาว่างค่านการ เรียนของนักเรียน
 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่าง กันเป็นรายคู่ โดยใช้
 q - statistic 44
- 17 เปรียบเทียบคะแนนการใช้เวลาว่างค่านการอ่านหนังสือของ
 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่าง กันเป็นรายคู่
 โดยใช้ q - statistic 45
- 18 แสดง การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการใช้เวลาว่างของ
 นักเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนชาย
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 46

19	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนคะแนนการใช้เวลาว่างของ นักเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	47
20	เปรียบเทียบคะแนนการใช้เวลาว่างกับการเล่นกีฬาของนักเรียน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันเป็นรายคู่ โดยใช้ q - statistic	48
21	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการใช้เวลาว่างของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง	49
22	แสดงการเปรียบเทียบคะแนนการใช้เวลาว่างของนักเรียนในชั้น การเรียนตามอาชีพของผู้ปกครองเป็นรายคู่	51
23	แสดงการเปรียบเทียบคะแนนการใช้เวลาว่างของนักเรียนในชั้น ช่วยงานบ้าน ตามอาชีพของผู้ปกครองเป็นรายคู่	52
24	แสดงการเปรียบเทียบคะแนนการใช้เวลาว่างของนักเรียนในชั้น การเล่นกีฬากับอาชีพของผู้ปกครองเป็นรายคู่	53
25	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการใช้เวลาว่าง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำแนกตามอาชีพของ ผู้ปกครอง	54
26	แสดงการเปรียบเทียบคะแนนการใช้เวลาว่างของนักเรียนในชั้น การเล่นกีฬา ตามอาชีพของผู้ปกครองเป็นรายคู่	55
27	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการใช้เวลาว่างของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง	57
28	แสดงการเปรียบเทียบคะแนนการใช้เวลาว่างของนักเรียนในชั้น ช่วยงานบ้าน ตามอาชีพของผู้ปกครองเป็นรายคู่	58

29	แสดงค่าความถี่และอันดับที่ของจำนวนการเลือกการใช้เวลาว่างในการ ฟังวิทยุของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จำแนกตามเพศ	61
30	แสดงค่าความถี่และอันดับที่ของจำนวนการเลือกการใช้เวลาว่างในการ ชมโทรทัศน์ ของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จำแนกตามเพศ	62
31	แสดงค่าความถี่และอันดับที่ของจำนวนการเลือกการใช้เวลาว่างในการ ชมภาพยนตร์ของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จำแนกตามเพศ	63
32	แสดงค่าความถี่และอันดับที่ของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่างเกี่ยวกับดนตรี ของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จำแนกตามเพศ	64
33	แสดงค่าความถี่และอันดับที่ของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่างเกี่ยวกับการ ทอรายได้พิเศษของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จำแนกตามเพศ	65
34	แสดงค่าความถี่และอันดับที่ของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่างเกี่ยวกับการ ทำงานอดิเรกของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จำแนกตามเพศ	66
35	แสดงค่าความถี่และอันดับที่ของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่างเกี่ยวกับ ทัศนศึกษาของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จำแนกตามเพศ	67
36	แสดงค่าความถี่และอันดับที่ ของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่างในการ ฟังวิทยุของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน	69
37	แสดงค่าความถี่และอันดับที่ของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่างในการ ชมโทรทัศน์ของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน	71
38	แสดงค่าความถี่และอันดับที่ของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่างในการชม ภาพยนตร์ของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน	73

39	แสดงค่าความถี่และอันดับที่ของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่างเกี่ยวกับ ดนตรี ของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน	75
40	แสดงค่าความถี่และอันดับที่ของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่างในการ หารายได้พิเศษของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จำแนกตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	77
41	แสดงค่าความถี่ และอันดับที่ของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่างเกี่ยวกับ การทำงานอดิเรกของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จำแนกตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	79
42	แสดงค่าความถี่และอันดับที่ของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่างเกี่ยวกับ ทัศนศึกษาของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จำแนกตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	81
43	แสดงค่าความถี่และอันดับที่ของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่างในการ ฟังวิทยุของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จำแนกตามระบบ เวลาเรียน	83
44	แสดงค่าความถี่และอันดับที่ของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่างในการชม โทรทัศน์ของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จำแนกตามระบบ เวลาเรียน	84
45	แสดงค่าความถี่และอันดับที่ของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่างในการ ชมภาพยนตร์ของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จำแนกตาม ระบบเวลาเรียน	86
46	แสดงค่าความถี่และอันดับที่ของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่างเกี่ยวกับ ดนตรีของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จำแนกตามระบบ เวลาเรียน	87

47	แสดงค่าความถี่และอันดับที่ของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่างเกี่ยวกับการ การหารายได้พิเศษของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จำแนก ตามระบบเวลาเรียน	88
48	แสดงค่าความถี่และอันดับที่ของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่างเกี่ยวกับการ การทำงานอดิเรกของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จำแนกตาม ระบบเวลาเรียน	89
49	แสดงค่าความถี่และอันดับที่ของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่างเกี่ยวกับ ทัศนศึกษาของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จำแนกตาม ระบบเวลาเรียน	90
50	แสดงค่าความถี่และอันดับที่ของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่างในการพึงวิทย์ ของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง	92
51	แสดงค่าความถี่และอันดับที่ของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่างในการชม โทรทัศน์ของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จำแนกตามอาชีพ ของผู้ปกครอง	93
52	แสดงค่าความถี่และอันดับที่ของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่างในการชม ภาพยนตร์ของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จำแนกตามอาชีพ ของผู้ปกครอง	94
53	แสดงค่าความถี่และอันดับที่ของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่างเกี่ยวกับดนตรี ของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จำแนกตามอาชีพของ ผู้ปกครอง	96
54	แสดงค่าความถี่และอันดับที่ของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่างเกี่ยวกับ การหารายได้พิเศษของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จำแนกตาม อาชีพของผู้ปกครอง	97

- 55 แสดงค่าความถี่และอันดับที่ของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่างเกี่ยวกับ
การทำงานนอกเวลาของนักเรียนชั้น ม.ศ. 1 2 และ 3 จำแนกตาม
อาชีพของผู้ปกครอง 98
- 56 แสดงค่าความถี่และอันดับที่ของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่างเกี่ยวกับ
ทัศนศึกษาของนักเรียนชั้น ม.ศ. 1 2 และ 3 จำแนกตาม
อาชีพของผู้ปกครอง 99

ภูมิหลัง

ปัญหาที่สำคัญมากอันหนึ่ง คือปัญหาการเพิ่มประชากร ซึ่งมีผลเกี่ยวเนื่องโดยตรงต่อการพัฒนาทางการศึกษา เนื่องจากจำนวนเด็กที่เกิดมีมากจนเป็นภาระหนักที่รัฐบาลจะต้องจัดสถานที่เรียนให้เพียงพอ

โรงเรียนมัธยมเป็นจำนวนมากต้องจัดการศึกษาเป็นสองประเภท คือจัดเป็นสองผลัดและผลัดปกติ เพื่อให้เด็กมีโอกาสดำเนินการได้ทั่วถึงเพียงพอ เพราะการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนากำลังคน ซึ่งเป็นตัวจักรที่จะนำความเจริญมาสู่ประเทศชาติ

การจัดการเรียนสองผลัดนี้ ทำให้เกิดปัญหาตามมาคือ นักเรียนจะมีเวลาว่างนอกห้องเรียนในสัปดาห์หนึ่ง ๆ หลายชั่วโมง บางครั้งการใช้เวลาว่างของเด็กทำในทางที่ผิด เช่น การรวมกลุ่ม มั่วสุมกระทำผิดต่าง ๆ เช่น การรวมกลุ่มเสพยาเสพติดอันทำให้เกิดความเดือดร้อนวุ่นวาย และก่อความรำคาญต่อชุมชนเนื่องจากเด็กเหล่านั้นอยู่ในระยะวัยรุ่น อันเป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตในการปรับตัว คือปรับตัวจากความเป็นเด็กมาเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งในบางกรณีเด็กอาจเกิดความเข้าใจผิด การปฏิบัติตนระหว่างสภาพเด็กและสภาพผู้ใหญ่ จึงทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ขึ้น

* การใช้เวลาว่างของเด็กจากการค้นคว้าของ ทศนิยม อ่องไพบุลย์ (ทศนิยม อ่องไพบุลย์, 2503 : 10) กล่าวว่า ในโรงเรียนรัฐบาล 5 โรงเรียน มีนักเรียนจำนวนไม่น้อยที่ยังไม่รู้จักการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่นนักเรียนใช้เวลาในการพูดเล่นกับญาติพี่น้อง ใช้เวลาว่างในการนอน ส่วนที่บอกว่าใช้เวลาว่างในการดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ เที่ยวกับเพื่อน ๆ ภูษาพนธ์ และอ่านนวนิยาย มีอยู่เป็นจำนวนมาก เป็นที่น่าสงสัยว่าเด็กเหล่านั้นรู้จักการกระทำไปอย่างเหมาะสมหรือไม่ เพราะการกระทำ

เหล่านั้น อาจกลายเป็นโทษได้ถ้าหากว่าเด็ก ๆ ไม่ได้รับการอบรมสั่งสอนให้รู้จักใช้เวลาว่างไปในทางที่ถูก

การค้นคว้าวิจัยนี้สอดคล้องกับ กร.มาร์ตินสัน (Martinson, 2503 : 60) 2503 : 60) สํารวจเด็กนักเรียนวัยรุ่นไทยเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างในวันหนึ่ง ๆ ดังนี้ คือ ในสัปดาห์หนึ่งมี 168 ชั่วโมง นักเรียนใช้เวลาว่างในการนอนเสีย 56 ชั่วโมง ในการเข้าชั้นเรียนที่โรงเรียนตามปกติ 25 ชั่วโมง เป็นเวลาที่จะใช้รับประทานอาหาร ทากิจวัตรประจำวัน พบปะเพื่อนฝูง และหาความเพลิดเพลิน

✎ ในการวิเคราะห์ปัญหาจากการมีเวลาว่างของเด็กและปัญหาที่เกิดขึ้นในหลายด้านจากเวลาว่างของเด็ก โดยผู้ใหญ่จะช่วยให้เด็กใช้เวลาว่างที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ได้คือ บิดา มารดา และผู้ปกครอง รวมทั้งโรงเรียน โดยการปลูกฝังความสนใจในการรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ซึ่ง กร.ปริชา ธรรมา (ปริชา ธรรมา, 2504 : 7 - 8) สรุปไว้ดังนี้คือ

1. ให้เด็กได้รับคำบอกเล่าเรื่องการใช้เวลาว่างโดย บิดา มารดา และผู้ปกครอง และรับฟังจากวิทยากรที่โรงเรียนเชิญมา
2. ให้เด็กได้พบเห็นสิ่งต่าง ๆ ที่สามารถเร้าให้เด็กเกิดความรู้สึก เช่น อุปกรณ์การเล่นประเภทต่าง ๆ อุปกรณ์ในการวาดภาพ อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำงาน การแนะนำสถานที่พักผ่อน รวมทั้งการส่งเสริมให้เด็กมีงานอดิเรกตามความสนใจของเด็ก
3. ให้เด็กได้พบปะสนทนากับเพื่อน ๆ หรือบุคคลอื่น ๆ ที่ประสบความสำเร็จความภาคภูมิใจจากการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
4. ยกตัวอย่างบุคคลหรือเพื่อน ๆ ที่สนใจ การใช้เวลาว่าง โดยเน้นถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการกระทำมีอย่างใดบ้าง
5. ให้เด็กทดลองทำจริงในสิ่งที่ต้องการและสนใจ เมื่อมีเวลาว่าง เพราะการทำจริงนั้นทำให้ทราบว่าสิ่งที่ทำให้ประโยชน์ ความเพลิดเพลินอย่างไร เช่น เด็กบางคนไม่สนใจทางกีฬาเลย แต่เมื่อได้ลองเล่นกีฬาแล้วทำให้เกิดความชอบขึ้นได้

การจัดหลักสูตรการเรียนเป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กลดการใช้เวลาว่างไปในทางที่ผิด และเป็นผลเสียต่อการดำเนินชีวิต หลักสูตรดังกล่าวจะมีเรื่องเกี่ยวกับกิจกรรมพิเศษเสริมไว้ด้วย กิจกรรมเหล่านี้จะส่งเสริมการเรียนการสอน และพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ของเด็ก

การจัดกิจกรรมอาจทำได้หลายรูปแบบ และหลายวิธีทางดังเช่น ทางด้านวิชาการ ทางด้านสังคม ทางด้านขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม ฯลฯ นั้น ปราวณี เถลิงพล (ปราวณี เถลิงพล, 2518 : 46) ได้สรุปความสำคัญของการจัดกิจกรรมทางการเล่นและสันทนาการที่เป็นการส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้ถูกทาง เด็กได้รับความเพลิดเพลิน มีการพักผ่อนหย่อนใจ เช่น การจัดชุมนุมต่าง ๆ ทางด้านกีฬาดนตรี ชุมนุมทางวิชาการในวิชาที่เรียนอยู่ การจัดทัศนศึกษา

ในหลักสูตรของระดับมัธยมแบบประสมที่มีอยู่ในปัจจุบันนี้ ได้จัดการเรียนในวิชา กิจกรรมสำรวจที่จะทำให้เด็กได้แนวทางในการประพฤติปฏิบัติตนเองโดยมีฝ่ายแนะแนวเข้าไปเกี่ยวข้องและจะช่วยขจัดปัญหาการมีเวลาว่างมากของเด็กโดยชี้แจงถึงวิธีการใช้เวลาว่าง สถานที่พักผ่อนที่ควรไปยามว่าง ซึ่งจะทำให้ได้ความรู้ การพักผ่อน ความสามัคคี และรายได้พิเศษได้ ดังจะเกี่ยวข้องกับการค้นคว้าของ พิเชิต อัครนิจ (พิเชิต อัครนิจ, 2501 : 13) ที่ได้กล่าวถึงการแนะแนวและสันทนาการว่า "เป็นการช่วยให้คนได้รู้จักแนวทางไปสู่การพักผ่อนที่เหมาะสม รวมทั้งการช่วยเหลือในการเลือก การเตรียมการ หรือการดำเนินการเพื่อการพักผ่อนให้ดีขึ้น ซึ่งอาจจะเป็นความสำเร็จในการใช้เวลาว่างหลังจากการเรียนและงานที่ทำในเวลาว่างอาจเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพในอนาคตต่อไป"

จากการค้นคว้าและอ่านความผลงานวิจัยรวมทั้งหนังสือต่าง ๆ เกี่ยวกับเด็กวัยรุ่น ซึ่ง ดร.ปรีชา ธรรมา (ปรีชา ธรรมา, 2504 : 18) กล่าวสรุปไว้ว่า "คุณข้างใหญ่ หาง คุณข้างใหญ่แม่ คุณข้างใหญ่แน่ คุณการใช้เวลาว่างของเขา" จากข้อความนี้ทำให้ผู้วิจัยได้แก้มคิดในการศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อให้ทราบแนวทางการใช้เวลาว่างของเด็ก

โดยเฉพาะเด็กวัยรุ่น เพราะเด็กในวัยนี้ถือเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต และช่วยให้
เด็กได้ทราบแนวทางที่ถูกต้องในการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาว่าเด็กนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นใช้เวลาว่างของตน
อย่างไร
2. เพื่อเปรียบเทียบการใช้เวลาว่างของนักเรียนว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่
โดยเปรียบเทียบตามตัวแปรดังต่อไปนี้
 - 2.1 เพศ
 - 2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2.3 ระบบเวลาเรียน
 - 2.4 อาชีพผู้ปกครอง

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อทราบข้อเท็จจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้เวลาว่างของนักเรียนว่า
ส่วนมากชอบทำอะไร และใช้เวลาว่างไปในแต่ละด้านเป็นปริมาณมากน้อยเพียงใด
2. เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้เหมาะสมและสอดคล้อง
กับความต้องการของนักเรียน
3. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครู ผู้ปกครอง ครูแนะแนว และผู้บริหารในการ
ที่จะให้ความร่วมมือส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เวลาว่างของเด็กให้เป็นไปในทางที่
ถูกต้องเหมาะสมและเกิดประโยชน์แก่นักเรียน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีที่ 2 และปีที่ 3 ปีการศึกษา 2520 ที่เรียนในโรงเรียนทั้ง 2 ระบบ คือ สองผลัดและผลัดปกติ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 882 คน เป็นชาย 422 คน และเป็นหญิง 460 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ

2.1.1 เพศ

2.1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1.3 ระบบเวลาเรียนแยกเป็น 2 ระบบ ได้แก่สองผลัดและผลัดปกติ

2.1.4 อาชีพผู้ปกครอง

2.2 ตัวแปรตาม

- การใช้เวลาว่างของนักเรียน

คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

เวลาว่าง	หมายถึง เวลาที่นักเรียนว่างเว้นจากการเรียนและการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ซึ่งรวมทั้งการกินการนอน
นักเรียน	หมายถึง นักเรียนที่เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2520

ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หมายถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีที่ 2 และปีที่ 3 ของ
โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร
มหานคร

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนผลการสอบปลายปี
นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง นักเรียนที่ได้คะแนนผลการสอบ
สูงกว่า 70 เปอร์เซ็นต์

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง หมายถึง นักเรียนที่ได้คะแนน
ผลการสอบระหว่าง 60-70 เปอร์เซ็นต์

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง นักเรียนที่ได้คะแนนผลการสอบ
ต่ำกว่า 60 เปอร์เซ็นต์

ระบบเวลาเรียน หมายถึง การจัดเวลาเรียนของทางโรงเรียนซึ่งแบ่ง
เป็น 2 ประเภท คือการเรียนสองผลัดกับ
การเรียนผลัดปกติ

การเรียนสองผลัด หมายถึง การเรียนในช่วงเวลา 7.30 น. ถึง
12.30 น. หรือ 12.40 น. ถึง 17.30 น.

การเรียนผลัดปกติ หมายถึง การเรียนในช่วงเวลา 8.30 น. ถึง
15.30 น.

อาชีพผู้ปกครอง ใช้อาชีพของบิดาเป็นหลัก แบ่งเป็น 5 ประเภท คือ

1. รับราชการ
2. ทำงานบริษัทเอกชน
3. กู้ขายส่วนตัว
4. รับจ้าง
5. อื่น ๆ คือ พ่อบ้าน . เกษตรกร ฯลฯ

เอกสาร และการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาการใช้เวลาว่างของเด็กนั้น มีผู้ศึกษาและทำการวิจัยไว้มากนัก
เท่าที่รวบรวมได้มีดังนี้

เอกสารและงานวิจัยภายในประเทศ

* จากการศึกษารวบรวมของ ร.ต.หญิงทัศนีย์ อ่องไพฑูริย์ เกี่ยวกับการสืบค้นปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการเรียนจากนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาของโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ทัศนีย์ อ่องไพฑูริย์, 2503 : 9) ปีตอนหนึ่งเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างของเด็กพอสรุปได้ว่า มีนักเรียนชายร้อยละ 27.10 นักเรียนหญิงร้อยละ 16.70 ที่ใช้เวลาว่างในการฟังวิทยุและดูโทรทัศน์ นักเรียนชายร้อยละ 18.10 นักเรียนหญิงร้อยละ 10.30 ใช้เวลาว่างในการชมภาพยนตร์ นักเรียนชายร้อยละ 9.60 นักเรียนหญิงร้อยละ 8.90 ใช้เวลาว่างในการเล่นกีฬา และนักเรียนชายร้อยละ 11.10 นักเรียนหญิงร้อยละ 16.10 ใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือที่มีประโยชน์

* จากการศึกษาค้นคว้าของ ดร.ปรีชา ธรรมมา (ปรีชา ธรรมมา, 2504 : 3) พบว่า การใช้เวลาว่างในทางที่ถูกนั้นอาจมีได้หลายทางด้วยกันเช่น ฟังดนตรี คุละคร-อ่านหนังสือ ดูภาพยนตร์ เล่นกีฬา เป็นการผ่อนคลายความตึงเครียดทางกายและทางใจได้เป็นอย่างดี สำหรับการทำงานอดิเรก เช่น การเลี้ยงสัตว์ การทาสวน การเย็บปักถักร้อย อาจเป็นผลให้เกิดรายได้ได้ นอกจากนั้นการใช้เวลาว่างในทางที่ถูกต้อมนั้น ผลดีที่ได้รับคือ การค้นพบสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ได้รับความเพลิดเพลินจากงานที่ทำ ซึ่งในวงการศึกษาก็คือการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์เป็นจุดประสงค์สำคัญข้อหนึ่งของ การอบรมกุลบุตร กุลธิดา ของประเทศชาติ

จากการวิจัยโดยตรงในเรื่องการใช้เวลาว่างของนักเรียนคือ วัน สังข์สะอาด (วัน สังข์สะอาด, 2505 : 137) โดยสำรวจการใช้เวลาว่างของนักเรียนใน โรงเรียนวิสามนัญศึกษาและอาชีวศึกษาในจังหวัดพระนคร ธนบุรี พบว่า นักเรียนส่วนมาก ใช้เวลาว่างของตนในด้านการเรียนมากที่สุด ช่วยทำงานบ้านปานกลาง สำหรับด้านกีฬา การทำงานอดิเรก ประเภทฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ อ่านหนังสือ การหาความรู้เพิ่มเติม และการหารายได้พิเศษ น้อย

เอกสารและงานวิจัยในต่างประเทศ

— เฮอร์ล็อก (Hurlock, 1956 : 327) กล่าวถึงการใช้เวลาว่างนั้นต้อง พิจารณาถึงแนวทางการเล่น และกิจกรรมสันทนาการ โดยคำนึงถึงอิทธิพลของสิ่งต่าง ๆ เช่น การกีฬา การทำงานอดิเรก การอ่านหนังสือ ฯลฯ ที่มีผลต่อความสนใจของเด็ก

— ฟอกซ์ (Fox, 1934 : 493 - 503) กล่าวว่า การใช้เวลาว่างของเด็ก นั้นขึ้นอยู่กับประเภทกิจกรรมที่เด็กเลือกทำเช่น การเล่นเกมกีฬา การสะสมสิ่งของ ฯลฯ มากกว่าเวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรม นอกจากนั้นยังเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจของ ครอบครัว คือเด็กที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงจะใช้เวลาว่างไปในการเล่น และการทำ กิจกรรมที่น่าสนใจมากกว่าเด็กในฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพราะต้องทำงานช่วยครอบครัว

จากการศึกษาของเบลล์ อ้างจากเฮอร์ล็อก (Hurlock, 1949 : 282 - 330) พบว่า เด็กหญิงใช้เวลาว่างไปในด้านการอ่านหนังสือมากที่สุด รองลงไปเป็น งานอดิเรก ชมภาพยนตร์ เล่นกีฬาและฟังวิทยุ เด็กชายใช้เวลาว่างไปในด้านการ เล่นกีฬาเป็นอันดับหนึ่ง รองลงไปก็อ่านหนังสือ เกี่ยวกับเพื่อน ชมภาพยนตร์ ทำงาน อดิเรก และฟังวิทยุ

ในที่นี้จะกล่าวถึงเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างในด้านต่อไปนี้
คือ

1. องค์ประกอบที่เกี่ยวกับการใช้เวลาว่างของเด็ก

จากการกล่าวอ้างของสโปรา (Sapora, 1961 : 104 - 109) ได้อธิบายไว้ดังนี้

1.1 ทางด้านจิตวิทยา

อเล็กซานเดอร์ (Alexander) กล่าวว่า การเล่นต่าง ๆ เป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งของกิจกรรมที่คลายความตึงเครียด รวมทั้งการเผชิญภัย การเสี่ยง การทดลองในการเล่นเป็นการใช้พลังงานส่วนเกินไปในทางที่ถูกต้อง

ฟรอยด์ (Freud) กล่าวว่า การใช้เวลาว่างจากการเล่น การทำกิจกรรมต่าง ๆ ของเด็กแม้จะไม่ใช่ประสบการณ์ที่ถูกต้องก็ตาม แต่เด็กได้ใช้พลังงานของตนเองไปอย่างถูกต้องโดยขึ้นกับสภาพแวดล้อมของเด็กแต่ละคน

1.2 การถ่ายทอดทางกรรมพันธุ์ (Heredity)

ฮิวซิงกา (Huizinga) มีความเชื่อว่า การใช้เวลาว่างโดยการ เล่น การทำกิจกรรมต่าง ๆ มาจากความต้องการตามสัญชาตญาณของแต่ละคน โดยปรากฏการณ์ของสภาพร่างกาย หรือความผ่อนคลายความตึงเครียดทางจิตใจ

1.3 ทางด้านการเรียนรู้ (Learning)

แมคเคลแลนด์ (McClelland) กล่าวว่า การใช้เวลาว่างของเด็กแบ่งออกได้ดังนี้คือ

ก. การออกกำลังของตนเอง (innate activity)

ข. การใช้เวลาว่างโดยการเรียน การเล่น จากประสบการณ์ที่ตนเองได้พบเห็น และมีความสามารถที่จะทำได้

เพียเจต์ (Piaget) ได้สรุปขั้นตอนการพัฒนาการเล่น การเคลื่อนไหว เมื่อเด็กมีเวลาว่าง เป็นแนวทางการเรียนรู้ไว้ดังนี้ คือ

ก. The Practice Stage ในเด็กทารก เวลาว่างชอบการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อของแขน ขา มือ

ข. The Symbolic Stage นั้นเข้าใจเรื่องเวลาว่างโดยความสัมพันธ์ทางการเล่นกับผู้อื่น และสิ่งแวดล้อม

ค. The Rule Stage นั้น การใช้เวลาว่างโดยการเล่นเป็นความต้องการความจริงที่จะได้รับ โดยมีแบบแผนในการกระทำด้วย

2. ประเภทของการใช้เวลาว่าง ที่เด็กมีความสนใจโดยมีผู้ทำการศึกษาค้นคว้า และวิจัยไว้ดังนี้ คือ

2.1 การใช้เวลาว่างในการเล่น

— เฮิร์ลล็อก (Hurlock, 1956 : 327) กล่าวว่า การเล่นโดยอิสระของเด็กเป็นการเล่นโดยขาดกฎเกณฑ์แบบแผนในการเล่นซึ่งเป็นการคาดหวังการเล่นเฉพาะบุคคลโดยไม่คำนึงถึงเวลาการเล่น แต่คำนึงถึงความสนใจในการเล่นเท่านั้น

— มาร์คี (Markey, 1935 : No. 18) กล่าวถึงการเล่นโดยการสมมติของเด็กนั้นจะอยู่ในวัยเด็กเล็กมากกว่าเด็กโต เป็นการเล่นโดยการใช้ความคิดตามจินตนาการที่ตนต้องการให้เป็นไป ซึ่งการเล่นนี้อาจเลียนแบบการเล่นของผู้อื่นได้

— สจิลเลอร์ และสเปนเซอร์ กล่าวอ้างจากโกรและโคร (Crow and Crow, 1955 : 119) กล่าวว่าการเล่นเป็นการใช้พลังงานส่วนเกินของเด็กซึ่งจะใช้เวลาติดต่อกันนานในการเล่น - แม้ในเวลาว่างอยู่บนเตียงก็เล่น เช่น เล่นตุ๊กตา เล่นรถยนต์ และอื่น ๆ เช่นเดียวกับคิวอี้ กล่าวอ้างจากโครและโคร (Crow and Crow, 1955 : 120) มีความเห็นจากความเชื่อว่าการเล่นเป็นกิจกรรมของชีวิตและองค์ประกอบตามธรรมชาติของอินทรีย์ที่มีชีวิตถือการทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยเมื่อเด็กเจริญวัยขึ้นจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมหลาย ๆ ชนิด ซึ่งกิจกรรมแต่ละชนิดอาจมีแนวทางสู่เป้าหมายที่ต้องการได้ หรืออาจขาดแนวทางสู่เป้าหมายได้เช่นกัน

— แพทริค กล่าวอ้างจาก สมบัติ กาญจนกิจ (สมบัติ กาญจนกิจ และคณะ, 2520 : 7) กล่าวถึงการเล่นเป็นการผ่อนคลายความตึงเครียดและเกิดความเพลิดเพลินโดยผู้เล่นลงเล่นโดยไม่หวังผลตอบแทนอย่างอื่นนอกจากได้ร่วมเล่นเท่านั้น

อริสโตเติล กล่าวอ้างจากสโปรา (Sapura, 1961 : 87 - 88)
กล่าวว่า การเล่นเป็นการระบายอารมณ์ที่ถูกกดดัน บีบคั้น ซึ่งอารมณ์ดังกล่าวนี้ ถ้าหาก
ยังถูกกดคั้นไว้ต่อไปจะเป็นอันตรายต่อบุคคลนั้น

สมประสงค์ ปิ่นจินดา (สมประสงค์ ปิ่นจินดา และคณะ, 2516 :
134) กล่าวว่า การเล่นในระดัเด็กวัยร่นชอบการเล่นที่มีการแข่งขันเป็นทีม โดยเด็กชาย
ชอบเล่นในสิ่งที่ช่วยฝึกทักษะ เช่นการเล่นกีฬา ชอบเล่นผาดโผน ผจญภัย ส่วนเด็กหญิง
ชอบเล่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความจริง เช่นการเล่นโดยการฝึกทำครัว ตัดเย็บ ฯลฯ

2.2 การใช้เวลาวางคานการกีฬา

รีซ (Reece, 1954 : 131 - 134) กล่าวว่า การเล่นเกมส์
การเล่นกีฬาของเด็กโต เด็กจะชอบเล่นเกมส์หรือกีฬาที่มีกฎเกณฑ์ และเป็นเกมส์ที่ใช้
เวลาสั้น ๆ ในการเล่น ซึ่งสอดคล้องกับเฮิร์ลล็อก (Hurlock, 1956 : 339) ที่
พบว่า การเล่นเกมส์หรือกีฬาของเด็กในวัย 10 - 11 ปี จะอยู่ในรูปการแข่งขัน
การเล่นเป็นทีมเพื่อเป็นการฝึกฝนทางด้านทักษะ และความเก่งในการเล่น การเล่นเกมส์
และกีฬานี้มีใช้การพักผ่อนอย่างเดียว แต่ทำให้เกิดคุณค่าทางสังคมด้วย

สังค แสทวิสุข (สังค แสทวิสุข, 2503 : 21 - 26)
ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความสนใจด้านกีฬาของเด็กวัยร่นชายพบว่า ความสนใจ
ทางด้านกีฬาของเด็กวัยร่นนั้น เด็กชอบเล่นกีฬาเป็นทีมมากกว่าเล่นเป็นรายบุคคล การ
เล่นกีฬาทำให้ได้พักผ่อนสมอง ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และมีความสุข เหตุผลใน
การเล่นกีฬาของเด็กมาจากความมีใจรักในการกีฬา การสนับสนุนจากทางโรงเรียน
บิดา มารดาเด็กมีความสนใจในกีฬาฟุตบอล บาสเกตบอล มากกว่ากีฬากายกรรม
อันสอดคล้องกับการวิจัยของ วัน สังข์สะอาด (วัน สังข์สะอาด, 2505 : 134) พบว่า
นักเรียนชายสนใจการเล่นกีฬากว่านักเรียนหญิง แต่ส่วนใหญ่จะชอบมากกว่าเล่นด้วย
ตนเอง

2.3 การใช้เวลาว่างสำหรับการอ่านหนังสือ

เฮอรัลด์ คกล่าวอ้างจาก บัญยี่ง เจริญี่ง และควงเคื่อน เลขยานนท์ (บุญยี่ง เจริญี่ง และควงเคื่อน เลขยานนท์, 2510 : 36 - 37) พบว่า ความสนใจในการอ่านระหว่างเด็กอเมริกันและเด็กไทยคล้ายคลึงกันทั้งในด้าน ปริมาณการอ่าน และชนิดของข้อเขียนจะเปลี่ยนแปลงไปตามอายุของเด็ก และแตกต่างกันระหว่างเพศด้วย โดยเด็กในช่วงอายุราว 14 ปี เด็กชายจะสนใจอ่านเรื่องเกี่ยวกับกีฬา การท่องเที่ยว และเรื่องที่เกี่ยวกับงานอดิเรกของตน ส่วนเด็กหญิงจะสนใจอ่านนวนิยาย เรื่องลึกลับ และเรื่องรัก ส่วนหนังสือประเภทนิตยสารนั้นเด็กวัยรุ่นจะสนใจและเลือกอ่านมากที่สุด คือเรื่องสั้น และเรื่องตลกขบขัน รองลงมาคือเรื่องยาว เรื่องเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ และเรื่องเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

การศึกษาค้นคว้าภายในประเทศนั้น สภาวิจัยแห่งชาติ (2509) พบว่า เด็กที่ตอ้งคคิไค้อ่านหนังสือในเวลาว่างมากกว่าที่จะหังวิทยุ คุโทรทัศน์ หรือไปชมภาพยนตร์ เรื่องที่เด็กชอบอ่านมากที่สุดคือเรื่องตลก เรื่องรบ และเรื่องตื่นเต้น เป็นอันดับสอง ส่วนเรื่องรัก รวมทั้งเรื่องชีวิตและอาชญากรรม นักสืบได้เป็นอันดับสาม ในอัตราส่วน 9.58 ของเด็กที่ตอ้งคคิไค้ทั้งหมด อันสอคคลอ้งกับ วัน สังข์สะอาค (วัน สังข์สะอาค, 2505 : 136) รายงานไว้ว่า เด็กที่มีฐานะคิ้อ่านหนังสือมากกว่าเด็กที่มีฐานะต่ำ และอ่านหนังสือประเภทเบาคมวง ละคร นิทาน นิยาย เรื่องตลก-ขบขัน ส่วนการค้นคว้าของ ร.ท.ทัศนีย์ ออ้งไผบูลย์ (ทัศนีย์ ออ้งไผบูลย์, 2503 : 159) พบว่า เด็กหญิงนิยมการอ่านมากกว่าเด็กชาย และเด็กในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สนใจอ่านหนังสือประเภทความรู้ สารคดี ในทำนองเดียวกันกับการวิเคราะห์นวนิยายที่อยู่ในความสนใจของเด็กวัยรุ่นของ บุญยี่ง เจริญี่ง และควงเคื่อน เลขยานนท์ (บุญยี่ง เจริญี่ง และควงเคื่อน เลขยานนท์, 2510 : 44 - 45) พบว่า การอ่านเรื่องสั้นของวัยรุ่นทำให้เกิดความเพลิดเพลินเป็นเกรอ้งแก้เหงา ซึ่งเพศหญิงได้รับผลมากกว่าเพศชาย และเรื่องที่วัยรุ่นสนใจเป็นเฉพาะเรื่องสั้นที่เกี่ยวกับความรักระหว่าง

เพศมาเป็นอันดับหนึ่ง และความรักระหว่างบิดามารดากับบุตรมาเป็นอันดับสอง

2.4 การใช้เวลาว่างสำหรับการฟังวิทยุ

โครและโคร (Crow and Crow, 1955 : 129 - 130) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าพบว่า เด็กที่เรียนในโรงเรียนใช้เวลาว่างในการฟังวิทยุโดยเฉลี่ย 2 - 4 ชั่วโมงต่อวัน รายการที่ฟังในวิทยุเกี่ยวกับละครวิทยุ การผจญภัย ซึ่งส่วนใหญ่รายการที่เด็กจะฟังจะถูกเลือกโดยผู้ใหญ่

แมคเคลลาร์ และ แฮริส (McKellar and Harris, 1952 : 101 - 113) กล่าวว่าเมื่อเด็กโตขึ้นความสนใจในรายการวิทยุเกี่ยวกับเรื่องทางธรรมชาติ คนตรีสมัยเก่า รายการความรู้ต่าง ๆ รายการทางศาสนา หรือการอภิปรายในเรื่องราวต่าง ๆ จะน้อยลง แต่จะสนใจในเรื่องการผจญภัย การสืบสวน เรื่องตลกขบขัน เรื่องอาชญากรรม ซึ่งจะเกิดในเพศชาย ส่วนเพศหญิงสนใจเพลงตามสมัย ละครตลก มากกว่าเรื่องราวเกี่ยวกับการผจญภัย และอาชญากรรม ส่วนคลาร์ก (Clark, 1940 : 131 - 149) พบว่า เด็กในชนบทมีโอกาสน้อยกว่าเด็กในเมืองในการฟังรายการทางวิทยุแต่ได้รัฟังเรื่องราวจากการเล่าของผู้ใหญ่ตามความเป็นจริงมากกว่าเด็กในเมือง การวิจัยในไทยของ วัน สังข์สะอาด (วัน สังข์สะอาด, 2505 : 135) พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจ-สังคม จากครอบครัวของเด็กนั้นมีความแตกต่างในการฟังรายการทางวิทยุ โดยเด็กที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ-สังคมดี มีการฟังวิทยุมากกว่าเด็กที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ-สังคมที่ไม่ดี และเพศชายฟังวิทยุน้อยกว่าเพศหญิง

* 2.5 การใช้เวลาว่างสำหรับการดูโทรทัศน์

วิตตี้ (Witty, 1955 : 18 - 21) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าพบว่า เรื่องราวของโทรทัศน์เป็นสิ่งใหม่สำหรับเด็ก โดยโทรทัศน์จะเป็นส่วนรวมของการฟังวิทยุและดูภาพยนตร์ไว้ด้วยกันอันเกี่ยวเนื่องกับฐานะทางเศรษฐกิจ-สังคมของครอบครัวด้วย ส่วนฟอกซ์เลอร์ (Fogler, 1953 : 162 - 164) กล่าวถึงความ

สนใจทางโทรทัศน์ของเด็กในระดับวัยต่าง ๆ กันนี้คือ เด็กในวัยก่อนเข้าเรียนสนใจรายการเกี่ยวกับนิทานง่าย ๆ เรื่องสัตว์ คนตรี และการ์ตูน เด็กในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และปีที่ 2 ชอบรายการหุ่นกระบอก เรื่องโคบาล เรื่องตลกขบขัน การแข่งขันชิงรางวัล ฯลฯ เด็กในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และประถมศึกษาปีที่ 4 สนใจเกี่ยวกับการใช้ความคิดสร้างสรรค์เรื่องราวเกี่ยวกับจักรวาล อวกาศ การแสดงต่าง ๆ เรื่องราวสืบสวน อาชญากรรม ละคร และดนตรี เด็กในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และประถมศึกษาปีที่ 6 สนใจเช่นเดียวกับเด็กในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยเพิ่มความสนใจเกี่ยวกับเรื่องราวทางวิทยาศาสตร์ และการแข่งขันทางวิชาการ เพื่อยึดสมองและทักษะ แถมอย่างไรก็ตาม ความสนใจในเรื่องนี้ขึ้นกับระดับอายุเช่นกัน ~~อัน~~ ลอคคองกับความคิดเห็นของ สกอต (Scott, 1953 : 162 - 163) กล่าววารายการทางโทรทัศน์เกี่ยวกับรายการตลกขบขัน การ์ตูน และรายการดนตรี เป็นที่นิยมในทุกระดับวัย ระดับอายุ ส่วนอิทธิพลทางโทรทัศน์ต่อเด็กนั้น เอฟริ (Evry, 1952 : 247) กล่าวว่า เมื่อเด็กได้ชมรายการทางโทรทัศน์แล้วจะนำเรื่องราวที่ได้ชมเก็บไปคิดไปฝัน เมื่อยามหลับนอน การฝันนี้อาจเป็นการฝันร้ายได้ ซึ่งได้มีการวิจัยเรื่องอิทธิพลของโทรทัศน์ต่อเด็กไทยเช่นกัน โดยคณะนิเทศศาสตร์จุฬาลงกรณ์ (barung สีหอำไพ และคณะ, 2519 : 42 - 46) พบว่า การดูโทรทัศน์เป็นการใช้เวลาว่างที่เด็กชอบที่สุด เด็กส่วนใหญ่ติดโทรทัศน์เป็นอย่างมาก และเด็กจะเหงามทั้งไม่มีความสุขเมื่อไม่มีโทรทัศน์ เนื้อหาของโทรทัศน์อาจมีอิทธิพลต่อเด็กในเรื่องความปรารถนา เอกลักษณ์ และแบบแผนอาชีพที่เด็กต้องการและชอบมากที่สุด คือทหาร กูร ตำรวจ และหมอโดยเด็กทั้งหญิงและชายจะไม่เลือกเป็นทวิยอคมนุษย์ โดยเด็กผู้ชายอยากเป็นตำรวจหรือทหาร เด็กผู้หญิงอยากเป็นครู และพยาบาล จะเห็นได้ว่าเด็กไทยดูเหมือนจะสามารถแยกความคิดฝันและความเป็นจริงได้ในเรื่องอาชีพ ซึ่งการเลียนแบบมนุษย์มหัศจรรย์ (Miracle Man) จะเกิดกับเด็กในฐานะระดับกลางมากกว่าเด็กในฐานะระดับต่ำ ส่วนรายการทางโทรทัศน์ที่เด็กชอบไม่ว่าของเพศชายหรือเพศหญิง ผลจากการวิจัยมีได้กล่าวไว้ และ

จากการวิจัยของ หัน สังข์สะอาด (วัน สังข์สะอาด, 2505 : 135) พบว่า เด็กในโรงเรียนวิสามนัญศึกษาชอบดูรายการโทรทัศน์ประเภทเบาสบายมากกว่านักเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษา แต่นักเรียนส่วนมากชอบดูโทรทัศน์รายการเบาสบาย นิทาน นิยาย ละคร เพลง คนตรี ฯลฯ แต่การค้นคว้าของสมประสงค์ ปิ่นจินดา (สมประสงค์ ปิ่นจินดา และคณะ, 2516 : 183) กล่าวถึงความวิตกกังวลของบิดามารดา และผู้ปกครองในการดูโทรทัศน์ของเด็กไว้ดังนี้ คือ

1. การดูโทรทัศน์จะทำให้สายตาเด็กเสียได้
2. การดูโทรทัศน์จะทำให้การเรียนรู้ของเด็กเลวลงหรือไม่นั้น จากการวิจัยของมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย กล่าวว่า "โทรทัศน์ทำให้เด็กก่อนวัยเรียนสามารถเรียนรู้ได้เร็ว ทราบคำมากกว่าเด็กที่ไม่ได้ดูโทรทัศน์ โดยทั่ว ๆ ไปโทรทัศน์ช่วยให้เด็กมีความรู้มากขึ้น"
3. การดูโทรทัศน์จะทำให้เด็กอ่านหนังสือได้น้อยลง แต่เด็กยังอ่านหนังสืออยู่บ้าง

2.6 การใช้เวลาว่างสำหรับการชมภาพยนตร์

แกริลสัน กล่าวอ้างจากเฮิร์ลล็อก (Hurlock, 1956 : 351) กล่าวว่า ความสนใจในการชมภาพยนตร์ขึ้นกับความแตกต่างระหว่างเพศ โดยเพศชายจะสนใจภาพยนตร์ประเภทผจญภัย สงคราม ฯลฯ ส่วนเพศหญิงจะสนใจภาพยนตร์ประเภทเพลง เรื่องเกี่ยวกับสัตว์ แต่ความสนใจที่ตรงกันคือภาพยนตร์ประเภทตลกขบขัน และภาพยนตร์การ์ตูน ส่วนการศึกษาค้นคว้าของโพดอลสกี (Podolsky, 1952 : 23) พบว่า เด็กที่มาจากครอบครัวที่ขาดความอบอุ่นในครอบครัวจะชอบภาพยนตร์เกี่ยวกับอาชญากรรม โดยการเรียนรู้และเลียนแบบจากภาพยนตร์ เพื่อให้หลุดพ้นจากสภาพแวดล้อมที่ตนประสบอยู่และคลายความเศร้าได้ ส่วนโกรและโกร (Crow and Crow, 1955 : 120) พบว่า ในอัตราส่วน 20 : 100 ของเด็กทุกอายุสนใจในการชมภาพยนตร์ 2 - 3 ครั้ง ต่ออาทิตย์ ภาพยนตร์ตลกขบขันเป็นความสนใจอันดับหนึ่ง และเด็กชายมีความสนใจใน

ภาพยนตร์มากกว่าเด็กหญิง

✕ สมประสงค์ ปิ่นวิภา (สมประสงค์ ปิ่นวิภา ละคร, 2516: 183-184) ได้ทำการ
ศึกษาพบว่า ภาพยนตร์เป็นสิ่งที่น่าสนใจของเด็กโดยเด็กในวัย ๖ - ๑๖ ปีนั้น
เด็กชายชอบภาพยนตร์เรื่องโคมาริ สงคราม ทลกขบขัน อาชญากรรม ฯลฯ เด็กหญิง
ชอบภาพยนตร์เพลง เรื่องตลกขบขัน เรื่องรัก ฯลฯ และจากการค้นคว้าวิจัยของ
วัน สังข์สะอาด (วัน สังข์สะอาด, 2505 : 136) พบว่า เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มี
ฐานะทางเศรษฐกิจ-สังคมต่ำ จะดูภาพยนตร์น้อยกว่าเด็กที่อยู่ในฐานะทางเศรษฐกิจ-สังคม
สูง โดยนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ ๑ ชอบดูภาพยนตร์เบาสมอง และนักเรียนในชั้นมัธยม
ปีที่ 6 ชอบดูภาพยนตร์อาชญากรรม นักสืบ เรื่องตื่นเต้น การต่อสู้

✕ 2.7 การใช้เวลาว่างสำหรับการฟังดนตรี

กีเซล และเอิร์ค กล่าวอ้างจากเฮิร์ลล็อก (Hurlock, 1956 :
336) กล่าวถึงความสนใจทางดนตรี ดังนี้คือ

- เด็กอายุ 2 ขวบ เมื่อได้ยินเพลงจากวิทยุ เครื่องเล่น
แผ่นเสียงจะเต้นตามเพลงที่ได้ยิน
- เด็กอายุ 3 ขวบ สามารถเข้าใจจังหวะเพลง และจะเต้น
ไปตามเพลงที่ตนเองสนใจ
- เด็กอายุ 4 ขวบ ชอบจะเอนเพลงจากเครื่องเล่นแผ่นเสียง
ด้วยตนเองและทดลองเล่นเปียโน ร้องเพลง เล่นละคร
ตามเพลง จังหวะเพลงที่ได้ยินและคิดขึ้นเอง
- เด็กอายุ 5 ขวบ สามารถเล่นดนตรีจากเสียงที่ได้ยิน
ชอบร้องเพลง และเต้นรำตามจังหวะที่ฟังจากวิทยุ เครื่อง
เล่นแผ่นเสียง
- เด็กอายุ 6 ขวบ ขึ้นไป ความสนใจทางดนตรีของเด็กนั้น
จะร้องเล่นละคร เต้นรำตามเพลงที่ได้ยินโดยการ เล่นดนตรี

ของเด็กหรือการทำกิจกรรมทางดนตรีนั้นต้องให้มีผู้ดูแลให้
ความสนใจในสิ่งที่ตนเองทำอยู่ด้วย

✕ โอไบรอัน (O'Brien, 1953 : 1 - 6) กล่าวว่า ความสนใจทาง
ดนตรีของเด็กในระดับอายุน้อย ๆ นั้น เมื่อโตขึ้นเด็กจะได้แนวทางการใช้เวลาว่าง
การพักผ่อนจากดนตรีได้ทางหนึ่งเช่นกัน อันสอดคล้องกับพีชเชอร์ กล่าวอ้างจากเฮิร์ลล็อก
(Hurlock, 1956 : 337) กล่าวว่า ความแตกต่างทางฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว
ในเด็กแต่ละคน ไม่เป็นผลสำคัญต่อการใช้เวลาว่างในการเล่นดนตรีหรือการฟังดนตรี
ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสนใจของเด็กแต่ละคน ✕

✕ 2.8 การใช้เวลาว่างสำหรับการทำงานอดิเรก

✕ งานอดิเรกสามารถจะทำให้หลายอย่างเป็นงานอดิเรกประเภทสะสม
สิ่งของต่าง ๆ หรือการหาความรู้ ดังที่คูรอสต์ (Durost, 1932 : No. 537)
กล่าวว่า เด็กตั้งแต่ 6 ขวบ จนถึงวัยรุ่น มีความสนใจในการสะสมสิ่งของต่าง ๆ โดย
เกี่ยวข้องกับความสนใจของกลุ่มและเด็กหญิงจะมีการสะสมสิ่งของมากกว่าเด็กชาย เช่น
เดียวกับ วิทลีย์ (Whitley, 1929 : 249 - 261) กล่าวถึงความสนใจของเด็ก
วัยรุ่นในการสะสมสิ่งของนั้นจะเก็บของที่ตนสนใจและเก็บไว้ในที่เฉพาะโดยไม่ให้อื่น
เกี่ยวข้องกับ อันสอดคล้องกับ สมบัติ กาญจนกิจ (สมบัติ กาญจนกิจ และคณะ, 2520 :
140) กล่าวว่า การสะสมสิ่งของในยามว่างเป็นความสุขใจโดยการลงทุนเพียงเล็กน้อย
และมีค่ามากในภายหลัง เช่น การสะสมแสตมป์ หนังสือที่หายาก สินแร่ ตุ๊กตา
เปลือกหอยต่าง ๆ ฯลฯ และ วัน สังข์สะอาด (วัน สังข์สะอาด, 2505 : 134)
พบในการค้นคว้าวิจัยว่าการทำงานอดิเรกของเด็กจะอยู่ในประเภทหัตถกรรม คุโรทัทสัน
อ่านหนังสือ และการทำสวนครัว

2.9 การใช้เวลาว่างสำหรับงานศิลปหัตถกรรม

กิเซลและทอมป์สัน กล่าวอ้างจากเฮิร์ลล็อก (Hurlock, 1956 :
331) กล่าวว่า การวาดภาพของเด็กในเวลาว่างเป็นการแสดงออกให้เห็นความสามารถ

ของเด็กมากกว่าการวาดภาพเพื่อความสวยงามเช่นเดียวกับ ลีรอยส์ กล่าวอ้างจาก เฮอร์ล็อก (Hurlock , 1956 : 331) กล่าวว่า การวาดภาพของเด็กเป็นสัญลักษณ์เฉพาะตัวของเด็ก โดยการจดจำสิ่งที่ได้พบเห็นโดยไม่คำนึงถึงรูปร่างตามความจริง เมื่อเด็กมีความพร้อมและมีวุฒิภาวะมากขึ้นแล้ว การวาดภาพของเด็กจะแสดงให้เห็นรูปร่าง ขนาด และความถูกต้องตามความจริงของรูปภาพนั้น ๆ และสมประสงค์ ปิ่นจินดา (สมประสงค์ ปิ่นจินดา และคณะ, 2516 : 161 และ 166) กล่าวว่า การวาดภาพของเด็กนั้นเป็นการสร้างสรรค์ความคิดเห็นและช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดทางอารมณ์ด้วย ส่วนทางค่านิยมมีเด็กจะเกิดความสุขเพลิดเพลินในการทำเช่นการปั้นสิ่งต่าง ๆ จากดินเหนียวหรือดินน้ำมัน การเลื่อยไม้ ฉลุไม้ การพับหรือการตัดกระดาษ การประดิษฐ์สิ่งของจากผ้าไหมพรม การทำหัวหุ่น และอื่น ๆ ซึ่งการทางานฝีมือนี้ช่วยให้เด็กเกิดทักษะในการใช้มือทางานและสามารถสร้างสรรค์สิ่งที่น่าสนใจให้มีความมีประโยชน์ขึ้น

2.10 การใช้เวลาว่างสำหรับการสันทนาการนอกสถานที่ และสันทนาการกลางแจ้ง

กาเมส และมุสส์ กล่าวอ้างจาก สมบัติ กาญจนกิจ (สมบัติ กาญจนกิจ และคณะ, 2520 : 8) กล่าวว่า กิจกรรมทางสันทนาการเป็นการเปลี่ยนอิริยาบถตามธรรมชาติ ทำให้มนุษย์เรามีความสดชื่น กระชุ่มกระชวยและฟื้นฟูพลัง เช่นเดียวกับแพทริคที่กล่าวว่า กิจกรรมทางสันทนาการเป็นการผ่อนคลายความตึงเครียดจากการทำงาน ความบีบคั้นทางอารมณ์ และสมบัติ กาญจนกิจ (สมบัติ กาญจนกิจ และคณะ, 2520 : 148 - 151) กล่าวถึงกิจกรรมสันทนาการทางด้านการศึกษานอกสถานที่นั้นทำให้เด็กได้รับประสบการณ์โดยตรงและเป็นการรวมเอาทักษะและคุณค่าต่าง ๆ อันทำให้เกิดความพอใจอย่างสูง การศึกษานอกสถานที่ทำได้หลายอย่าง เช่นการเดินทางไกลทั้งทางบก และทางน้ำ การเที่ยวตามสวนสัตว์ พิพิธภัณฑ์ ตามสวนสาธารณะ ฟาร์ม ฯลฯ นอกจากนั้นการออกค่ายพักแรมทำให้การพักผ่อนกลางแจ้ง การร่วมกิจกรรม

ระหว่างเพื่อนที่อยู่ด้วยกัน อันสอดคล้องกับ จรินทร์ ชานีรัตน์ (จรินทร์ ชานีรัตน์, 2519 : 227) กล่าวถึงความมุ่งหมายในการอยู่ค่ายพักแรมเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ที่ถูกทาง เป็นการฝึกการช่วยเหลือตนเองและผู้อื่นรวมทั้งทำให้เกิดความสามัคคี มีระเบียบวินัย และได้ศึกษาธรรมชาติภูมิประเทศด้วย

3. ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการใช้เวลาว่าง

3.1 เพศ

เฮอร์ล็อก (Hurlock, 1955 : 359 - 360) กล่าวว่า การใช้เวลาว่างสำหรับการเล่น การทำกิจกรรมต่างๆ เด็กชายมีความสนใจมากกว่าเด็กหญิงไม่ว่าด้านใดก็ตาม เช่นการอ่านหนังสือ การฟังวิทยุ การดูโทรทัศน์ การชมภาพยนตร์ ตามรายการที่แต่ละคนชอบ ส่วนความสนใจในการทำสิ่งต่าง ๆ ยามว่าง เด็กชายจะสนใจทางด้านเครื่องยนต์กลไก สิ่งที่ต้องการความแข็งแรง การฝึกสมอง การฝึกทักษะ เด็กหญิงจะสนใจการประดิษฐ์สิ่งของต่าง ๆ จากผ้าไหมพรม ฯลฯ

3.2 ฐานะทางเศรษฐกิจ-สังคม

* เฮอร์ล็อก (Hurlock, 1955 : 360 - 363) กล่าวว่า เด็กที่มีความแตกต่างทางฐานะเศรษฐกิจจะใช้เวลาว่างต่างกันทั้งด้านคุณภาพและปริมาณของการเล่น การทำกิจกรรมต่าง-ๆ รวมทั้งการใช้จ่ายในการเล่น การทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วย เช่น การเล่นเทนนิส วาโยน่า การดูเกมส์กีฬาต่าง ๆ นั้นจะเป็นได้เฉพาะเด็กที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง ส่วนเด็กที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ การเล่นการทำกิจกรรมต่าง ๆ จะมีน้อย เด็กจะใช้เวลาว่างในการเล่นบอลล์ เกมสกีฬาง่าย ๆ สิ่งของที่ใช้เล่นทำจากอุปกรณ์ที่หาได้ตามสภาพแวดล้อมที่เด็กและครอบครัวเด็กอาศัยอยู่

ส่วนฐานะทางสังคมจะเกี่ยวเนื่องกับการเลือกหนังสืออ่าน ภาพยนตร์ที่จะชม และการรวมกลุ่มในสมาคมต่าง ๆ นี้จะเกิดกับเด็กในระดับสังคมสูง ส่วนเด็กในระดับสังคมต่ำจะขึ้นกับขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ที่ได้รับการ

ถ่ายทอดทางครอบครัว เช่นทางค่านิยม การเล่นละครต่าง ๆ

3.3 ระบบเวลาเรียน * 7m'10a

เจลา จารุพันธ์ (เจลา จารุพันธ์, 2502 : 16 - 37)

ได้ทำการวิจัยเรื่องทักษะของอาจารย์ใหญ่เกี่ยวกับการจัดการเรียนสองผลัดที่เกี่ยวข้องกับการใช้เวลาว่าง คือนักเรียนที่เรียนสองผลัดจะมีเวลาว่างมาก และใช้ไปในทางที่ผิด โดยขาดการควบคุมจากบิดามารดา หรือผู้ปกครอง และครูก็ไม่สามารถติดตามดูได้ว่า เด็กคนไหนเรียนในผลัดใด อาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายนอกโรงเรียนได้ง่าย

จากเอกสารและงานค้นคว้าค้นพบว่าการใช้เวลาว่างของเด็กของ เฮิร์ลล็อก (Hurlock, 1956 : 320) และเอกสาร และงานวิจัยอื่น ๆ เกี่ยวกับการใช้เวลาว่างของเด็กทั้งภายในและภายนอกประเทศดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยได้แนวทางในการตั้งสมมติฐานสำหรับการวิจัยครั้งนี้ดังต่อไปนี้

* สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า

1. การใช้เวลาว่างของนักเรียนใน 4 ด้าน คือ การเรียน ช่วยงานบ้าน การเล่นกีฬา การอ่านหนังสือ แยกต่างกันตามตัวแปร เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระบบเวลาเรียน อาชีพของผู้ปกครอง

2. การใช้เวลาว่างของนักเรียนในด้านการฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ ชมภาพยนตร์ และอื่น ๆ (ดนตรี หารายไคพิเศษ งานอดิเรก และทัศนศึกษา) นักเรียนเลือกเป็นอันดับแยกต่างกันตามตัวแปร เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระบบเวลาเรียน อาชีพของผู้ปกครอง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้ ผู้วิจัยแบ่งวิธีการดำเนินการออกเป็นขั้นตอนตามลำดับดังนี้

1. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ซึ่งในแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดในการดำเนินการดังต่อไปนี้

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่แบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน
ดังนี้คือ

ตอนที่ 1 เป็นรายละเอียดส่วนกว้างๆ ประการของนักเรียน ได้แก่ เพศ
ชั้นเรียน อายุ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง อุปสรรคที่ให้ความบันเทิงที่
นักเรียนมี เช่น วิทยุ โทรทัศน์ เครื่องกีฬา หนังสือ ฯลฯ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการใช้เวลาว่างของนักเรียน ซึ่งแบ่งเป็น 8 ด้าน
คือ การเรียน วิชาในบ้าน การเล่นกีฬา การอ่านหนังสือ การฟังวิทยุ การดูโทรทัศน์
การชมภาพยนตร์ และอื่น ๆ

ในการสร้างแบบสอบถามการใช้เวลาว่างของนักเรียน ได้ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างของนักเรียนจาก
บทความในวารสารต่าง ๆ รายงานการวิจัย หนังสือ และเอกสารเกี่ยวกับการใช้เวลาว่าง
เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเพื่อให้ข้อความครอบคลุม
การใช้เวลาว่างของนักเรียนเป็นการหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม แบบ Face Validity

3. สร้างแบบสอบถามตอนที่ 2 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามการใช้เวลาว่างของนักเรียน โดยดัดแปลงจากแบบสอบถามของ วัน สังข์สะอาด (วัน สังข์สะอาด, 2505 : 143 - 145) และมีการเพิ่มเติมบางข้อเพื่อให้เหมาะสมกับการวิจัย

4. การกำหนดน้ำหนักของตัวเลือกในแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้มาตราส่วนประมาณค่าซึ่งมีช่วงความคิดเห็น 5 ช่วง และกำหนดน้ำหนักคะแนนในแต่ละช่วงความคิดเห็นตามวิธีน้ำหนักสมมติ (Arbitrary Weighting) จากน้ำหนัก 1 - 5 หน่วย ตามลำดับ

ข้อตกลงในการตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบจะได้รับคำชี้แจงให้เลือกคำตอบจากที่แท้จริง เมื่อมีเวลาว่างในแต่ละประเภทของการใช้เวลาว่าง แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน

ตัวอย่างแบบสอบถามการใช้เวลาว่างของนักเรียน

การใช้เวลาว่างของนักเรียน	ทำอยู่สม่ำเสมอเป็นประจำ	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบ้างไม่ทำบ้าง	ไม่ค่อยได้ทำ	ไม่เคยทำเลย
<u>เกี่ยวกับการเรียน</u>					
ทำการบ้าน					
ทบทวนบทเรียนที่เรียนมาแล้ว					
อื่น ๆ					
<u>ช่วยงานบ้าน</u>					
หุงหาอาหาร					
ช่วยชายของ					
อื่น ๆ					

การตรวจให้คะแนนกระทำดังนี้ คือ

ถ้าข้อความที่ถาม	ผู้ตอบทำอยู่สม่ำเสมอเป็นประจำ	ให้ 5 คะแนน
ถ้าข้อความที่ถาม	ผู้ตอบทำค่อนข้างบ่อย	ให้ 4 คะแนน
ถ้าข้อความที่ถาม	ผู้ตอบทำบ้างไม่ทำบ้าง	ให้ 3 คะแนน
ถ้าข้อความที่ถาม	ผู้ตอบไม่ค่อยทำ	ให้ 2 คะแนน
ถ้าข้อความที่ถาม	ผู้ตอบไม่เคยทำเลย	ให้ 1 คะแนน

นอกจากนั้นในแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับการใช้เวลาว่างของนักเรียนในบางประเภทของการใช้เวลาว่างที่มีสามารถทำการให้คะแนนได้ ผู้วิจัยใช้วิธีการจัดอันดับรายการตามประเภทต่าง ๆ ที่นักเรียนสนใจ

ตัวอย่างแบบสอบถาม

การใช้เวลาว่างของนักเรียน	สัปดาห์ละ 2 - 3 ช.ม.	สัปดาห์ละ 4 - 5 ช.ม.	สัปดาห์ละ มากกว่า 5 ช.ม.
<u>การฟังวิทยุ</u>			
เพลง			
สารคดี			
นิยาย			
<u>การดูโทรทัศน์</u>			
การตอบปัญหาชิงโชค			
เพลง			

5. การวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถาม

ในการวิเคราะห์เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถามการใช้เวลารวบรวมของนักเรียน โดยการทำความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสารวิทยา จำนวนประมาณ 100 คน

5.1 การหาความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาค่าอัตราส่วนในแง่ของ การใช้เวลารวบรวมของนักเรียน โดยถือในอัตราส่วน 100 ซึ่งถ้าในประเภทใดก็อัตราส่วนเกิน 50 ถือว่าข้อคำถามในประเภทนั้นอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้

5.2 การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม

ผู้วิจัยหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามชุดนี้ โดยใช้สูตร Alpha Coefficient

(α) (Magnusson, 1966 : 116)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \cdot \frac{s_t^2 - \sum s_i^2}{s_t^2}$$

เมื่อ r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถามทั้งฉบับ
s_t^2	แทน	ค่าความแปรปรวนทั้งฉบับ
s_i^2	แทน	ค่าความแปรปรวนรายข้อ
$\sum s_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนรายข้อ

ปรากฏว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8170 ซึ่งนับว่าอยู่ในเกณฑ์สูงพอที่จะนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้วางแผนดำเนินการในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีที่ 2 และปีที่ 3 ปีการศึกษา 2520 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร นักเรียนจำนวน 882 คน ซึ่งเลือกมาโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาจำนวนโรงเรียนและรายชื่อโรงเรียนที่สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยสอบถามจากกองแผนงาน ฝ่ายสถิติ ประเมินผล กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งทำการสอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 ในระบบสองผลัด และผลัดปกติ ซึ่งแบ่งจำนวนออกได้ดังนี้ คือ

โรงเรียนผลัดปกติ	จำนวนทั้งสิ้น	44	โรงเรียน
------------------	---------------	----	----------

โรงเรียนสองผลัด	จำนวนทั้งสิ้น	31	โรงเรียน
-----------------	---------------	----	----------

2. สุ่มโรงเรียนออกมาโดยใช้อัตราส่วน 1 : 10 ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 8 โรงเรียน โดยแบ่งออกเป็น

โรงเรียนผลัดปกติ	จำนวน	4	โรงเรียน
------------------	-------	---	----------

โรงเรียนสองผลัด	จำนวน	4	โรงเรียน
-----------------	-------	---	----------

3. เมื่อได้โรงเรียนแล้วจึงสุ่มกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนมาชั้นละ 1 ห้องเรียน ได้นักเรียน 24 ห้องเรียน จำนวน 884 คน แยกเป็นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 300 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 293 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 291 คน และจากการนำแบบสอบถามไปให้นักเรียนจำนวนดังกล่าวนี้ตอบคำถามปรากฏว่าแบบสอบถามทั้งหมด เมื่อหักเอาฉบับที่ไม่สมบูรณ์ออกแล้วเหลือเพียง 882 ฉบับ ฉะนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จึงมีจำนวนเพียง 882 คน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 299 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 292 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 291 คน ดังแสดงไว้ในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ระบบเวลา เรียน	รายชื่อโรงเรียน	มัธยมศึกษา ปีที่ 1		มัธยมศึกษา ปีที่ 2		มัธยมศึกษา ปีที่ 3		รวม
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
สองดิลก	โรงเรียนวัดธาตุทอง	15	24	14	17	16	25	111
	โรงเรียนพรตพิทยพยัต	22	19	25	16	17	18	117
	โรงเรียนวิมุกตอารามภิทยาการ	12	25	11	15	16	23	102
	โรงเรียนวัดสุทธธีราราม	44	—	47	—	37	—	128
ดิลกปกคิ	โรงเรียนสตรีวิทยา	—	42	—	45	—	41	128
	โรงเรียนวัดปากน้ำ	13	19	12	13	14	18	89
	โรงเรียนวัดลาดปลาเค้าพิทยาคม	16	8	22	14	24	16	100
	โรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม	21	19	19	22	5	21	107
	รวม	143	156	150	142	129	162	
		299		292		291		882

2. การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแล้วไปให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบข้อความ โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และผู้วิจัยคัดเลือกฉบับที่ตอบอย่างถูกต้องสมบูรณ์มีจำนวน 882 ชุด จากนั้นผู้วิจัยจึงนำผลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างมาตรวจให้คะแนนสำรวจความถี่เพื่อการวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาความถี่และการจัดอันดับที่ของการใช้เวลาว่างของนักเรียนทั้ง 4 ด้าน คือการฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ ชมภาพยนตร์ และอื่น ๆ (ดนตรี หารายได้พิเศษ งานอดิเรก)

2. ทำการตรวจแบบสอบถาม และคำนวณค่าสถิติเบื้องต้น สำหรับใช้เป็น พื้นฐานในการวิเคราะห์ค่าสถิติอื่น ๆ ต่อไป ค่าสถิติเบื้องต้นได้แก่

2.1 หารายเฉลี่ยคะแนนจากคะแนนแบบทดสอบการใช้เวลาว่าง ของนักเรียน นำมาหารายเฉลี่ยเพื่อใช้ในการคำนวณค่าอื่น ๆ และเปรียบเทียบกัน ในแต่ละตัวแปรที่จะทำการศึกษา การหารายเฉลี่ยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N} \quad (\text{Gullford, 1950 : 44})$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มนั้น

2.2 หาความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร

$$S^2 = \frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)} \quad (\text{Ferguson, 1966 : 67})$$

เมื่อ S^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่าง

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่มตัวอย่าง

3. เปรียบเทียบการใช้เวลาว่างตามตัวแปรเพศ ระบบเวลาเรียน โดยใช้ t -test ดังสูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}}} \quad (N > /30) \quad (\text{Edward, 1968 : 104})$$

4. เปรียบเทียบการใช้เวลาว่างตามตัวแปร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและอาชีพของผู้ปกครอง โดยใช้ F - test ดังมีรายละเอียดของตารางและสูตรข้างล่างนี้

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS
Treatment (A)	a - 1	$\sum_{j=1}^a \frac{T_j^2}{n_j} - \frac{T^2}{N}$	SS_A / df
Within-Group (W)	N - a	$SS_T - SS_A$	SS_W / df
Total	N - 1	$\sum_{j=1}^a \sum n_j x^2 - \frac{T^2}{N}$	

$$F = \frac{MS_A}{MS_W} \quad (\text{Linquist, 1965 : 56})$$

ถ้าพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแล้วจะตรวจสอบเป็นรายคู่ โดยใช้ q - Statistic (Winer, 1962 : 185)

$$q = \frac{\bar{T}_j - \bar{T}_j}{\sqrt{MS_{\text{error}}/n}}$$

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้คือ

ตอนที่ 1 เปรียบเทียบการใช้เวลาว่างของนักเรียน 4 ด้าน คือ การเรียน ช่วยงานบ้าน การเล่นกีฬา และการอ่านหนังสือ โดยจำแนกตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระบบเวลาเรียน และอาชีพของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 หาความถี่ และจํากัณฑ์ของการเลือกใช้เวลาว่างของนักเรียนใน 4 ด้าน คือ ฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ ชมภาพยนตร์ และอื่น ๆ (ดนตรี หารายได้พิเศษ งานอดิเรก หัตถศึกษา) โดยจำแนกตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระบบเวลาเรียน และอาชีพของผู้ปกครอง

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน จำนวนนักเรียน
$\bar{X}$	แทน คะแนนเฉลี่ย
S^2	แทน ความแปรปรวนของค่าคะแนน
SS	แทน Sum Square
MS	แทน Mean Square
df	แทน Degree of freedom
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
q	แทน q - statistic
*	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 เปรียบเทียบการใช้เวลาว่างของนักเรียนในแต่ละชั้น คือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีที่ 2 และปีที่ 3 จำแนกตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระบบเวลาเรียน และอาชีพของผู้ปกครอง

1.1 จำแนกตามเพศ

เพื่อที่จะได้ทราบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงในแต่ละชั้นจะใช้เวลาว่างแตกต่างกันหรือไม่ ผู้วิจัยได้หาค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนการใช้เวลาว่างของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงแล้วเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยใช้สถิติ $t - test$ ได้ผลดังปรากฏในตาราง 2 - 4

ตาราง 2 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการใช้เวลาว่างของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามเพศ

การใช้เวลาว่างของ นักเรียน	ชาย (N = 143)		หญิง (N = 156)		t
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
การเรียน	9.90	6.00	10.84	3.54	3.69**
ช่วยงานบ้าน	20.54	36.50	23.56	35.05	4.36**
การเล่นกีฬา	24.78	46.04	22.36	45.24	3.09**
การอ่านหนังสือ	22.97	32.57	23.52	28.41	0.859

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 จะเห็นว่าคะแนนเฉลี่ยการใช้เวลาว่างของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 3 ด้าน คือ ด้านการเรียน

ช่วยงานบ้าน และการเล่นกีฬา ส่วนด้านการอ่านหนังสือแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงใช้เวลาว่างในด้านการเรียน ช่วยงานบ้าน และการเล่นกีฬา แตกต่างกัน ส่วนด้านการอ่านหนังสือนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ใช้เวลาว่างไม่แตกต่างกัน //

ตาราง 3 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการใช้เวลาว่างของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำแนกตามเพศ //

การใช้เวลาว่างของ นักเรียน	ชาย (N = 151)		หญิง (N = 142)		t
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
การเรียน	8.92	8.57	9.57	4.94	2.77**
ช่วยงานบ้าน	17.11	56.26	23.09	35.21	7.59**
การเล่นกีฬา	23.49	72.54	20.59	38.68	3.37**
การอ่านหนังสือ	21.76	47.51	22.73	29.42	1.34

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับที่ ,01

จากตาราง 3 จะเห็นว่าคะแนนเฉลี่ยการใช้เวลาว่างของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ ,01 3 ด้าน คือด้านการเรียน ช่วยงานบ้าน และการเล่นกีฬา ส่วนด้านการอ่านหนังสือแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงใช้เวลาว่างในด้านการเรียน ช่วยงานบ้าน และการเล่นกีฬา แตกต่างกัน ส่วนด้านการอ่านหนังสือนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ใช้เวลาว่างไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการใช้เวลาว่างของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามเพศ

การใช้เวลาว่างของ นักเรียน	ชาย(N = 129)		หญิง(N = 162)		t
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
การเรียน	9.61	6.70	9.32	5.99	0.97
ช่วยงานบ้าน	21.00	31.37	23.19	32.75	3.28**
การเล่นกีฬา	27.00	54.03	20.85	31.17	7.87**
การอ่านหนังสือ	23.86	29.83	23.41	33.04	0.68

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 จะเห็นว่าคะแนนเฉลี่ยการใช้เวลาว่างของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 2 ด้าน คือด้านช่วยงานบ้านและการเล่นกีฬา ส่วนด้านการเรียนและการอ่านหนังสือแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ แสดงว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงใช้เวลาว่างด้านช่วยงานบ้าน และการเล่นกีฬาแตกต่างกัน ส่วนด้านการเรียนและการอ่านหนังสือ นักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ใช้เวลาว่างไม่แตกต่างกัน

1.2 จำแนกตามระบบเวลาเรียน

เพื่อที่จะได้ทราบว่านักเรียนในแต่ละชั้นที่เรียนระบบเวลาเรียนต่างกัน กลุ่มนักเรียนที่เรียนแบบสองผลัด และกลุ่มที่เรียนแบบผลัดปกติ ใช้เวลาว่างแตกต่างกันหรือไม่ ผู้วิจัยได้หาค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนการใช้เวลาว่างของนักเรียนในแต่ละชั้นของทั้ง 2 กลุ่มแล้วเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย โดยใช้ $t - test$ ได้ผล

ดังปรากฏในตาราง 5 - 7

ตาราง 5 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการใช้เวลาว่างของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามระบบเวลาเรียน

การใช้เวลาว่างของ นักเรียน	นักเรียนสองดัด (N = 160)		นักเรียนดัดปกติ (N = 139)		t
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
การเรียน	10.42	4.42	10.41	5.02	0.03
ช่วยงานบ้าน	22.13	33.49	22.07	46.49	0.08
การเล่นกีฬา	23.38	46.19	23.71	50.16	0.40
การอ่านหนังสือ	23.09	27.38	23.44	35.12	0.53

จากตาราง 5 จะเห็นว่าคะแนนเฉลี่ยการใช้เวลาว่างของกลุ่มนักเรียนสองดัด
และกลุ่มนักเรียนดัดปกติ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 4 ด้าน แสดงว่า
นักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ใช้เวลาว่างในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 6 แสดงการเปรียบเทียบการใช้เวลาว่างของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 จำแนกตามระบบเวลาเรียน

การใช้เวลาว่างของ นักเรียน	นักเรียนสองผลัด (N = 146)		นักเรียนผลัดปกติ (N = 147)		t
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
การเรียน	9.43	7.32	9.23	6.68	0.64
ช่วยงานบ้าน	19.00	63.18	20.89	44.42	2.20*
การเล่นกีฬา	22.96	56.55	21.98	55.43	1.12
การอ่านหนังสือ	22.10	38.10	22.30	40.06	0.27

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6 จะเห็นว่าคะแนนเฉลี่ยการใช้เวลาว่างของนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียงด้านเดียว คือด้านการช่วยงานบ้าน ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนที่เรียนสองผลัดและผลัดปกติ ใช้เวลาว่างต่างกันในเรื่องช่วยงานบ้าน ส่วนด้านอื่น ๆ นักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ใช้เวลาว่างไม่แตกต่างกัน

ตาราง 7 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการใช้เวลาว่างของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามระบบเวลาเรียน

การใช้เวลาว่างของ นักเรียน	นักเรียนสองผลึก (N = 152)		นักเรียนผลึกปกติ (N = 139)		t
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
การเรียน	9.55	7.81	9.17	5.49	1.26
ช่วยงานบ้าน	22.35	39.01	22.09	22.24	6.40 ^{**}
การเล่นกีฬา	24.03	56.42	23.15	34.52	1.12
การอ่านหนังสือ	23.94	41.50	23.24	23.97	1.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 7 จะเห็นว่าคะแนนเฉลี่ยการใช้เวลาว่างของนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพียงด้านเดียว คือด้านการช่วยงานบ้าน ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนที่เรียนสองผลึกและผลึกปกติ ใช้เวลาว่างต่างกันในเรื่องช่วยงานบ้าน ส่วนด้านอื่น ๆ นักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ใช้เวลาว่างไม่แตกต่างกัน

1.3 จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เพื่อที่จะได้ทราบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีที่ 2 และปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน 3 กลุ่ม คือนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ ใช้เวลาว่างแตกต่างกันหรือไม่ ผู้วิจัยได้หาค่าคะแนนความ

แปรปรวนของนักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม แล้วทำการวิเคราะห์คะแนนความแปรปรวน โดยใช้ $F - test$ ได้ผลดังปรากฏในตาราง 8 10 13 18 และ 19

ตาราง 8 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการใช้เวลาว่าง
ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน 3 กลุ่ม คือ
นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง) ปานกลาง) และต่ำ)
ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

การใช้เวลาว่าง	df	แหล่งความแปรปรวน	SS	MS	F
การเรียน	2	ระหว่างกลุ่ม	24.936	12.468	2.399
	122	ภายในกลุ่ม	633.913	5.196	
ช่วยงานบ้าน	2	ระหว่างกลุ่ม	329.154	164.577	5.190*
	122	ภายในกลุ่ม	3868.494	31.708	
การเล่นกีฬา	2	ระหว่างกลุ่ม	116.893	58.446	1.380
	122	ภายในกลุ่ม	5166.835	42.351	
การอ่านหนังสือ	2	ระหว่างกลุ่ม	169.109	84.554	2.947
	122	ภายในกลุ่ม	3500.363	28.691	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 จะเห็นว่าคะแนนการใช้เวลาว่างของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการช่วยงานบ้าน

ส่วนค่านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนชายที่มี
ผลสัมฤทธิ์ต่างกัน 3 กลุ่ม ใช้เวลาว่างต่างกันในเรื่องการช่วยงานบ้าน ส่วนค่านอื่น ๆ
อีก 3 ค่าน ไม่แตกต่างกัน

เพื่อที่จะได้ทราบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันคู่ใดใช้เวลาว่าง
ต่างกัน ผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้ q - statistic ปรากฏ
ผลดังตาราง 9

ตาราง 9 เปรียบเทียบคะแนนการใช้เวลาว่างด้านช่วยงานบ้านของ
นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันเป็นรายคู่ โดยใช้
 q - statistic

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ผลสัมฤทธิ์			
	$\bar{X}$	สูง	ต่ำ	ปานกลาง
		19.392	21.076	22.823
ผลสัมฤทธิ์สูง	19.392	—	1.684 ^{**}	3.431 ^{**}
ผลสัมฤทธิ์ต่ำ	21.076		—	1.747 ^{**}
ผลสัมฤทธิ์ปานกลาง	22.823			—

		$r = 2$	$r = 3$
$\sqrt{MS_{error}/n}$	$q .95 (r, 122)$	2.77	3.31
	$q .95 (r, 122)$	0.966	1.155
	$q .99 (r, 122)$	3.64	4.12
$\sqrt{MS_{error}/n}$	$q .99 (r, 122)$	1.270	1.437

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 9 จะเห็นว่าคะแนนการใช้เวลาว่างด้านการช่วยงานบ้านของ
นักเรียนกลุ่มผลสัมฤทธิ์สูงกับต่ำ กลุ่มผลสัมฤทธิ์ปานกลางกับสูง และกลุ่มผลสัมฤทธิ์

ปานกลางกับต่ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 10 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการใช้เวลาว่าง
ของนักเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
หญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

การใช้เวลาว่าง	df	แหล่งความ แปรปรวน	SS	MS	F
การเรียนรู้	2	ระหว่างกลุ่ม	3.783	1.891	0.545
	139	ภายในกลุ่ม	481.936	3.476	
ช่วยงานบ้าน	2	ระหว่างกลุ่ม	374.161	187.080	5.654*
	139	ภายในกลุ่ม	4599.333	33.088	
การเล่นกีฬา	2	ระหว่างกลุ่ม	26.507	13.253	0.354
	139	ภายในกลุ่ม	5200.282	37.412	
การอ่านหนังสือ	2	ระหว่างกลุ่ม	372.471	186.235	6.581**
	139	ภายในกลุ่ม	4026.691	28.296	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 10 จะเห็นว่าคะแนนการใช้เวลาว่างของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ในด้านการช่วยงานบ้าน และด้านการอ่านหนังสือตามลำดับ ส่วนในด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มี

นัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนหญิงที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน 3 กลุ่ม ใช้เวลาว่างต่างกันในเรื่องการช่วยงานบ้าน และการอ่านหนังสือ ส่วนด้านอื่น ๆ อีก 2 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

เพื่อที่จะได้ทราบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันคู่ใดใช้เวลาว่างต่างกัน ผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้ q - statistic ปรากฏผลดังตาราง 11 - 12

ตาราง 11 เปรียบเทียบคะแนนการใช้เวลาว่างด้านช่วยงานบ้านของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันเป็นรายคู่ โดยใช้ q - statistic

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ผลสัมฤทธิ์สูง ผลสัมฤทธิ์ต่ำ			ผลสัมฤทธิ์ปานกลาง
	$\bar{X}$	21.815	23.625	25.262
ผลสัมฤทธิ์สูง	21.815	—	1.81 ^{**}	3.447 ^{**}
ผลสัมฤทธิ์ต่ำ	23.625		—	1.637 ^{**}
ผลสัมฤทธิ์ปานกลาง	25.262			—
		$r = 2$		$r = 3$
		$q .95 (r, 139)$	2.77	3.31
$\sqrt{MS_{error}/n}$		$q .95 (r, 139)$	0.847	1.012
		$q .99 (r, 139)$	3.64	4.12
$\sqrt{MS_{error}/n}$		$q .99 (r, 139)$	1.113	1.260

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 11 จะเห็นว่าคะแนนการใช้เวลาว่างด้านการช่วยงานบ้านของนักเรียนกลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับต่ำ และกลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง

กับสูง และกลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางกับต่ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 12 เปรียบเทียบคะแนนการใช้เวลาว่างด้านการอ่านหนังสือของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันเป็นรายคู่ โดยใช้ q - statistic

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ผลสัมฤทธิ์สูง ผลสัมฤทธิ์ปานกลาง ผลสัมฤทธิ์ต่ำ			
	$\bar{X}$	24.123	23.934	21.562
ผลสัมฤทธิ์สูง	24.123	—	0.189	2.561**
ผลสัมฤทธิ์ปานกลาง	23.934		—	2.372**
ผลสัมฤทธิ์ต่ำ	21.562			—
		$r = 2$		$r = 3$
$\sqrt{MS_{\text{error}}/\sim}$		q .95 (r, 139)	2.77	3.31
		q .95 (r, 139)	0.847	1.012
		q .99 (r, 139)	3.64	4.12
$\sqrt{MS_{\text{error}}/\sim}$		q .99 (r, 139)	1.113	1.260

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 12 จะเห็นว่าคะแนนการใช้เวลาว่างด้านการอ่านหนังสือของนักเรียนกลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกับสูง และกลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกับปานกลาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 13 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการใช้เวลาว่าง
ของนักเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชาย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

การใช้เวลาว่าง	df	แหล่งความ แปรปรวน	SS	MS	F
การเรียน	2	ระหว่างกลุ่ม	64.875	32.437	3.952 [*]
	127	ภายในกลุ่ม	1024.395	8.207	
ช่วยงานบ้าน	2	ระหว่างกลุ่ม	65.755	32.877	0.807
	127	ภายในกลุ่ม	5169.669	40.706	
การเล่นกีฬา	2	ระหว่างกลุ่ม	64.837	32.418	0.487
	127	ภายในกลุ่ม	8442.087	66.473	
การอ่านหนังสือ	2	ระหว่างกลุ่ม	111.568	55.784	1.157
	127	ภายในกลุ่ม	6120.902	48.196	

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 13 จะเห็นว่าคะแนนการใช้เวลาว่างของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการเรียน ส่วนด้านอื่น ๆ
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มี
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน 3 กลุ่ม ใช้เวลาว่างต่างกันในเรื่องการเรียน ส่วนด้าน
อื่นไม่แตกต่างกัน

เพื่อที่จะไ้ทราบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน คู้ไ้ใช้เวลาว่าง
ต่างกัน ผู้วิจัยไ้ทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยไ้ q - statistic ปรากฏผล
ดังตาราง 14

ตาราง 14 เปรียบเทียบคะแนนการใช้เวลาว่างด้านการเรียนของนักเรียน
ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันเป็นรายคู่ โดยไ้
q - statistic

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ผลสัมฤทธิ์			
	ผลสัมฤทธิ์ต่ำ	ผลสัมฤทธิ์ปานกลาง	ผลสัมฤทธิ์สูง	
	$\bar{X}$	7.825	9.352	9.363
ผลสัมฤทธิ์ต่ำ	7.825	—	1.527 ^{**}	1.538 [*]
ผลสัมฤทธิ์ปานกลาง	9.352		—	0.011
ผลสัมฤทธิ์ต่ำ	9.363			—
		$r = 2$		$r = 3$
$\sqrt{MS_{error}/n}$		q .95 (r, 127)	2.77	3.31
		q .95 (r, 127)	0.807	0.964
$\sqrt{MS_{error}/n}$		q .99 (r, 127)	3.64	4.12
		q .99 (r, 127)	1.061	1.200

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 14 จะเห็นว่าคะแนนการใช้เวลาว่างด้านการเรียนของนักเรียน
กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางกับต่ำ และกลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับต่ำ
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 15 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการใช้เวลาว่าง
 ของนักเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหญิง
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

การใช้เวลาว่าง	df	แหล่งความ แปรปรวน	SS	MS	F
การเรียน	2	ระหว่างกลุ่ม	32.652	16.326	3.140*
	109	ภายในกลุ่ม	566.768	5.199	
ช่วยงานบ้าน	2	ระหว่างกลุ่ม	83.428	41.714	1.146
	109	ภายในกลุ่ม	3966.349	36.388	
การเล่นกีฬา	2	ระหว่างกลุ่ม	74.805	37.402	0.9194
	109	ภายในกลุ่ม	4433.972	40.678	
การอ่านหนังสือ	2	ระหว่างกลุ่ม	1387.363	693.651	30.688**
	109	ภายในกลุ่ม	2463.805	22.603	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 15 จะเห็นว่าคะแนนการใช้เวลาว่างของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ในด้านการเรียน และการอ่านหนังสือตามลำดับ ส่วนในด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์ต่างกัน 3 กลุ่ม ใช้เวลาว่างต่างกัน

ในเรื่องการเรียนและการอ่านหนังสือ ส่วนด้านอื่น ๆ อีก 2 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

เพื่อที่จะได้ทราบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันคู่ใด ใช้เวลาว่างต่างกัน ผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้ q - statistic ปรากฏผลดังตาราง 16 - 17

ตาราง 16 เปรียบเทียบคะแนนการใช้เวลาว่างด้านการเรียนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันเป็นรายคู่ โดยใช้ q - statistic

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ผลสัมฤทธิ์ค่า ปานกลาง			
	$\bar{X}$	9.026	10.127	10.263
ผลสัมฤทธิ์ต่ำ	9.026	—	1.101*	1.237*
ผลสัมฤทธิ์ปานกลาง	10.127		—	0.136
ผลสัมฤทธิ์สูง	10.263			
		$r = 2$		$r = 3$
$\sqrt{MS_{error}/n}$		$q .95 (r, 109)$	2.77	3.31
		$q .95 (r, 109)$	0.862	1.030
		$q .99 (r, 109)$	3.64	4.12
$\sqrt{MS_{error}/n}$		$q .99 (r, 109)$	1.133	1.282

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 จะเห็นว่าคะแนนการใช้เวลาว่างด้านการเรียนของนักเรียนกลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางกับต่ำ และกลุ่มสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับต่ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 17 เปรียบเทียบคะแนนการใช้เวลาว่างด้านการอ่านหนังสือของ
นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันเป็นรายคู่ โดยใช้
q - statistic

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ผลสัมฤทธิ์สูง ผลสัมฤทธิ์ต่ำ ผลสัมฤทธิ์ ปานกลาง			
	$\bar{X}$	22.631	22.657	23.036
ผลสัมฤทธิ์สูง	22.631	—	0.026	0.405
ผลสัมฤทธิ์ต่ำ	22.657		—	0.379
ผลสัมฤทธิ์ปานกลาง	23.036			—
		$r = 2$		$r = 3$
		q .95 (r, 109)	2.77	3.31
$\sqrt{MS_{\text{error}}/n}$	.	q .95 (r, 109)	2.088	2.495
		q .99 (r, 109)	3.64	4.12
$\sqrt{MS_{\text{error}}/n}$	.	q .99 (r, 109)	2.744	3.106

จากตาราง 17 จะเห็นว่าคะแนนการใช้เวลาว่างด้านการอ่านหนังสือของ
นักเรียนกลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ แตกต่างกันอย่างไม่มี
นัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 18 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการใช้เวลาว่าง
 ของนักเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

การใช้เวลาว่าง	df	แหล่งความ แปรปรวน	SS	MS	F
การเรียน	2	ระหว่างกลุ่ม	14.323	7.161	1.278
	100	ภายในกลุ่ม	560.235	5.602	
ช่วยงานบ้าน	2	ระหว่างกลุ่ม	34.662	17.331	0.651
	100	ภายในกลุ่ม	2726.008	26.600	
การเล่นกีฬา	2	ระหว่างกลุ่ม	28.985	14.492	0.305
	100	ภายในกลุ่ม	4741.229	47.412	
การอ่านหนังสือ	2	ระหว่างกลุ่ม	2.343	1.171	0.037
	100	ภายในกลุ่ม	3120.706	31.207	

จากตาราง 18 จะเห็นว่าคะแนนการใช้เวลาว่างของนักเรียนชาย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 4 ด้าน แสดงว่านักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือกลุ่มผลสัมฤทธิ์สูง ปานกลาง และต่ำ ใช้เวลาว่างไม่แตกต่างกันไม่ว่าในจำนวนใดใน 4 ด้าน

ตาราง 19 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนคะแนนการใช้เวลาว่างของนักเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

การใช้เวลาว่าง	df	แหล่งความแปรปรวน	SS	MS	F
การเรียน	2	ระหว่างกลุ่ม	10.958	5.479	0.859
	148	ภายในกลุ่ม	943.029	6.371	
ช่วยงานบ้าน	2	ระหว่างกลุ่ม	5.565	2.782	0.091
	148	ภายในกลุ่ม	4515.177	30.507	
การเล่นกีฬา	2	ระหว่างกลุ่ม	223.235	111.617	3.401 *
	148	ภายในกลุ่ม	4856.660	32.815	
การอ่านหนังสือ	2	ระหว่างกลุ่ม	136.629	68.314	2.250
	148	ภายในกลุ่ม	449.729	30.349	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 จะเห็นว่าคะแนนการใช้เวลาว่างของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการเล่นกีฬา ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ต่างกัน 3 กลุ่ม ใช้เวลาว่างต่างกันในเรื่องการเล่นกีฬา ส่วนด้านอื่น ๆ อีก 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

เพื่อที่จะได้ทราบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันคู่ใดใช้เวลาว่างต่างกัน ผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้ q - statistic ปรากฏผลดังตาราง 20

ตาราง 20 เปรียบเทียบคะแนนการใช้เวลาว่างด้านการเล่นกีฬาของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันเป็นรายคู่ โดยใช้ q - statistic

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ผลสัมฤทธิ์ต่ำ ผลสัมฤทธิ์ปานกลาง ผลสัมฤทธิ์สูง			
	$\bar{X}$	19.073	21.525	22.846
ผลสัมฤทธิ์ต่ำ	19.073	—	2.452 ^{***}	3.773 ^{***}
ผลสัมฤทธิ์ปานกลาง	21.525		—	1.321
ผลสัมฤทธิ์สูง	22.846			—
		$r = 2$		$r = 3$
		$q .95 (r, 148)$	2.77	3.31
$\sqrt{MS_{error}/n}$		$q .95 (r, 148)$	0.925	1.105
		$q .99 (r, 148)$	3.64	4.12
$\sqrt{MS'_{error}/n}$		$q .99 (r, 148)$	1.215	1.376

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 20 จะเห็นว่าคะแนนการใช้เวลาว่างด้านการเล่นกีฬาของนักเรียนกลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางกับต่ำ และกลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับต่ำ

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.4 จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

1.4.1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เพื่อที่จะได้ทราบว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน ใช้เวลาว่างต่างกันหรือไม่ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการใช้เวลาว่างของนักเรียน โดยใช้ F - test ได้ผลดังปรากฏในตาราง 21

ตาราง 21 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการใช้เวลาว่างของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง

การใช้เวลาว่าง	df	แหล่งความแปรปรวน	SS	MS	F
การเรียนรู้	4	ระหว่างกลุ่ม	278.220	69.555	21.720**
	158	ภายในกลุ่ม	505.952	3.202	
ช่วยงานบ้าน	4	ระหว่างกลุ่ม	61.113	15.278	2.498*
	158	ภายในกลุ่ม	6032.414	38.179	
การเล่นกีฬา	4	ระหว่างกลุ่ม	302.401	75.600	26.566**
	158	ภายในกลุ่ม	419.084	2.850	

ตาราง 21 (ต่อ)

การใช้เวลาว่าง	df	แหล่งความแปรปรวน	SS	MS	F
การอ่านหนังสือ	4	ระหว่างกลุ่ม	72.496	18.124	2.032
	158	ภายในกลุ่ม	5819.468	36.832	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 21 จะเห็นว่าคะแนนการใช้เวลาว่างของนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านช่วยงานบ้าน และที่ระดับ .01

สำหรับด้านการเรียน กับด้านการเล่นกีฬา แต่สำหรับด้านการอ่านหนังสือ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน ใช้เวลาว่างต่างกันในการเรียน ช่วยงานบ้าน และการเล่นกีฬา แต่ใช้เวลาว่างไม่แตกต่างกันในการอ่านหนังสือ

เพื่อที่จะได้ทราบว่า อาชีพผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อการใช้เวลาว่างของนักเรียน ผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการใช้เวลาว่างในแต่ละด้านของนักเรียนตามอาชีพของผู้ปกครองเป็นรายคู่ โดยใช้ q - statistic ได้ผล ดังปรากฏในตาราง 22 -

ตาราง 22 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนการใช้เวลาว่างของนักเรียนใน
 กับการเรียนตามอาชีพผู้ปกครองเป็นรายคู่

อาชีพของผู้ปกครอง	ทำงาน บริษัท เอกชน รับจ้าง รับ ราชการ ค้าขาย ส่วนตัว อื่น ๆ (เกษตรกร ชาวบ้าน)					
	$\bar{X}$	10.066	10.068	10.297	10.5	11.291
ทำงานบริษัทเอกชน	10.066	-	0.002	0.231	0.434	1.225
รับจ้าง	10.068		-	0.229	0.432	1.223
รับราชการ	10.297			-	0.203	0.994
ค้าขายส่วนตัว	10.5				-	0.791
อื่น ๆ (เกษตรกร ชาวบ้าน)	11.291					-

		$r = 2$	$r = 3$	$r = 4$	$r = 5$
$q .95 (r, 158)$		2.77	3.31	3.63	3.86
$\sqrt{MS_{error}/n}$. $q .95 (r, 158)$		1.108	1.324	1.453	1.544

จากตาราง 22 จะเห็นว่าคะแนนการใช้เวลาว่างกับการเรียนของนักเรียน
 ที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 23 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนการใช้เวลาว่างของนักเรียนใน
ด้านช่วยงานบ้าน ตามอาชีพผู้ปกครองเป็นรายคู่

อาชีพของผู้ปกครอง	ทำงานบริษัท เอกชน รับจ้าง ค้าขายส่วนตัว อื่น ๆ (เกษตรกร บอาน) รับราชการ					
	$\bar{X}$	21.266	21.636	22.428	22.541	22.891
ทำงานบริษัท เอกชน	21.266	—	0.37	1.162	1.275	1.625*
รับจ้าง	21.636		—	0.792	0.905	1.255
ค้าขายส่วนตัว	22.428			—	0.113	0.463
อื่น ๆ (เกษตรกร บอาน)	22.541				—	0.35
รับราชการ	22.891					—

		$r = 2$	$r = 3$	$r = 4$	$r = 5$
	$q .95 (r, 158)$	2.77	3.31	3.63	3.86
$\sqrt{MS_{error}/n}$	$q .95 (r, 158)$	1.118	1.336	1.462	1.555

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 23 จะเห็นว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการกับทำงาน
เอกชน ใช้เวลาว่างในด้านการช่วยงานบ้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่
สำหรับผู้ปกครองมีอาชีพอื่น ๆ พบว่าไม่ส่งผลต่อการใช้เวลาว่างของนักเรียน

ตาราง 24 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนการใช้เวลาว่างของนักเรียนใน
ด้านการเล่นกีฬา ตามอาชีพผู้ปกครองเป็นรายคู่

อาชีพของผู้ปกครอง	อื่น ๆ (เกษตรกร พอมาน) ค้าขาย ส่วนตัว รับ ราชการ ทำงาน บริษัท เอกชน รับจ้าง					
	$\bar{X}$	21.125	23.107	23.810	24.133	25.409
อื่น ๆ (เกษตรกร พอมาน)	21.125	—	1.982 ^{**}	2.685 ^{**}	3.008 ^{**}	4.284 ^{**}
ค้าขายส่วนตัว	23.107		—	0.703	1.026	2.302 [*]
รับราชการ	23.810			—	0.323	1.599
ทำงานบริษัท เอกชน	24.133				—	1.276
รับจ้าง	25.409					—

		$r = 2$	$r = 3$	$r = 4$	$r = 5$
$\sqrt{MS_{error}/n}$	$q .95 (r, 158)$	2.77	3.31	3.63	3.86
	$q .95 (r, 158)$	1.110	1.327	1.455	1.547
$\sqrt{MS_{error}/n}$	$q .99 (r, 158)$	3.64	4.12	4.40	4.60
	$q .99 (r, 158)$	1.459	1.652	1.764	1.844

จากตาราง 24 คะแนนการใช้เวลาว่างในการเล่นกีฬาของนักเรียน แตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามการแตกต่างของอาชีพผู้ปกครอง 5 คู่ คือ
ค้าขายส่วนตัว กับเกษตรกรและพอมาน รับราชการกับเกษตรกร และพอมาน ทำงาน
เอกชนกับเกษตรกรและพอมาน รับจ้างกับ เกษตรกรและพอมาน และรับจ้างกับ
ค้าขายส่วนตัว และที่ระดับ .05 1 คู่ คือรับราชการกับรับจ้าง แต่สำหรับอาชีพคู่อื่น ๆ

ไม่ถ่วงผลการใช้เวลาว่างของนักเรียน

1.4.2 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการใช้เวลาว่างของนักเรียน ตามอาชีพของผู้ปกครอง ได้ผลดังปรากฏในตาราง 25

ตาราง 25 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการใช้เวลาว่างของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

การใช้เวลาว่าง	df	แหล่งความแปรปรวน	SS	MS	F
การเรียนรู้	4	ระหว่างกลุ่ม	22.259	5.564	1.241
	147	ภายในกลุ่ม	1014.452	6.901	
ช่วยงานบ้าน	4	ระหว่างกลุ่ม	208.178	52.045	1.819
	147	ภายในกลุ่ม	13920.816	94.699	
การเล่นกีฬา	4	ระหว่างกลุ่ม	684.297	171.074	7.299**
	147	ภายในกลุ่ม	3445.223	23.436	
การอ่านหนังสือ	4	ระหว่างกลุ่ม	240.096	60.024	2.186
	147	ภายในกลุ่ม	4035.904	27.455	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 25 จะเห็นว่า การใช้เวลาว่างของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเพียงด้านเดียว คือด้านการเล่นกีฬาที่ระดับ .01

ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนใช้เวลาว่างต่างกันในการเล่นกีฬา ส่วนด้านอื่น ๆ ใช้เวลาว่างไม่แตกต่างกัน

เพื่อที่จะได้ทราบว่าอาชีพของผู้ปกครองผู้ใด ที่ส่งผลต่อการใช้เวลาว่างของนักเรียน ผู้วิจัยได้นำค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้เวลาว่างของนักเรียนในแต่ละอาชีพของผู้ปกครอง มาทดสอบเป็นรายคู่ ใช้ q - statistic ได้ผลดังปรากฏในตาราง 26

ตาราง 26 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนการใช้เวลาว่างของนักเรียนในด้านการเล่นกีฬา ตามอาชีพของผู้ปกครองเป็นรายคู่

อาชีพของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	รับราชการ	อื่นๆ (เกษตร, ภูมิจาน, พจนาน)	รับจ้าง	ทำงานบริษัทเอกชน	ค้าขายส่วนตัว
		20.333	20.85	22.954	23.571	24.225
รับราชการ	20.333	—	0.517	2.621**	3.238**	3.892**
อื่นๆ (เกษตร, พจนาน)	20.85		—	2.104**	2.721**	3.375**
รับจ้าง	22.954			—	0.617	1.271
ทำงานบริษัทเอกชน	23.571				—	0.654
ค้าขายส่วนตัว	24.225					—

		$r = 2$	$r = 3$	$r = 4$	$r = 5$
	$q .95 (r, 147)$	2.77	3.31	3.63	3.86
$\sqrt{MS_{error}/n}$	$q .95 (r, 147)$	1.175	1.404	1.540	1.638
	$q .99 (r, 147)$	3.64	4.12	4.40	4.60
$\sqrt{MS_{error}/n}$	$q .99 (r, 147)$	1.544	1.748	1.867	1.952

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 26 จะเห็นว่าคะแนนการใช้เวลาว่างในด้านการเล่นกีฬาของนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามการแตกต่างของอาชีพผู้ปกครอง 6 คู่ คือ รับจ้างกับรับราชการ รับจ้างกับเกษตรกร และพ่อบ้าน ทำงานเอกชนกับรับราชการ เกษตรกร แม่บ้าน กับทำงานเอกชน ค่าขายส่วนตัวกับรับราชการ เกษตรกร พ่อบ้าน กับค่าขายส่วนตัว แต่สำหรับอาชีพคู่อื่น ๆ พบว่าไม่ส่งผลต่อการใช้เวลาว่างของนักเรียน

1.4.3 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการใช้เวลาว่างของนักเรียน ตามอาชีพของผู้ปกครองได้ผลปรากฏในตาราง 27

ตาราง 27 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการใช้เวลาว่าง
 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามอาชีพของ
 ผู้ปกครอง

การใช้เวลาว่าง	df	แหล่งความ แปรปรวน	SS	MS	F
การเรียนรู้	4	ระหว่างกลุ่ม	5.544	1.386	0.236
	142	ภายในกลุ่ม	773.878	5.862	
ช่วยงานบ้าน	4	ระหว่างกลุ่ม	4955.066	1238.766	37.564**
	142	ภายในกลุ่ม	435.305	32.977	
การเล่นกีฬา	4	ระหว่างกลุ่ม	50.334	12.583	0.237
	142	ภายในกลุ่ม	6984.660	52.914	
การอ่านหนังสือ	4	ระหว่างกลุ่ม	94.176	23.544	0.079
	142	ภายในกลุ่ม	41951.274	295.431	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 27 จะเห็นว่าคะแนนการใช้เวลาว่างของนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับด้านช่วยงานบ้าน แต่สำหรับด้านการเรียน การเล่นกีฬา และการอ่านหนังสือ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันใช้เวลาว่างต่างกันในด้าน

ช่วยงานบ้าน แต่ใช้เวลาว่างไม่แตกต่างกันด้านการเรียน การเล่นกีฬา และการอ่านหนังสือ

เพื่อที่จะได้ทราบว่าอาชีพของผู้ปกครองคู่ใดที่ส่งผลต่อการใช้เวลาว่างของนักเรียน ผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการใช้เวลาว่างในแต่ละด้านของนักเรียนตามอาชีพของผู้ปกครองเป็นรายคู่ โดยใช้ q - statistic ได้ผลดังปรากฏในตาราง 28

ตาราง 28 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนการใช้เวลาว่างของนักเรียนใน
 บ้านช่วยงานบ้าน ตามอาชีพผู้ปกครองเป็นรายคู่

อาชีพของผู้ปกครอง	ทำงาน บริษัท เอกชน อื่น ๆ (เกษตรกร พ่อบาน) รับ ราชการ รับจ้าง ค้าขาย ส่วนตัว					
	$\bar{X}$	17.714	21.388	21.729	23.125	24.433
ทำงานบริษัทเอกชน	17.714	—	3.674**	4.015**	5.411**	6.719**
อื่น ๆ (เกษตรกร พ่อบาน)	21.388		—	0.341	1.827*	3.045**
รับราชการ	21.729			—	1.846*	3.154**
รับจ้าง	23.125				—	1.308
ค้าขายส่วนตัว	24.433					—

		$r = 2$	$r = 3$	$r = 4$	$r = 5$
$\sqrt{MS_{\text{error}}/n}$	$q .95 (r, 142)$	2.77	3.31	3.63	3.86
	$q .95 (r, 142)$	1.263	1.509	1.655	1.760
$\sqrt{MS_{\text{error}}/n}$	$q .99 (r, 142)$	3.64	4.12	4.40	4.60
	$q .99 (r, 142)$	1.659	1.878	2.006	2.097

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 28 จะเห็นว่าคะแนนการใช้เวลาว่างบ้านช่วยงานบ้านของ
 นักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามการแตกต่างของอาชีพ
 ผู้ปกครอง 6 คู่ คือ เกษตรกรและพ่อบาน กับทำงานเอกชน รับราชการกับทำงาน

เอกชน รับจ้างกับทำงานเอกชน ค่าขายส่วนตัวกับทำงานเอกชน เกษตรกร และพ่อบานกับค่าขายส่วนตัว รับราชการกับค่าขายส่วนตัว และที่ระดับ .05

2 คือ รับจ้างกับเกษตรกรและพ่อบาน รับราชการกับรับจ้าง แต่สำหรับอาชีพคู่อื่น ๆ พบว่าไม่ส่งผลต่อการใช้เวลาว่างของนักเรียน

ตอนที่ 2 หาค่าความถี่และจัดอันดับที่ของการเลือกใช้เวลาว่างของนักเรียนใน 4 ด้าน คือ พังวิทย์ ภูโทรทัศน์ ชมภาพยนต์ และอื่น ๆ (ดนตรี หารายไก่อพิเศษ งานอดิเรก ทักษะศึกษา) โดยจำแนกตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระบบเวลาเรียน และอาชีพของผู้ปกครอง

2.1 หาค่าความถี่และจัดอันดับที่ของการเลือกการใช้เวลาว่างของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2 และ 3 จำแนกตามเพศ ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 29 - 35

ตาราง 29 แสดงค่าความถี่และอันดับที่ของจำนวนการเลือกการใช้เวลาว่าง
ในการฟังวิทยุของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จำแนก
ตามเพศ

รายการ	จำนวนการเลือกของ นักเรียนชาย						จำนวนการเลือกของ นักเรียนหญิง					
	ม.ศ.1		ม.ศ.2		ม.ศ.3		ม.ศ.1		ม.ศ.2		ม.ศ.3	
	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่
เพลง	138	1	142	1	122	1	153	1	127	1	153	1
รายการสำหรับเด็ก	106	3	99	6	97	5	112	3	90	4	104	7
นิทาน	106	3	103	4	93	6	104	7	85	5	109	6
สารคดี	104	6	109	2	107	3	110	5	99	2	118	3
นิยาย	96	7	96	7	80	8	111	4	81	6	114	4
ข่าว - ข่าวกีฬา	114	2	106	3	115	2	126	2	96	3	126	2
รายการขบขัน	106	3	102	5	102	4	109	6	80	7	114	4
ละคร	91	8	84	8	81	7	102	8	80	7	102	8
รายการอาหาร	70	9	67	9	65	9	72	9	61	9	98	9
รวม	835	-	908	-	862	-	999	-	799	-	1038	-

จากตาราง 29 จะเห็นว่าการใช้เวลาว่างเกี่ยวกับการฟังวิทยุ นักเรียนทั้งชายและหญิงของทั้ง 3 ชั้น เลือกฟังรายการเพลงเป็นอันดับ 1 และเลือกฟังรายการอาหารเป็นอันดับสุดท้าย สำหรับรายการข่าว นักเรียนทั้งชายและหญิงของ ม.ศ.1 และ ม.ศ.3 เลือกเป็นอันดับ 2 แต่สำหรับนักเรียนชั้น ม.ศ.2 ทั้งชายและหญิงเลือกรายการข่าวเป็นอันดับ 3 สำหรับรายการอื่น ๆ นักเรียนทั้ง 2 กลุ่มของแต่ละชั้นเลือก

เป็นอันดับแตกต่างกัน

ตาราง 30 แสดงค่าความถี่และอันดับที่ของจำนวนการเลือก การใช้เวลา
ว่างในการชมโทรทัศน์ของนักเรียนชั้น ม.ศ.1, 2 และ 3
จำแนกตามเพศ

รายการ	จำนวนการเลือกของ นักเรียนชาย						จำนวนการเลือกของ นักเรียนหญิง					
	ม.ศ.1		ม.ศ.2		ม.ศ.3		ม.ศ.1		ม.ศ.2		ม.ศ.3	
	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่
เพลง	120	3	116	1	108	1	125	1	112	1	145	1
รายการสำหรับเด็ก	109	6	97	5	93	6	112	5	101	3	112	6
สารคดี	111	5	109	2	105	2	108	6	99	6	120	5
ลิเก	88	7	73	7	69	8	86	8	63	8	79	8
รายการชิงโชค	117	4	100	4	95	5	117	4	101	3	127	3
กีฬา	122	1	102	3	105	2	123	3	100	5	121	4
รายการตอบปัญหา	122	1	94	6	102	4	124	2	107	2	129	2
รายการอาหาร	80	8	65	8	76	7	91	7	78	7	107	7
รวม	869	-	756	-	753	-	886	-	761	-	940	-

จากตาราง 30 จะเห็นว่า การใช้เวลาว่างเกี่ยวกับการชมโทรทัศน์ นักเรียน
ทั้งชายและหญิงของทั้ง 3 ชั้น เลือกชมรายการเพลงเป็นอันดับ 1 ยกเว้นนักเรียนชาย
ชั้น ม.ศ.1 เลือกชมกีฬาและการตอบปัญหาเป็นอันดับ 1 และรายการที่เลือกชมเป็น

อันดับสุดท้าย คือรายการลิเก สำหรับนักเรียนหญิงทั้ง 3 ชั้น และนักเรียนชายชั้น ม.ศ.3 ส่วนนักเรียนชาย ม.ศ.1 และ ม.ศ.2 เลือกชมรายการอาหารเป็นอันดับสุดท้าย สำหรับรายการอื่น ๆ นักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ของแต่ละชั้นเลือกเป็นอันดับแตกต่างกัน

ตาราง 31 แสดงค่าความถี่และอันดับที่ของจำนวนการเลือกการใช้เวลาว่างในการชมภาพยนตร์ของนักเรียนชั้น ม.ศ.1, 2 และ 3 จำแนกตามเพศ

รายการ	จำนวนการเลือกของนักเรียนชาย						จำนวนการเลือกของนักเรียนหญิง					
	ม.ศ.1		ม.ศ.2		ม.ศ.3		ม.ศ.1		ม.ศ.2		ม.ศ.3	
	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่
ตลกขบขัน	122	1	126	1	116	1	109	1	95	1	117	1
ชีวิต	108	6	107	6	105	5	105	2	91	2	104	5
คติธรรม	107	7	101	8	106	4	94	5	76	7	93	7
บู๊	113	4	124	2	108	3	94	5	80	5	106	4
เขย่าขวัญ	110	5	111	5	99	7	87	7	82	3	104	5
เศร้า	101	8	102	7	98	8	98	3	77	6	109	2
การ์ตูน	118	2	117	4	105	5	98	3	82	3	107	3
สงคราม	112	3	124	2	111	2	73	8	63	8	91	8
รวม	891	—	912	—	848	—	758	—	646	—	831	—

จากตาราง 31 จะเห็นว่าการใช้เวลาว่างเกี่ยวกับการชมภาพยนตร์ นักเรียนทั้งชายและหญิงของทั้ง 3 ชั้น เลือกชมภาพยนตร์ประเภทตลกขบขันเป็นอันดับ 1

นักเรียนหญิงเลือกชมภาพยนตร์ประเภทสงครามเป็นอันดับสุดท้าย ทั้ง 3 ชั้น สำหรับ
 นักเรียนชายเลือกชมภาพยนตร์ประเภทเร้าเป็นอันดับสุดท้าย ส่วนนักเรียนชายชั้น ม.ศ.2
 เลือกชมภาพยนตร์ประเภทคตธรรมเป็นอันดับสุดท้าย ส่วนภาพยนตร์ประเภทอื่น ๆ นักเรียน
 ชายและนักเรียนหญิงของแต่ละชั้นเลือกเป็นอันดับแตกต่างกัน

ตาราง 32 แสดงค่าความถี่และอันดับที่ของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่าง
 เกี่ยวกับดนตรีของนักเรียนชั้น ม.ศ.1, 2 และ 3 จำแนกตามเพศ

รายการ	จำนวนการเลือกของ นักเรียนชาย						จำนวนการเลือกของ นักเรียนหญิง					
	ม.ศ.1		ม.ศ.2		ม.ศ.3		ม.ศ.1		ม.ศ.2		ม.ศ.3	
	ความ ถี่	อัน ดับ ที่	ความ ถี่	อัน ดับ ที่	ความ ถี่	อัน ดับ ที่	ความ ถี่	อัน ดับ ที่	ความ ถี่	อัน ดับ ที่	ความ ถี่	อัน ดับ ที่
เปียโน	55	4	42	4	26	4	36	5	31	4	26	4
กลอง	72	1	67	2	61	1	39	4	36	2	34	2
ซอ	33	6	37	5	25	5	43	3	33	3	24	6
กีตาร์	70	2	83	1	61	1	54	1	57	1	74	1
ซิม	36	5	34	6	25	5	33	6	27	6	26	4
ขลุ่ย	66	3	67	2	47	3	49	2	31	4	31	3
รวม	332	-	330	-	245	-	254	-	215	-	215	-

จากตาราง 32 จะเห็นว่าในการใช้เวลาว่างเกี่ยวกับค่านดนตรี นักเรียนหญิง
 ของทั้ง 3 ชั้น เลือกเล่นกีตาร์เป็นอันดับ 1 และเลือกซิมและซอเป็นอันดับสุดท้าย
 นักเรียนชายเลือกกีตาร์และกลองเป็นอันดับ 1 และเลือกซิมและซอเป็นอันดับสุดท้าย สำหรับ

คนตรีประเภทอื่น ๆ นักเรียนทั้ง 2 เพศของแต่ละชั้น เลือกเป็นอันดับแตกต่างกัน

ตาราง 33 แสดงค่าความถี่และอันดับที่ของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่าง
เกี่ยวกับการหารายได้พิเศษ ของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3
จำแนกตามเพศ

รายการ	จำนวนการเลือกของ นักเรียนชาย						จำนวนการเลือกของ นักเรียนหญิง					
	ม.ศ.1		ม.ศ.2		ม.ศ.3		ม.ศ.1		ม.ศ.2		ม.ศ.3	
	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่
พับถุงกระดาษ	48	2	39	2	32	2	52	2	39	2	46	2
ทำการฝีมือ	58	1	48	1	44	1	64	1	53	1	57	1
ขายหนังสือพิมพ์	27	5	27	6	19	5	17	6	18	4	13	5
ล้างรถ	41	3	36	4	24	3	27	3	20	3	25	3
ขายพวงมาลัย	26	6	31	5	15	6	22	4	15	6	13	5
ส่งของตามบ้าน	32	4	37	3	24	3	18	5	16	5	18	4
รวม	232	-	218	-	158	-	200	-	161	-	172	-

จากตาราง 33 จะเห็นว่าการใช้เวลาว่างเกี่ยวกับการหารายได้พิเศษ

นักเรียนทั้งชายและหญิงของทั้ง 3 ชั้น เลือกทำการฝีมือเป็นอันดับ 1 และเลือกพับถุงกระดาษเป็นอันดับรองลงมา ส่วนที่เลือกเป็นอันดับสุดท้ายคือ การขายหนังสือพิมพ์ และขายพวงมาลัย สำหรับรายการอื่น ๆ นักเรียนทั้ง 2 เพศของแต่ละชั้นเลือกเป็นอันดับแตกต่างกัน

ตาราง 34 แสดงค่าความถี่ และอันดับที่ของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่าง
เกี่ยวกับการทำงานอดิเรกของนักเรียนชั้น ม.ศ.1, 2 และ 3
จำแนกตามเพศ

รายการ	จำนวนการเลือกของ นักเรียนชาย						จำนวนการเลือกของ นักเรียนหญิง					
	ม.ศ.1		ม.ศ.2		ม.ศ.3		ม.ศ.1		ม.ศ.2		ม.ศ.3	
	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่
สะสมแสดง	83	6	62	9	62	10	63	9	70	7	69	10
อ่านหนังสือ	114	3	111	1	105	1	134	1	98	2	134	2
เล่นดนตรี	91	4	92	4	87	4	76	6	72	6	85	7
ดูโทรทัศน์	118	1	101	3	98	2	128	2	100	1	187	1
ช่วยขายของ	69	9	60	10	60	9	59	10	53	9	70	9
กีฬา	115	2	108	2	92	3	85	3	87	3	105	3
เลี้ยงสัตว์	90	5	86	5	81	5	71	8	73	5	86	6
การฝีมือ	76	8	64	7	67	8	77	5	79	4	100	4
เพาะชำต้นไม้	77	7	64	7	74	6	58	11	51	10	67	11
วาดภาพ	68	10	75	6	73	7	83	4	69	8	88	5
ทำขนม-อาหาร	42	11	43	11	52	11	74	7	48	11	80	8
รวม	943	-	866	-	851	-	908	-	800	-	1021	-

จากตาราง 34 จะเห็นว่าการใช้เวลาว่างเกี่ยวกับการทำงานอดิเรกนักเรียนชายชั้น ม.ศ.2. ม.ศ.3 และนักเรียนหญิงชั้น ม.ศ.1 เลือกการอ่านหนังสือเป็นอันดับ 1

แต่นักเรียนชายชั้น ม.ศ.1 นักเรียนหญิงชั้น ม.ศ.2 และ ม.ศ.3 เลือกการคูโทรศัพท์เป็นอันดับ 1 ส่วนรายการที่เลือกเป็นอันดับสุดท้ายสำหรับนักเรียนชายทั้ง 3 ชั้นเลือกทำขนมและอาหาร ส่วนนักเรียนหญิงชั้น ม.ศ.1 และ ม.ศ.3 เลือกเพาะชำต้นไม้และนักเรียนชั้น ม.ศ.2 เลือกการทำขนม-อาหาร สำหรับรายการอื่น ๆ นักเรียนชายและหญิงของแต่ละชั้นเลือกเป็นอันดับแตกต่างกัน

ตาราง 35 แสดงค่าความถี่ และอันดับที่ของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่างเกี่ยวกับทัศนศึกษาของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จำแนกตามเพศ

รายการ	จำนวนการเลือกของนักเรียนชาย						จำนวนการเลือกของนักเรียนหญิง					
	ม.ศ.1		ม.ศ.2		ม.ศ.3		ม.ศ.1		ม.ศ.2		ม.ศ.3	
	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่
โบราณสถาน	83	3	98	1	73	3	118	2	87	3	107	4
ทะเล	95	1	93	2	88	2	125	1	101	1	127	1
สวนสนุก	59	5	47	5	52	5	85	4	54	5	79	5
น้ำตก	86	2	93	2	72	4	109	3	101	1	121	2
ห้องดินชนบท	83	3	93	2	92	1	84	5	87	3	118	3
รวม	406	-	424	-	377	-	521	-	430	-	552	-

จากตาราง 35 จะเห็นว่าการใช้เวลาว่างเกี่ยวกับทัศนศึกษา นักเรียนหญิงทั้ง 3 ชั้น และนักเรียนชายชั้น ม.ศ.1 เลือกการท่องเที่ยวทะเลเป็นอันดับ 1 นักเรียนชายชั้น ม.ศ.2 เลือกท่องเที่ยวโบราณสถานเป็นอันดับ 1 ส่วนนักเรียนชายชั้น ม.ศ.3

เลือกห้องเที่ยวท่องถิ่นชนบทเป็นอันดับ 1 สำหรับรายการที่เลือกเป็นอันดับสุดท้ายของนักเรียนชายและหญิงทั้ง 3 ชั้น คือการท่องเที่ยวสวนสนุก ยกเว้นนักเรียนหญิงชั้น ม.ศ.1 เลือกห้องเที่ยวท่องถิ่นชนบทเป็นอันดับสุดท้าย สำหรับรายการทัศนศึกษาอื่น ๆ นักเรียนทั้งชายและหญิงของแต่ละชั้นเลือกเป็นอันดับแตกต่างกัน

2.2 หาคำความถี่ และจัดอันดับที่ของการเลือกใช้เวลาว่างของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จาแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 36 - 42

ตาราง 36 แสดงความถี่และอันดับของจำนวนการเลือกโหวตในการพึงพิง ของนักเรียนชั้น ม.ศ. 1, 2 และ 3
จำนวนตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

รายการ	จำนวนการเลือกของนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง						จำนวนการเลือกของนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ					
	ม.ศ. 1		ม.ศ. 2		ม.ศ. 3		ม.ศ. 1		ม.ศ. 2		ม.ศ. 3	
	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ
เพลง	116	1	33	1	16	2	116	1	74	1	69	1
รายการสำหรับเด็ก	81	4	23	4	11	8	87	6	53	3	52	5
นิทาน	79	6	18	7	12	5	91	5	43	7	53	4
สารคดี	92	3	29	2	16	2	86	7	52	5	59	2
นิยาย	74	8	17	8	12	5	96	2	56	2	45	7
ข่าว - ข่าวกีฬา	103	2	36	3	19	1	94	4	51	6	56	3
รายการขบขัน	81	4	22	5	14	4	96	2	53	3	51	6
ละคร	75	7	19	6	11	8	82	8	39	8	41	8
รายการอาหาร	53	9	17	8	12	5	66	9	32	9	37	9
รวม	754	-	204	-	123	-	814	-	453	-	463	-

จากตาราง 36 จะเห็นว่าในการใช้เวลาว่างเกี่ยวกับการฟังวิทยุ นักเรียนทุกกลุ่ม
 ผลสัมฤทธิ์ของทั้ง 3 ชั้น เลือกฟังรายการเพลงเป็นอันดับ 1 ยกเว้นกลุ่มผลสัมฤทธิ์สูง
 ชั้น ม.ศ.3 เลือกรายการข่าว - ข่าวกีฬา เป็นอันดับ 1 และเลือกฟังรายการอาหาร ละคร
 นิยาย และ รายการสำหรับเด็กเป็นอันดับสุดท้าย นักเรียนกลุ่มผลสัมฤทธิ์สูงชั้น ม.ศ. 2 3
 เลือกรายการสารคดี เพลง เป็นอันดับ 2 ส่วนนักเรียนชั้น ม.ศ. 1 เลือกรายการข่าว -
 ข่าวกีฬา เป็นอันดับ 2 กลุ่มผลสัมฤทธิ์ปานกลางชั้น ม.ศ. 2 3 เลือกรายการข่าว - ข่าวกีฬา
 เป็นอันดับ 2 ส่วนชั้น ม.ศ.1 เลือกรายการนิยายและรายการขบขัน กลุ่มผลสัมฤทธิ์ต่ำ
 ชั้น ม.ศ.1 เลือกฟังนิทาน ม.ศ.2 นิยาย และ ม.ศ.3 สารคดี ส่วนรายการอื่น ๆ
 นักเรียนทั้ง 3 กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของแต่ละชั้น เลือกเป็นอันดับแตกต่างกัน

ตาราง 37 แสดงความถี่และอันดับ ของจำนวนการเลือกการใช้เวลาว่างในการชมโทรทัศน์ของนักเรียน ม.ศ.1, 2 และ 3
จำแนกตามเพศสัมพันธ์ทางการเรียน

รายการ	จำนวนการเลือกของนักเรียน เพศสัมพันธ์ทางการเรียนสูง						จำนวนการเลือกของนักเรียน เพศสัมพันธ์ทางการเรียนปานกลาง						จำนวนการเลือกของนักเรียน เพศสัมพันธ์ทางการเรียนต่ำ					
	ม.ศ. 1		ม.ศ. 2		ม.ศ. 3		ม.ศ. 1		ม.ศ. 2		ม.ศ. 3		ม.ศ. 1		ม.ศ. 2		ม.ศ. 3	
	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ
เพลง	88	5	33	1	17	1	109	1	96	1	120	3	23	1	64	1	59	1
รายการสำหรับเด็ก	82	6	25	5	15	5	93	5	82	5	109	5	22	2	55	5	47	6
สารคดี	92	3	26	4	16	2	87	6	86	4	108	6	18	5	57	3	52	3
ลิเก	59	8	13	8	9	8	81	7	58	8	77	6	18	5	43	7	32	8
รายการชิงโชค	91	4	25	5	16	2	101	2	87	3	117	4	19	4	53	6	53	2
กีฬา	99	2	30	2	15	5	101	2	91	2	123	1	20	3	58	2	51	4
รายการตลกขบขัน	110	1	30	2	16	2	94	4	73	6	123	1	18	5	56	4	48	5
รายการอาหาร	69	7	19	7	14	7	73	8	60	7	93	7	14	8	34	8	42	7
รวม	690	-	201	-	118	-	739	-	633	-	870	-	152	-	420	-	384	-

จากตาราง 37 จะเห็นว่าการใช้เวลาว่างเกี่ยวกับการชมโทรทัศน์ นักเรียน
 ทุกกลุ่มผลสัมฤทธิ์ของพิช 3 ชั้น เลือกชมรายการเพลงเป็นอันดับ 1 ยกเว้นกลุ่มผลสัมฤทธิ์สูง
 ชั้น ม.ศ. 1 เลือกชมรายการตอบปัญหา และกลุ่มผลสัมฤทธิ์ปานกลางชั้น ม.ศ. 3 เลือกชมกีฬา
 และรายการตอบปัญหา ส่วนรายการที่เลือกชมเป็นอันดับสุดท้าย ก็รายการลิเก ยกเว้นกลุ่ม
 ผลสัมฤทธิ์ปานกลาง และค่า ชั้น ม.ศ. 1 และ ม.ศ. 2 เลือกรายการอาหารเป็นอันดับสุดท้าย
 สำหรับรายการอื่น ๆ นักเรียนพิช 3 กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เลือกเป็นอันดับแตกต่างกัน.

จากตาราง 38 จะเห็นว่าการใช้เวลาว่างเกี่ยวกับการชมภาพยนตร์ นักเรียนทุกกลุ่ม
 ผลสัมฤทธิ์ของทั้ง 3 ชั้น เลือกชมภาพยนตร์ประเภทตลกขบขันเป็นอันดับ 1 ยกเว้นนักเรียนกลุ่ม
 ผลสัมฤทธิ์ปานกลาง ชั้น ม.ศ.3 เลือกชมภาพยนตร์ประเภทบู๊ เป็นอันดับ 1 นักเรียนกลุ่ม
 ผลสัมฤทธิ์สูงและปานกลาง ชั้น ม.ศ.2-3 เลือกชมภาพยนตร์ประเภทกิจกรรม เป็นอันดับ
 สุกท้าย ชั้น ม.ศ.1 เลือกชมภาพยนตร์ประเภทสงครามเป็นอันดับสุดท้าย นักเรียนกลุ่มผล
 สัมฤทธิ์ต่ำ ทั้ง 3 ชั้น เลือกชมภาพยนตร์ประเภทสงคราม เป็นอันดับสุดท้าย ส่วนภาพยนตร์
 ประเภทอื่น ๆ นักเรียนทั้ง 3 กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางเรียนของแต่ละชั้นเลือกเป็นอันดับแตกต่างกัน

ตาราง 39 แสดงความถี่และอันดับของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่างโดยนักเรียน ของนักเรียนชั้น ม.ศ.1, 2 และ 3
จำนวนความถี่ทางการเรียน

รายการ	จำนวนการเลือกของนักเรียน พัฒนาสมรรถทางการเรียนสูง						จำนวนการเลือกของนักเรียน พัฒนาสมรรถทางการเรียนปานกลาง						จำนวนการเลือกของนักเรียน พัฒนาสมรรถทางการเรียนต่ำ					
	ม.ศ. 1		ม.ศ. 2		ม.ศ. 3		ม.ศ. 1		ม.ศ. 2		ม.ศ. 3		ม.ศ. 1		ม.ศ. 2		ม.ศ. 3	
	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ
เป็น กลาง	29	5	10	5	1	4	31	4	33	4	9	6	10	3	18	4	4	6
สูง	37	3	11	3	2	3	49	2	44	2	44	2	14	2	32	2	23	2
ต่ำ	36	4	11	3	1	4	25	5	27	5	20	5	9	4	18	4	12	4
รวม	45	1	21	1	5	2	48	3	55	1	65	1	15	1	38	1	27	1
รวม	29	5	9	6	1	4	25	5	23	6	23	4	7	6	15	6	10	5
รวม	40	2	21	1	7	1	50	1	36	3	38	3	9	4	22	3	13	3
รวม	216	-	83	-	17	-	228	-	218	-	199	-	64	-	143	-	89	-

จากตาราง 39 จะเห็นว่าในการใช้เวลาว่างเกี่ยวกับค่านิยม นักเรียนทุกกลุ่ม
 ผลสัมฤทธิ์เลือกเล่นกีฬา เป็นอันดับ 1 ยกเว้นนักเรียนกลุ่มผลสัมฤทธิ์สูงของชั้น ม.ศ. 2
 และ 3 เลือกขลุ่ยเป็นอันดับ 1 เช่นเดียวกับนักเรียนกลุ่มผลสัมฤทธิ์ปานกลาง ชั้น ม.ศ. 1
 ที่เลือกขลุ่ยเป็นอันดับ 1 และเลือกเปียโน ซอ และขิม เป็นอันดับสุดท้าย สำหรับค่านิยม
 ประเภทอื่น ๆ นักเรียนทั้ง 3 กลุ่มผลสัมฤทธิ์ของแต่ละชั้น เลือกเป็นอันดับแตกต่างกัน.

ตาราง 40 แสดงจำนวนแต่ละอันดับ ของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่างในการทราบายใต้พิเศษ ของนักเรียน ม.ศ. 1, 2 และ 3
จำแนกตามระดับคุณภาพทางการเรียน

รายการ	จำนวนการเลือกของนักเรียน พัฒนาคุณภาพทางการเรียนสูง			จำนวนการเลือกของนักเรียน พัฒนาคุณภาพทางการเรียนปานกลาง			จำนวนการเลือกของนักเรียน พัฒนาคุณภาพทางการเรียนต่ำ		
	ม.ศ. 1	ม.ศ. 2	ม.ศ. 3	ม.ศ. 1	ม.ศ. 2	ม.ศ. 3	ม.ศ. 1	ม.ศ. 2	ม.ศ. 3
	ความถี่	ความถี่	ความถี่	ความถี่	ความถี่	ความถี่	ความถี่	ความถี่	ความถี่
ปฏิบัติการระยะ	27	2	10	2	2	32	10	2	16
ทำการฝีมือ	36	1	13	1	1	44	13	1	29
ขายหนังสือพิมพ์	16	5	5	6	5	21	3	6	11
ดำรง	21	3	7	4	3	25	5	4	15
ขายพวงมาลัย	16	5	6	5	6	20	7	3	10
ส่งของตามบ้าน	18	4	9	3	4	24	4	5	10
รวม	134	—	50	—	—	166	42	—	107
			12			160			82
			—			—			—

จากตาราง 40 จะเห็นว่าการใช้เวลารวบรวมเกี่ยวกับการหารายได้พิเศษ นักเรียน
 ทุกกลุ่มผลสัมฤทธิ์ของทั้ง 3 ชั้น เลือกทำการฝีมือเป็นอันดับ 1 ยกเว้นกลุ่มผลสัมฤทธิ์ค่า
 ชั้น ม.ศ.2 เลือกพับถุงกระดาษเป็นอันดับ 1 และเป็นอันดับรองของทุกกลุ่มผลสัมฤทธิ์ ส่วน
 ที่เลือกเป็นอันดับสุดท้ายคือการขายหนังสือพิมพ์ ขายพวงมาลัย และส่งของตามบ้าน สำหรับ
 รายการอื่น ๆ นักเรียนทุกกลุ่มผลสัมฤทธิ์ของแต่ละชั้น เลือกเป็นอันดับแตกต่างกัน.

ตาราง 41 แสดงค่าความถ่วงสัมพัทธ์ ซึ่งคำนวณการเลือกใช้เวลากลาง โดยพิจารณาการดำเนินงานเฉลี่ย ของนักเรียน ม.ศ. 1, 2 และ 3
 จำแนกตามระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

รายการ	จำนวนการเลือกของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น						จำนวนการเลือกของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น						จำนวนการเลือกของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น					
	ม.ศ. 1		ม.ศ. 2		ม.ศ. 3		ม.ศ. 1		ม.ศ. 2		ม.ศ. 3		ม.ศ. 1		ม.ศ. 2		ม.ศ. 3	
	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ
สะสมแบบ	63	5	18	8	10	7	54	9	55	8	67	10	14	4	35	8	30	10
อ่านหนังสือ	104	1	35	1	17	2	96	2	89	2	124	1	23	1	49	3	57	1
เล่นดนตรี	72	4	27	4	11	5	65	6	72	4	87	5	13	6	36	6	40	4
ดูโทรทัศน์	103	2	32	2	20	1	97	1	100	1	115	2	22	2	59	1	56	2
ช่วยยายของ	53	9	15	10	10	7	53	10	51	9	69	9	13	6	38	4	30	10
กีฬา	78	3	30	3	15	3	83	3	88	3	96	3	18	3	51	2	48	3
เลี้ยงสัตว์	63	5	25	6	12	4	72	4	66	5	85	6	11	9	37	5	35	7
การฝีมือ	56	7	23	7	9	9	70	5	59	7	93	4	13	6	36	6	37	6
เพาะพันธุ์ต้นไม้	53	9	15	10	8	10	61	8	51	9	72	8	10	10	26	10	33	9
วาดภาพ	56	7	26	5	8	10	64	7	61	6	80	7	14	4	31	9	35	7
ทำขนม - อาหาร	49	11	16	9	11	5	45	11	32	11	65	11	10	10	22	11	38	5
รวม	750	-	262	-	131	-	760	-	724	-	953	-	161	-	420	-	439	-

จากตาราง 41 จะเห็นว่าการใช้เวลาว่างเกี่ยวกับการทำงานอดิเรก นักเรียน
 กลุ่มผลสัมฤทธิ์สูง ชั้น ม.ศ. 1 2 กลุ่มผลสัมฤทธิ์ปานกลาง ม.ศ. 3 กลุ่มผลสัมฤทธิ์ต่ำ
 ชั้น ม.ศ. 1 และ 3 เลือกการอ่านหนังสือเป็นอันดับ 1 ส่วนนักเรียนกลุ่มผลสัมฤทธิ์สูง
 ม.ศ. 3. กลุ่มผลสัมฤทธิ์ปานกลาง ม.ศ. 1 และ 2 เลือกการดูโทรทัศน์เป็นอันดับ 1
 ส่วนรายการที่เลือกเป็นอันดับสุดท้ายสำหรับนักเรียนทุกกลุ่มผลสัมฤทธิ์ เลือกทำขนมและอาหาร
 ยกเว้นนักเรียนกลุ่มผลสัมฤทธิ์ต่ำ ม.ศ. 2 และ 3 เลือกช่วยขายของ เพาะชำต้นไม้ และ
 สะสมแสตมป์ สำหรับรายการอื่น ๆ นักเรียนทุกกลุ่มผลสัมฤทธิ์ของแต่ละชั้น เลือกเป็นอันดับ
 แรกต่างกัน.

ตาราง 42 แสดงความรู้และอันดับของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่างเกี่ยวกับทัศนศึกษา ของนักเรียนชั้น ม.ศ. 1, 2 และ 3
จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

รายการ	จำนวนการเลือกของนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง						จำนวนการเลือกของนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง						จำนวนการเลือกของนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ					
	ม.ศ. 1		ม.ศ. 2		ม.ศ. 3		ม.ศ. 1		ม.ศ. 2		ม.ศ. 3		ม.ศ. 1		ม.ศ. 2		ม.ศ. 3	
	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ
โบราณสถาน	81	2	33	1	13	1	84	2	74	4	105	3	19	1	52	3	42	4
ทะเล	90	1	32	2	12	3	90	1	89	1	111	1	19	1	58	1	55	1
สวนสนุก	50	5	13	5	7	5	68	4	39	5	68	5	13	5	34	5	34	5
น้ำตก	73	4	32	2	11	4	84	2	83	2	105	3	17	3	53	2	48	3
ท่องเที่ยวธรรมชาติ	76	3	25	4	13	1	56	5	81	3	109	2	16	4	48	4	51	2
รวม	370	-	135	-	56	-	382	-	366	-	498	-	84	-	245	-	230	-

จากตาราง 42 จะเห็นว่า การใช้เวลาวางเกี่ยวกับทัศนศึกษา นักเรียนทุกกลุ่ม ผลสัมฤทธิ์ เลือกการท่องเที่ยวทะเลเป็นอันดับ 1 ยกเว้นนักเรียนกลุ่มผลสัมฤทธิ์สูง ม.ศ. 2 และ 3 เลือกท่องเที่ยวโบราณสถานเป็นอันดับ 1 สำหรับรายการที่เลือกเป็นอันดับสุดท้าย ของนักเรียนทุกกลุ่มผลสัมฤทธิ์ทั้ง 3 ชั้น คือการท่องเที่ยวสวนสนุก และท่องเที่ยวชนบท สำหรับ รายการทัศนศึกษาอื่น ๆ นักเรียนทุกกลุ่มผลสัมฤทธิ์ของแต่ละชั้น เลือกเป็นอันดับแตกต่างกัน.

2.3 หาค่าความถี่และจัดอันดับที่ของการเลือกใช้เวลาว่าง ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2 และ 3 จำแนกตามระบบเวลาเรียน ปรากฏผล ดังแสดงในตาราง 43 – 49

ตาราง 43 แสดงค่าความถี่ และอันดับที่ของจำนวนการเลือกการใช้เวลาว่าง
ในการฟังวิทยุของนักเรียนชั้น ม.ศ.1, 2 และ 3 จำแนกตาม
ระบบเวลาเรียน

รายการ	จำนวนการเลือกของ นักเรียนสองผลัด						จำนวนการเลือกของนักเรียน ผลัดปกติ					
	ม.ศ. 1		ม.ศ.2		ม.ศ.3		ม.ศ.1		ม.ศ.2		ม.ศ.3	
	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ
เพลง	155	1	133	1	130	1	135	1	136	1	136	1
รายการสำหรับเด็ก	112	6	100	4	109	5	101	3	90	5	94	5
นิทาน	112	6	102	3	106	6	101	3	86	6	94	5
สารคดี	114	5	106	2	119	3	100	5	105	2	117	2
นิยาย	116	4	94	6	103	7	91	7	83	7	91	7
ข่าว-ข่าวกีฬา	119	3	100	4	124	2	114	2	102	3	116	3
รายการขบขัน	120	2	93	7	115	4	95	6	93	4	101	4
ละคร	100	8	85	8	99	8	90	8	79	8	87	8
รายการอาหาร	78	9	69	9	72	9	65	9	58	9	85	9
รวม	1026	-	882	-	977	-	892	-	832	-	921	-

จากตาราง 43 จะเห็นว่าในการใช้เวลาว่างเกี่ยวกับการฟังวิทยุ นักเรียน
ทั้ง 2 ระบบเวลาเรียนของทั้ง 3 ชั้น เลือกฟังรายการเพลงเป็นอันดับ 1 และเลือก
ฟังรายการอาหารเป็นอันดับสุดท้าย นักเรียนสองผลัด ม.ศ.2 และผลัดปกติ ม.ศ.2
และ 3 เลือกฟังรายการสารคดีเป็นอันดับ 2 นักเรียนสองผลัด ม.ศ.3 และผลัดปกติ

ม.ศ.1 เลือกฟังรายการข่าว-ข่าวกีฬา ส่วนนักเรียนสองผลัด ม.ศ.1 เลือกฟังรายการขบขัน สำหรับรายการอื่น ๆ นักเรียนทั้ง 2 ระบบ เวลาเรียนของแต่ละชั้นเลือกเป็นอันดับแตกต่างกัน

ตาราง 44 แสดงค่าความถี่และอันดับที่ของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่างในการชมโทรทัศน์ของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จำแนกตามระบบเวลาเรียน

รายการ	จำนวนการเลือกของนักเรียนสองผลัด						จำนวนการเลือกของนักเรียนผลัดปกติ					
	ม.ศ.1		ม.ศ.2		ม.ศ.3		ม.ศ.1		ม.ศ.2		ม.ศ.3	
	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่
เพลง	128	3	111	1	129	1	116	2	116	2	113	1
รายการสำหรับเด็ก	117	5	95	6	111	5	102	5	103	5	97	6
สารคดี	116	6	102	5	125	2	102	5	104	4	99	5
ลิเก	98	7	66	8	90	8	76	8	73	7	53	8
รายการชิงโชค	130	2	103	4	108	6	103	4	100	6	103	4
กีฬา	127	4	109	2	116	4	118	1	109	3	105	3
รายการตอนปัญหา	133	1	107	3	123	3	113	3	117	1	112	2
รายการอาหาร	90	8	71	7	102	7	83	7	72	8	80	7
รวม	939	-	764	-	904	-	813	-	794	-	762	-

จากตาราง 44 จะเห็นว่าในการใช้เวลาว่างเกี่ยวกับการชมโทรทัศน์

นักเรียนสองผลัด ม.ศ.2 ม.ศ.3 และนักเรียนผลัดปกติ ม.ศ.3 เลือกชมรายการเพลง

เป็นอันดับ 1 นักเรียนสองผลิต ม.ศ.1 และนักเรียนผลิตปกติ ม.ศ.1 เลือกชมรายการ กีฬาเป็นอันดับ 1 ส่วนนักเรียนผลิตปกติ ม.ศ.2 เลือกชมรายการตอบปัญหาเป็นอันดับ 1 เป็นอันดับ 1 และรายการที่เลือกชมเป็นอันดับสุดท้าย คือรายการลิเกและรายการอาหาร สำหรับรายการอื่น ๆ นักเรียนทั้ง 2 ระบบเวลาเรียนของแต่ละชั้นเลือกเป็นอันดับแตกต่างกัน

ตาราง 45 แสดงค่าความถี่ และอันดับที่ของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่างในการชมภาพยนตร์ ของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จำแนกตามระบบเวลาเรียน

รายการ	จำนวนการเลือกของนักเรียน สองผลัด						จำนวนการเลือกของนักเรียน ผลัดปกติ					
	ม.ศ.1		ม.ศ.2		ม.ศ.3		ม.ศ.1		ม.ศ.2		ม.ศ.3	
	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่
ตลกขบขัน	135	1	119	1	133	1	92	1	102	1	98	1
ชีวิต	128	4	106	5	121	5	85	2	92	2	85	4
คติธรรม	124	5	101	7	118	6	80	6	76	8	77	8
บู๊	130	3	119	1	124	2	84	3	85	4	84	6
เขย่าขวัญ	115	7	109	4	111	8	82	4	84	5	87	3
เศร้า	123	6	100	8	117	7	80	6	79	7	90	2
การ์ตูน	134	2	112	3	124	2	82	4	87	3	85	4
สงคราม	112	8	104	6	124	2	73	8	83	6	78	7
รวม	1001	—	870	—	972	—	658	—	688	—	684	—

จากตาราง 45 จะเห็นว่า การใช้เวลาว่างเกี่ยวกับการชมภาพยนตร์ นักเรียนทั้งสองผลัด และผลัดปกติของทั้ง 3 ชั้น เลือกชมภาพยนตร์ประเภทตลกขบขันเป็นอันดับ 1 นักเรียนสองผลัด ม.ศ.1 เลือกชมภาพยนตร์สงคราม ม.ศ.2 เลือกชมภาพยนตร์เศร้า และ ม.ศ.3 เลือกชมภาพยนตร์เขย่าขวัญเป็นอันดับสุดท้าย นักเรียนผลัดปกติเลือกชมภาพยนตร์คติธรรมเป็นอันดับสุดท้าย ส่วนนักเรียนผลัดปกติ ม.ศ.1 เลือกชมภาพยนตร์สงครามเป็น

อันดับสุดท้าย ส่วนภาพยนตร์ประเภทอื่น ๆ นักเรียนทั้ง 2 ระบบเวลาเรียนของแต่ละชั้น
เลือกเป็นอันดับแตกต่างกัน

ตาราง 46 แสดงค่าความถี่ และอันดับที่ของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่าง
เกี่ยวกับดนตรีของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จำแนกตาม
ระบบเวลาเรียน

รายการ	จำนวนการเลือกของนักเรียน สองผลัด						จำนวนการเลือกของนักเรียน ผลัดปกติ					
	ม.ศ.1		ม.ศ.2		ม.ศ.3		ม.ศ.1		ม.ศ.2		ม.ศ.3	
	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ
เปียโน	43	4	48	4	27	6	31	6	24	5	25	4
กลอง	66	3	61	3	62	2	45	2	42	2	35	2
ซอ	36	5	42	5	28	5	41	4	28	4	18	6
กีตาร์	70	1	83	1	70	1	54	1	57	1	64	1
ขิม	36	5	41	6	31	4	33	5	20	6	19	5
ขลุ่ย	69	2	62	2	45	3	45	2	36	3	35	2
รวม	320	-	337	-	263	-	249	-	207	-	196	-

จากตาราง 46 จะเห็นว่าใช้เวลาว่างเกี่ยวกับดนตรี นักเรียนทั้ง 2 ระบบ
เวลาเรียนของทั้ง 3 ชั้น เลือกเล่นกีตาร์เป็นอันดับ 1 และเลือกเปียโน ขิม, ซอ
เป็นอันดับสุดท้าย สำหรับดนตรีประเภทอื่น ๆ นักเรียนทั้ง 2 ระบบเวลาเรียนของแต่ละชั้น
เลือกเป็นอันดับแตกต่างกัน

ตาราง 47 แสดงค่าความถี่ และอันดับที่ของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่างเกี่ยวกับการหารายได้พิเศษ ของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 ตามระบบเวลาเรียน

รายการ	จำนวนการเลือกของนักเรียน สองผลัด						จำนวนการเรียนของนักเรียน ผลัดปกติ					
	ม.ศ.1		ม.ศ.2		ม.ศ.3		ม.ศ.1		ม.ศ.2		ม.ศ.3	
	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่
พัฒนาระকাশ	59	2	53	2	44	2	41	2	28	2	33	2
ทำการฝีมือ	76	1	58	1	55	1	46	1	43	1	42	1
ขายหนังสือพิมพ์	26	5	35	4	23	4	18	6	11	5	12	5
ล้างรถ	43	3	37	3	31	3	26	3	20	3	18	3
ขายพวงมาลัย	27	4	35	4	21	6	22	5	11	5	10	6
ส่งของตามบ้าน	25	6	40	6	22	5	24	4	12	4	16	4
รวม	256	-	258	-	196	-	177	-	125	-	131	-

จากตาราง 47 จะเห็นว่ากรใช้เวลาว่างเกี่ยวกับการหารายได้พิเศษ นักเรียนสองผลัดและผลัดปกติของทั้ง 3 ชั้น เลือกทำการฝีมือเป็นอันดับ 1 และเลือกพัฒนาระকাশเป็นอันดับรองลงมา ส่วนที่เลือกเป็นอันดับสุดท้ายของนักเรียนสองผลัดคือส่งของตามบ้าน และขายพวงมาลัย ส่วนนักเรียนผลัดปกติ ก็ขายหนังสือพิมพ์และขายพวงมาลัย สำหรับรายการอื่น ๆ นักเรียนทั้ง 2 ระบบเวลาเรียนของแต่ละชั้นเลือกเป็นอันดับแตกต่างกัน

ตาราง 48 แสดงค่าความถี่ และอันดับที่ของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่างเกี่ยวกับการทำงานอดิเรกของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จำแนกตามระบบเวลาเรียน

รายการ	จำนวนการเลือกของนักเรียน สองมัลติ						จำนวนการเลือกของนักเรียน มัลติปกติ					
	ม.ศ.1		ม.ศ.2		ม.ศ.3		ม.ศ.1		ม.ศ.2		ม.ศ.3	
	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่
สะสมแสดง	87	7	69	8	74	10	59	7	63	8	55	10
อ่านหนังสือ	134	2	101	2	121	1	114	1	108	2	116	1
เล่นดนตรี	93	4	87	4	93	5	72	4	72	5	77	4
ดูโทรทัศน์	138	1	109	1	118	2	108	2	123	1	95	2
ขายขายของ	73	10	64	9	78	9	55	9	62	9	48	11
กีฬา	110	3	100	3	108	3	87	3	94	3	90	3
เลี้ยงสัตว์	93	4	80	5	96	4	68	5	79	4	67	6
การฝีมือ	87	7	72	7	87	7	69	7	71	6	75	5
เพาะชำต้นไม้	84	9	58	10	82	8	51	11	57	10	56	9
วาดภาพ	88	6	75	6	90	6	63	6	69	7	67	6
ทำขนม-อาหาร	62	11	49	11	64	11	52	10	42	11	65	8
รวม	1049	—	864	—	1011	—	788	—	840	—	811	—

จากตาราง 48 จะเห็นว่ากรใช้เวลาว่างเกี่ยวกับการทำงานอดิเรก นักเรียนสองมัลติ ม.ศ.1 ม.ศ.2 และนักเรียนมัลติปกติ ม.ศ.2 เลือกการดูโทรทัศน์เป็นอันดับ 1 แต่นักเรียน

สองผลัด ม.ศ.3 และนักเรียนผลัดปกติ ม.ศ.1 และ ม.ศ.3 เลือกการอ่านหนังสือเป็นอันดับ 1 ส่วนรายการที่เลือกเป็นอันดับสุดท้ายสำหรับนักเรียนสองผลัดทั้ง 3 ชั้น และนักเรียนผลัดปกติ ม.ศ.2 เลือกทำขนม-อาหาร นักเรียนผลัดปกติ บ.ศ.1 เลือกเพาะชำต้นไม้ ม.ศ.3 เลือกช่วยขายของ สำหรับรายการอื่น ๆ นักเรียนทั้ง 2 ระบบเวลาเรียนของแต่ละชั้นเลือกเป็นอันดับแตกต่างกัน

ตาราง 49 แสดงค่าความถี่ และอันดับที่ของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่างเกี่ยวกับทัศนศึกษาของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จำแนกตามระบบเวลาเรียน

รายการ	จำนวนการเลือกของนักเรียน สองผลัด						จำนวนการเลือกของนักเรียน ผลัดปกติ					
	ม.ศ.1		ม.ศ.2		ม.ศ.3		ม.ศ.1		ม.ศ.2		ม.ศ.3	
	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่
โบราณสถาน	112	2	98	1	86	4	89	2	87	3	96	4
ทะเล	124	1	87	4	102	2	96	1	106	1	108	1
สวนสนุก	84	5	54	5	70	5	60	5	47	5	61	5
น้ำตก	110	3	97	2	92	3	85	3	92	2	102	3
ห้องดินชนบท	90	4	93	3	106	1	75	4	87	3	104	2
รวม	520	—	429	—	456	—	405	—	419	—	471	—

จากตาราง 49 จะเห็นว่า การใช้เวลาว่างเกี่ยวกับทัศนศึกษา นักเรียนผลัดปกติทั้ง 3 ชั้น และนักเรียนสองผลัดชั้น ม.ศ.1 เลือกการท่องเที่ยวทะเลเป็นอันดับ 1 นักเรียน

สองผลัด ม.ศ.2 เลือกทองเที่ยวโบราณสถาน และ ม.ศ.3 เลือกทองเที่ยวท่องเที่ยวถนนเป็น
 อันดับ 1 สำหรับรายการที่เลือกเป็นอันดับสุดท้ายของนักเรียนสองผลัดและผลัดปกติทั้ง 3 ชั้น
 คือการท่องเที่ยวสวนสนุก ส่วนรายการที่ค้นคว้าอื่น ๆ นักเรียนทั้ง 2 ระบบเวลาเรียนของ
 แต่ละชั้นเลือกเป็นอันดับแตกต่างกัน

2.4 หากความถี่ และจักษณัที่ของการเลือกการใช้เวลาว่างของนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2 และ 3 จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง ปรากฏผลดังแสดงใน
 ตาราง 50 – 56

ตาราง 50 แสดงค่าความถี่ และอันดับที่ของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่างใน
การฟังวิทยุของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จำแนกตามอาชีพ
ของผู้ปกครอง

รายการ	จำนวนการเลือกของนักเรียนจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง									
	รับราชการ		ทำงานบริษัทเอกชน		ค้าขายส่วนตัว		รับจ้าง		อื่น ๆ (เกษตรกร พ่อบ้าน ฯลฯ)	
	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่
เพลง	178	1	66	1	181	1	222	1	83	1
รายการสำหรับเด็ก	133	5	47	4	161	2	177	3	53	4
นิทาน	129	7	45	5	123	7	176	4	53	4
สารคดี	137	4	52	3	139	4	173	5	56	3
นิยาย	131	6	39	7	125	6	174	6	52	7
ข่าว-ข่าวกีฬา	145	2	54	2	153	3	199	2	64	2
รายการขบขัน	140	3	46	5	130	5	140	8	53	4
ละคร	124	8	37	8	115	8	154	7	46	8
รายการอาหาร	98	9	29	9	96	9	129	9	40	9
รวม	1215	—	415	—	1223	—	1544	—	500	—

จากตาราง 50 จะเห็นว่าการใช้เวลาว่างของนักเรียนเกี่ยวกับการฟังวิทยุ นักเรียนไม่ว่าผู้ปกครองมีอาชีพใดก็ตามใน 5 อาชีพ เลือกฟังรายการเพลงเป็นอันดับ 1 และเลือกฟังรายการอาหารเป็นอันดับสุดท้าย สำหรับอันดับ 2 นักเรียนเลือกฟังรายการข่าว-ข่าวกีฬา ยกเว้นนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขายส่วนตัว เลือกฟังรายการสำหรับเด็ก ส่วนรายการอื่น ๆ นั้น

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพแต่ละอย่าง เลือกเป็นอันดับแรกดังนี้

ตาราง 51 แสดงค่าความถี่และอันดับที่ของจำนวนการ เลือกใช้เวลาว่างในการ
ชมโทรทัศน์ ของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จำแนกตามอาชีพ
ของผู้ปกครอง

รายการ	จำนวนการ เลือกของนักเรียนจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง									
	รับราชการ		ทำงานบริษัทเอกชน		ค้าขายส่วนตัว		รับจ้าง		อื่น ๆ (เกษตรกร พ่อค้า ฯลฯ)	
	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ
เพลง	163	1	68	1	147	3	192	1	69	1
รายการสำหรับเด็ก	138	5	49	5	136	6	180	4	58	6
สารคดี	132	6	51	3	143	4	167	6	60	4
ลิเก	117	7	32	8	98	8	137	8	37	8
รายการชิงโชค	142	4	49	5	140	5	180	4	64	2
กีฬา	151	2	53	2	155	1	192	1	59	5
รายการตอบปัญหา	151	2	50	4	153	2	187	3	64	2
รายการอาหาร	115	8	44	7	104	7	141	7	45	7
รวม	1109	—	396	—	1075	—	1376	—	456	—

จากตาราง 51 จะเห็นว่า การใช้เวลาว่างของนักเรียน เกี่ยวกับการชมโทรทัศน์ นักเรียนไม่ว่าผู้ปกครองมีอาชีพใดก็ตามใน 5 อาชีพ เลือกชมรายการเพลง เป็นอันดับ 1 ยกเว้นนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขายส่วนตัว และรับจ้างเลือกชมรายการกีฬาเป็นอันดับ 1

และรายการที่เลือกชมเป็นอันดับสุดท้าย คือรายการลิเก แต่นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพ
รับราชการ เลือกชมรายการอาหารเป็นอันดับสุดท้าย สำหรับรายการอื่น ๆ นั้น นักเรียน
ที่ผู้ปกครองมีอาชีพแต่ละอย่าง เลือกเป็นอันดับแตกต่างกัน

ตาราง 52 แสดงค่าความถี่ และอันดับที่ของจำนวนการเลือกใช้เวลาวางใน
การชมภาพยนตร์ ของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จำแนกตาม
อาชีพของผู้ปกครอง

รายการ	จำนวนการเลือกของนักเรียนจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง									
	รับราชการ		ทำงานบริษัทเอกชน		ค้าขายส่วนตัว		รับจ้าง		อื่นๆ (เกษตรกรรม พณิชยกรรม ฯลฯ)	
	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่
ตลกขบขัน	140	1	55	1	139	3	185	4	62	1
ชีวิต	129	2	49	3	129	4	181	6	55	3
คติธรรม	121	7	34	8	115	7	188	3	51	5
บู๊	127	3	47	5	141	2	191	2	57	2
เขย่าขวัญ	126	4	46	7	142	1	182	5	45	8
เสียด	122	6	47	5	118	6	165	8	49	6
การ์ตูน	125	5	54	2	129	4	194	1	53	4
สงคราม	121	7	48	4	175	8	175	7	49	6
รวม	1001	—	380	—	1027	—	1416	—	421	—

จากตาราง 52 จะเห็นว่า การใช้เวลาวางของนักเรียนเกี่ยวกับการชมภาพยนตร์
นักเรียนไม่ว่าผู้ปกครองมีอาชีพใดก็ตาม ใน 5 อาชีพ เลือกชมภาพยนตร์ประเภทตลกขบขันเป็นอันดับ 1

ของนักเรียนผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ ทำงานเอกชน เกษตรกร และพ่อบ้าน แต่
 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขายส่วนตัว และรับจ้าง เลือกชมภาพยนตร์ประเภทเขย่าขวัญและ
 การ์ตูนเป็นอันดับ 1 สำหรับการเลือกชมภาพยนตร์เป็นอันดับสุดท้าย นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพ
 รับราชการ ทำงานเอกชน และค้าขายส่วนตัว เลือกชมภาพยนตร์ประเภทคติธรรมและสงคราม
 ยกเว้นนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง และเกษตรกรกับพ่อบ้าน เลือกชมภาพยนตร์ประเภท
 เขย่าขวัญและเศร้า ส่วนภาพยนตร์ประเภทอื่น ๆ นั้น นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพแต่ละอย่าง
 เลือกเป็นอันดับแตกต่างกัน

ตาราง 53 แสดงค่าความถี่ และอันดับที่ของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่างเกี่ยวกับ
 คนตรีของนักเรียนชั้น ม.ค.1 2 และ 3 จำแนกตามอาชีพของ
 ผู้ปกครอง

รายการ	จำนวนการเลือกของนักเรียนจำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง									
	รับราชการ		ทำงานบริษัทเอกชน		ค้าขายส่วนตัว		รับจ้าง		อื่น ๆ (เกษตรกร-กรพอบานา ฯลฯ)	
	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่
เปียโน	42	5	23	4	44	5	67	4	8	6
กลอง	69	2	27	3	67	2	107	2	21	2
ซอ	44	4	18	6	47	4	58	5	12	4
กีตาร์	91	1	31	1	91	1	125	1	28	1
ซิม	42	5	20	5	36	6	54	6	11	5
ขลุ่ย	64	3	30	2	58	3	98	3	17	3
รวม	352	—	149	—	343	—	509	—	97	—

จากตาราง 53 จะเห็นว่าใช้เวลาว่างเกี่ยวกับดนตรี นักเรียนไม่ว่าผู้ปกครองมีอาชีพใดก็ตามใน 5 อาชีพ เลือกเล่นกีตาร์เป็นอันดับ 1 ส่วนการเลือกเล่นดนตรีเป็นอันดับสุดท้ายคือ เปียโน ซอ และซิม สำหรับดนตรีประเภทอื่น ๆ นั้น นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพแต่ละอย่างเลือกเป็นอันดับแตกต่างกัน

ตาราง 54 แสดงค่าความถี่ และอันดับที่ของจำนวนการเลือกใช้เวลาว่างเกี่ยวกับการหารายได้พิเศษ ของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

รายการ	จำนวนการ เลือกของนักเรียนจำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง									
	รับราชการ		ทำงานบริษัทเอกชน		ค้าขายส่วนตัว		รับจ้าง		อื่น ๆ (เกษตรกร ปลูกยาง ฯลฯ)	
	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่
ปลูกกระชาย	48	2	16	2	52	2	76	1	20	2
ทำการฝีมือ	73	1	28	1	70	1	73	2	29	1
ขายหนังสือพิมพ์	19	5	9	4	30	5	54	4	3	4
ล้างรถ	20	4	14	3	32	4	62	3	7	3
ขายพวงมาลัย	17	6	8	5	29	6	51	5	2	6
ส่งของตามบ้าน	21	3	7	6	40	3	41	6	3	4
รวม	198	—	82	—	253	—	357	—	64	—

จากตาราง 54 จะเห็นว่า การใช้เวลาว่างของนักเรียนเกี่ยวกับการหารายได้พิเศษ นักเรียนไม่ว่าผู้ปกครองมีอาชีพใดก็ตามใน 5 อาชีพ เลือกทำการฝีมือเป็นอันดับ 1 ยกเว้นอาชีพรับจ้างเลือกปลูกกระชายเป็นอันดับ 1 และเป็นอันดับ 2 ของผู้ปกครอง 4 อาชีพใน 5 อาชีพ สำหรับการเลือกนั้นเป็นอันดับสุดท้าย คือขายพวงมาลัยและส่งของตามบ้าน สำหรับรายการอื่น ๆ นั้น นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพแต่ละอย่าง เลือกเป็นอันดับแตกต่างกัน

ตาราง 55 แสดงค่าความถี่และอันดับที่ของจำนวนการเลือกใช้เวลาวางเกี่ยวกับ
การทำงานอดิเรก ของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จำแนกตาม
อาชีพของผู้ปกครอง

รายการ	จำนวนการเลือกของนักเรียนจำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง									
	รับราชการ		ทำงานบริษัทเอกชน		ค้าขายส่วนตัว		รับจ้าง		อื่น ๆ (เกษตรกร พืชสวน ฯลฯ)	
	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่
สะสมแสงแดด	91	8	40	4	82	10	126	8	27	9
อ่านหนังสือ	147	2	61	1	148	2	192	1	65	2
เล่นดนตรี	108	4	40	4	103	5	155	3	41	6
ดูโทรทัศน์	156	1	54	2	154	1	154	4	67	1
ช่วยขายของ	67	11	24	10	115	4	104	11	20	11
กีฬา	120	3	48	3	129	3	169	2	55	3
เลี้ยงสัตว์	105	7	40	4	101	6	138	5	55	3
การฝีมือ	108	4	31	7	92	8	134	6	44	5
เพาะต้นไม้	88	9	27	9	84	9	108	10	38	8
วาดภาพ	106	6	31	7	98	7	132	7	39	7
ทำขนม-อาหาร	72	10	19	11	73	11	109	9	25	10
รวม	1168	—	415	—	1179	—	1521	—	476	—

จากตาราง 55 จะเห็นว่า การใช้เวลาวางของนักเรียนเกี่ยวกับการทำงานอดิเรก
นักเรียนไม่ว่าผู้ปกครองมีอาชีพใดก็ตามใน 5 อาชีพ เลือกการอ่านหนังสือและดูโทรทัศน์เป็น

อันดับ 1 ส่วนรายการที่เลือกเป็นอันดับสุดท้ายคือ ช่วยขายของและทำขนม-อาหาร สำหรับรายการอื่น ๆ นั้น นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพแต่ละอย่าง เลือกเป็นอันดับแตกต่างกัน

ตาราง 56 แสดงค่าความถี่และอันดับที่ ของจำนวนการเลือกใช้เวลาวางเกี่ยวกับทัศนศึกษาของนักเรียนชั้น ม.ศ.1 2 และ 3 จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

รายการ	จำนวนการเลือกของนักเรียนจำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง									
	รับราชการ		ทำงานบริษัทเอกชน		ค้าขายส่วนตัว		รับจ้าง		อื่น ๆ (เกษตรกร พืชสวน ฯลฯ)	
	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่	ความถี่	อันดับที่
โบราณสถาน	137	2	44	3	111	3	171	4	37	3
ทะเล	150	1	45	2	121	1	185	1	49	1
สวนสนุก	95	5	28	5	80	5	103	5	25	5
น้ำตก	132	4	46	1	115	2	175	2	37	3
ท่องเที่ยวชมบท	136	3	42	4	105	4	175	2	39	2
รวม	650	—	205	—	532	—	809	—	187	—

จกตาราง 56 จะเห็นว่า การใช้เวลาวางของนักเรียนเกี่ยวกับทัศนศึกษา นักเรียนไม่ว่าผู้ปกครองมีอาชีพใดก็ตามใน 5 อาชีพ เลือกการท่องเที่ยวทะเลเป็นอันดับ 1 ยกเว้นนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพทำงานเอกชน เลือกท่องเที่ยว น้ำตกเป็นอันดับ 1 ส่วนรายการที่เลือกเป็นอันดับสุดท้ายของทุกอาชีพของผู้ปกครอง คือการท่องเที่ยวสวนสนุกสำหรับรายการอื่น ๆ นั้นนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพแต่ละอย่าง เลือกเป็นอันดับแตกต่างกัน

สรุปผล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงการใช้เวลาว่างของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ว่าใช้ไปในด้านใด มากน้อยเพียงใด และเพื่อเปรียบเทียบการใช้เวลาว่างตามตัวแปรเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระบบเวลาเรียน และอาชีพของครูปกครอง

สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า

1. การใช้เวลาว่างของนักเรียนใน 4 ด้าน คือ การเรียน ช่วยงานบ้าน การเล่นกีฬา การอ่านหนังสือ แตกต่างกันตามตัวแปรเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระบบเวลาเรียน อาชีพของครูปกครอง
2. การใช้เวลาว่างของนักเรียนในด้าน พังวิทย์ กุโทรทัศน์ ชมภาพยนต์ และอื่น ๆ (ดนตรี หารายไคพิเศษ งานอดิเรก และทัศนศึกษา) นักเรียนเลือกเป็นอันดับแตกต่างกันตามตัวแปร เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระบบเวลาเรียน อาชีพของครูปกครอง

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีที่ 2 และปีที่ 3 ปีการศึกษา 2520 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 882 คน แยกเป็นชาย 422 คน หญิง 460 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มแบบชั้น (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามการใช้เวลาว่างของนักเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยคัดแปลงจากแบบสอบถามของ วัน สังข์สะอาด แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างของนักเรียน แบ่งเป็น 2 ประเภท ๆ ละ 4 ด้าน คือประเภทที่ 1 ด้านการเรียน ช่วยงานบ้าน การเล่นกีฬา การอ่านหนังสือ ประเภทที่ 2 ด้านการฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ ชมภาพยนตร์ และอื่น ๆ (ดนตรี หารายได้พิเศษ งานอดิเรก และทัศนศึกษา)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้หาคุณภาพเรียบร้อยแล้วไปทำการทดสอบกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง แล้วรวบรวมกระดาษคำตอบมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และจัดแยกเป็นหมวดหมู่ตามตัวแปรเพื่อทำการวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความแปรปรวน (s^2)
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการใช้เวลาว่างของนักเรียนในด้านการเรียน ช่วยงานบ้าน การเล่นกีฬา และการอ่านหนังสือ ของตัวแปรเพศ ระบบเวลาเรียน โดยใช้ $t - test$
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการใช้เวลาว่างของนักเรียนในด้านการเรียน ช่วยงานบ้าน การเล่นกีฬา และการอ่านหนังสือ ของตัวแปร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และอาชีพของผู้ปกครอง โดยใช้ $F - test$ และ $q - statistic$

4. หาคำความถี่ และจัดอันดับที่ของการใช้เวลาว่างของนักเรียนในด้านการฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ ชมภาพยนตร์ และอื่น ๆ (ดนตรี หารายได้พิเศษ งานอดิเรก และทัศนศึกษา)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

แยกเป็น 2 ตอน ดังนี้คือ

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบการใช้เวลาว่างของนักเรียนในด้านการเรียน ช่วยงานบ้าน การเล่นเกมกีฬา และการอ่านหนังสือตามตัวแปรเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระบบเวลาเรียน และอาชีพของผู้ปกครอง

1.1 ด้านการเรียน พบว่า ตัวแปรเพศ มีผลต่อการใช้เวลาว่างของนักเรียนสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีที่ 2 ตัวแปรผลสัมฤทธิ์มีผลต่อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และตัวแปรอาชีพของผู้ปกครอง มีผลต่อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ตัวแปรระบบเวลาเรียนไม่มีผลต่อการใช้เวลาว่างของนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นนักเรียนชั้นใดก็ตาม

1.2 ด้านช่วยงานบ้าน พบว่า ตัวแปรเพศมีผลต่อการใช้เวลาว่างของนักเรียนทุกชั้นเรียน ตัวแปรระบบเวลาเรียนมีผลต่อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และปีที่ 3 ตัวแปรผลสัมฤทธิ์มีผลต่อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และตัวแปรอาชีพของผู้ปกครองมีผลต่อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.3 ด้านการเล่นเกมกีฬา พบว่า ตัวแปรเพศมีผลต่อการใช้เวลาว่างของนักเรียนทุกชั้นเรียน ตัวแปรผลสัมฤทธิ์มีผลต่อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และตัวแปรอาชีพของผู้ปกครอง มีผลต่อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ตัวแปรระบบเวลาเรียนไม่มีผลต่อการใช้เวลาว่างของนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นนักเรียนชั้นใดก็ตาม

1.4 คำนการอ่านหนังสือ พบว่า ตัวแปรผลสัมฤทธิ์มีผลต่อนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ตัวแปรเพศ ระบบเวลาเรียน อาชีพของผู้ปกครอง ไม่มีผลต่อการใช้เวลาว่างของนักเรียนไม่ว่าจะเป็นนักเรียนชั้นใดก็ตาม

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบอันดับที่ของการเลือกการใช้เวลาว่างของนักเรียนเกี่ยวกับการฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ ชมภาพยนตร์ และอื่น ๆ (ดนตรี หารายไค่ พิเศษ งานอดิเรก และทัศนศึกษา) ตามตัวแปรเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระบบเวลาเรียน และอาชีพของผู้ปกครอง ได้ผลดังนี้

2.1 คำนการฟังวิทยุ พบว่า นักเรียนทุกกลุ่มที่เปรียบเทียบทั้งของชั้น ม.ศ.1 ม.ศ.2 และ ม.ศ.3 ของทุกตัวแปร เลือกใช้เวลาว่างในการฟังรายการเพลงเป็นอันดับ 1 ฟังรายการสารคดี และรายการข่าว-ข่าวกีฬารองลงมา และฟังรายการละคร รายการอาหาร เป็นอันดับสุดท้าย สำหรับรายการอื่น ๆ นักเรียนแต่ละกลุ่มที่เปรียบเทียบตามตัวแปรต่าง ๆ เลือกฟังรายการต่าง ๆ เป็นอันดับแตกต่างกัน

2.2 คำนการชมโทรทัศน์ พบว่า นักเรียนเกือบทุกกลุ่มที่เปรียบเทียบตามตัวแปรเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และอาชีพของผู้ปกครอง เลือกฟังและชมรายการเพลงเป็นอันดับ 1 ส่วนรายการอื่น ๆ เลือกเป็นอันดับที่แตกต่างกัน และสำหรับกลุ่มนักเรียนที่เปรียบเทียบตามตัวแปรระบบเวลาเรียน พบว่า นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกชมรายการต่าง ๆ เป็นอันดับที่แตกต่างกัน

2.3 คำนการชมภาพยนตร์ พบว่า นักเรียนทุกกลุ่มที่เปรียบเทียบทั้งของชั้น ม.ศ.1 ม.ศ.2 และ ม.ศ.3 ของทุกตัวแปรเลือกชมภาพยนตร์ประเภทตลกขบขันเป็นอันดับ 1 ชมภาพยนตร์ประเภทชีวิต บู้ และการ์ตูน รองลงมา และชมภาพยนตร์คึกขรรคม เกร้า และสงครามเป็นอันดับสุดท้าย สำหรับรายการอื่น ๆ นักเรียนแต่ละกลุ่มที่เปรียบเทียบตามตัวแปรต่าง ๆ เลือกชมภาพยนตร์ประเภทต่าง ๆ

เป็นอันดับแตกต่างกัน

2.4 ด้านอื่น ๆ คือ

2.4.1 ด้านการเล่นดนตรี พบว่า นักเรียนทุกกลุ่มที่เปรียบเทียบทั้งของชั้น ม.ศ.1 ม.ศ.2 และ ม.ศ.3 ของทุกตัวแปรเลือกเล่นกีตาร์เป็นอันดับ 1 เป่าขลุ่ยเป็นอันดับรอง และเล่นซอกับซิมเป็นอันดับสุดท้าย สำหรับรายการอื่น ๆ นักเรียนแต่ละกลุ่มที่เปรียบเทียบตามตัวแปรต่าง ๆ เลือกเล่นดนตรีประเภทต่าง ๆ เป็นอันดับแตกต่างกัน

2.4.2 ด้านการหารายได้พิเศษ พบว่า นักเรียนทุกกลุ่มที่เปรียบเทียบทั้งของชั้น ม.ศ.1 ม.ศ.2 และ ม.ศ.3 ของทุกตัวแปร เลือกการหาการฝีมือเป็นอันดับ 1 พับถุงกระดาษเป็นอันดับรอง และขายหนังสือพิมพ์ขายพวงมาลัย และส่งของตามบ้านเป็นอันดับสุดท้าย สำหรับรายการอื่น ๆ นักเรียนแต่ละกลุ่มที่เปรียบเทียบตามตัวแปรต่าง ๆ เลือกทำเป็นอันดับแตกต่างกัน

2.4.3 ด้านการทำงานอดิเรก พบว่า นักเรียนทุกกลุ่มที่เปรียบเทียบทั้งของชั้น ม.ศ.1 ม.ศ.2 และ ม.ศ.3 ของทุกตัวแปร เลือกการอ่านหนังสือ และดูโทรทัศน์ สำหรับรายการอื่น ๆ นักเรียนแต่ละกลุ่มที่เปรียบเทียบตามตัวแปรต่าง ๆ เลือกทำเป็นอันดับแตกต่างกัน

2.4.4 ด้านการทัศนศึกษา พบว่า นักเรียนทุกกลุ่มที่เปรียบเทียบทั้งของชั้น ม.ศ.1 ม.ศ.2 และ ม.ศ.3 ของทุกตัวแปร เลือกการท่องเที่ยวทะเลเป็นอันดับ 1 โบราณสถาน น้ำตก และท้องถื่นชนบท เป็นอันดับรอง และเที่ยวสวนสนุกเป็นอันดับสุดท้าย สำหรับรายการอื่น ๆ นักเรียนแต่ละกลุ่มที่เปรียบเทียบตามตัวแปรต่าง ๆ เลือกทัศนศึกษาเป็นอันดับแตกต่างกัน

การอภิปรายผล

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบการใช้เวลาว่างในด้านการเรียน ช่วยงานบ้าน การเล่นเกม และการอ่านหนังสือ ตามตัวแปรเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระบบเวลาเรียน และอาชีพของผู้ปกครอง

จากการศึกษา พบว่า เพศมีผลต่อการใช้เวลาว่างของนักเรียนในด้านการเรียน การช่วยงานบ้าน และการเล่นเกม แต่ไม่มีผลต่อการใช้เวลาว่างในด้านการอ่านหนังสือ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า "เพศต่างกัน การใช้เวลาว่างของนักเรียนแตกต่างกัน" และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัน สังข์สะอาด ที่ทำการวิจัย เรื่อง "การสำรวจการใช้เวลาว่างของนักเรียนในโรงเรียนวิสามนัญศึกษาและอาชีวศึกษา ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและชลบุรี" และพบผลวิจัยว่า เพศหญิงใช้เวลาว่างจากการเรียนช่วยงานบ้านมากกว่าเพศชาย ส่วนเพศชายมีความสนใจในการเล่นกีฬามากกว่าเพศหญิง ตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการวิจัยพบว่า มีผลต่อการใช้เวลาว่างของนักเรียนในด้านการเรียน ช่วยงานบ้าน การเล่นเกม และการอ่านหนังสือ ซึ่งสอดคล้องสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า "ผลสัมฤทธิ์ต่างกัน การใช้เวลาว่างของนักเรียนแตกต่างกัน" และการแตกต่างระหว่างผลสัมฤทธิ์นี้เกี่ยวข้องกับระดับชั้นเรียนด้วย คือนักเรียนที่เรียนอยู่ในระดับชั้นเรียนที่ใกล้เคียงกันจะใช้เวลาว่างไม่แตกต่างกัน แต่นักเรียนที่เรียนอยู่ในชั้นเรียนที่ห่างกัน ความแตกต่างกันของการใช้เวลาว่างก็มีมากขึ้น

จากการวิจัยพบว่า ระบบเวลาเรียนมีผลต่อการใช้เวลาว่างของนักเรียนในด้านช่วยงานบ้าน แต่ไม่มีผลต่อการใช้เวลาว่างด้านการเรียน การเล่นเกม และการอ่านหนังสือ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า "ระบบเวลาเรียนต่างกัน การใช้เวลาว่างของนักเรียนแตกต่างกัน" ทั้งนี้อาจขึ้นกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และการปรับระบบการศึกษาที่มี 2 ระบบ คือ ระบบสองภาค และระบบปกติให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานเดียวกัน อันเป็นผลเกี่ยวเนื่องต่อวิชาที่เรียน

และครู-อาจารย์ผู้สอน

จากผลการวิเคราะห์พบว่า อาชีพของผู้ปกครองมีผลต่อการใช้เวลาว่างของนักเรียนในด้านการเรียน ช่วยงานบ้าน การเล่นกีฬา ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า "อาชีพของผู้ปกครองต่างกัน การใช้เวลาว่างของนักเรียนแตกต่างกัน" และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัน สังข์สะอาด ที่พบจากผลการวิจัยว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพที่มีรายได้สูง ใช้เวลาว่างแตกต่างกับนักเรียนที่มีผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพที่มีรายได้ต่ำ แต่สำหรับการใช้เวลาว่างในด้านการอ่านหนังสือแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่าอาชีพของผู้ปกครองมีผลต่อการใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือของนักเรียน

ตอนที่ 2 จิตสำนึกการเลือกใช้เวลาว่างของนักเรียนในด้านการฟังวิทยุ

คูโทรทัศน์ ชมภาพยนตร์ และอื่น ๆ (ดนตรี หารายได้พิเศษ งานอดิเรก และทัศนศึกษา) ตามตัวแปรเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระบบเวลาเรียน และอาชีพของผู้ปกครอง

จากการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกันใช้เวลาว่างของนักเรียนในด้านการฟังวิทยุ คูโทรทัศน์ ชมภาพยนตร์ นักเรียนหญิงเลือกรายการที่ฟังและชมเป็นรายการประเภทเบาสบาย คือรายการเพลง ภาพยนตร์ตลกขบขัน ฯลฯ นักเรียนชายสนใจในการชมภาพยนตร์มากกว่านักเรียนหญิง ซึ่งสนใจในการฟังวิทยุ และคูโทรทัศน์มากกว่านักเรียนชาย

นักเรียนชายสนใจการเล่นดนตรีมากกว่านักเรียนหญิง ทั้งนักเรียนหญิงและนักเรียนชาย เลือกเล่นดนตรีคล้ายคลึงกัน คือกีตาร์และกลอง

สำหรับการหารายได้พิเศษ ทั้งนักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีความสนใจในการหารายได้พิเศษน้อย ส่วนใหญ่หารายได้พิเศษจากการทำการฝีมือและพับถุงกระดาษ

เพศหญิงมีความสนใจในงานอดิเรกมากกว่าเพศชาย โดยเลือกการอ่านหนังสือและดูโทรทัศน์เป็นงานอดิเรก

ในด้านการทัศนศึกษา นักเรียนหญิงมีความสนใจมากกว่านักเรียนชาย และเลือกการท่องเที่ยวทะเลเป็นอันดับแรก

จากการวิเคราะห์พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันเลือกใช้เวลาว่างเป็นลำดับที่ต่างกัน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีความสนใจในการเลือกใช้เวลาว่างในการฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ ชมภาพยนตร์ มากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ แต่ความสนใจในการเลือกฟังและชมรายการต่าง ๆ อยู่ในประเภทเดียวกัน คือเลือกรายการเบาสมอง เช่นรายการเพลง ภาพยนตร์ตลก-ขบขัน ฯลฯ

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน 3 กลุ่ม มีความสนใจในการเล่นดนตรีเท่ากัน และดนตรีที่เลือกเล่นเป็นอันดับแรกคือกีตาร์

สำหรับการหารายได้พิเศษ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางมีความสนใจในการหารายได้พิเศษมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ การหารายได้พิเศษนั้นส่วนใหญ่เลือกทำการฝีมือและพับถุงกระดาษ

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและปานกลาง มีความสนใจการทำงานอดิเรกมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ โดยเลือกการอ่านหนังสือ และดูโทรทัศน์เป็นงานอดิเรก

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและปานกลาง มีความสนใจในการใช้เวลาว่างในการทัศนศึกษามากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ และการเลือกการทัศนศึกษาทางทะเลเป็นอันดับแรก

จากการวิเคราะห์พบว่า นักเรียนสองผลัด และนักเรียนผลัดปกติเลือกอันดับในการฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ และชมภาพยนตร์ ในรายการประเภทเดียวกัน คือประเภทเบาสมอง รายการเพลง และภาพยนตร์ตลกขบขัน ฯลฯ

นักเรียนสองผลัด มีความสนใจในการเล่นดนตรีมากกว่านักเรียนผลัดปกติ แต่การเลือกดนตรีที่เล่นอยู่ในประเภทเดียวกัน คือกีตาร์

นักเรียนสองผลัด มีความสนใจในการหารายได้พิเศษมากกว่านักเรียนผลัดปกติ โดยการหารายได้พิเศษส่วนใหญ่เลือกการทำกาพย์มี

นักเรียนสองผลัด และนักเรียนผลัดปกติ มีความสนใจในการทำงานอดิเรกคล้ายคลึงกันโดยเลือกการอ่านหนังสือและดูโทรทัศน์

ส่วนงานทัศนศึกษานั้น นักเรียนสองผลัดและผลัดปกติมีความสนใจร่วมกัน คือการทัศนศึกษาทางทะเล และท่องเที่ยวชมบพ

จากผลการศึกษานักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันเลือกการใช้เวลาว่างมีลักษณะแตกต่างกัน กล่าวคือ ฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ และชมภาพยนตร์ โดยนักเรียนกลุ่มที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้างมีความสนใจในการฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ และชมภาพยนตร์มากกว่ากลุ่มอื่น ๆ และเลือกการชมและชมรายการเบาสมองคือ รายการเพลง ภาพยนตร์ตลกขบขัน และการ์ตูน

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง ค่าขายส่วนตัว และรับราชการ มีความสนใจในการเล่นดนตรี มากกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพอื่น ๆ และเลือกการเล่นกีตาร์

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ และรับจ้างมีความสนใจการหารายได้พิเศษมากกว่าอาชีพอื่น ๆ โดยเลือกการทำกาพย์มี

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ มีความสนใจการทำงานอดิเรกมากกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพอื่น ๆ โดยเลือกการดูโทรทัศน์ เป็นการใช้เวลาว่างในคานนี้

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง มีความสนใจการทัศนศึกษามากกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพอื่น ๆ การทัศนศึกษาทางทะเลได้รับการเลือกเป็นอันดับแรก

ข้อเสนอแนะ

1. จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า นักเรียนส่วนมากใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือ เพื่อหาความรู้ความบันเทิง ทางโรงเรียนควรจะให้ความสำคัญกับบริการห้องสมุดและจัดงบประมาณสำหรับซื้อหนังสือที่จะเป็นประโยชน์ มีคุณค่าสำหรับให้นักเรียนได้อ่านเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

2. ในเรื่องการหารายได้พิเศษนั้น นักเรียนส่วนมากรายงานว่าทำการฝีมือและพับถุงกระดาษเท่านั้น ทางโรงเรียนและทางบ้านควรส่งเสริมให้เด็กใช้เวลาว่างในค่านี้อย่างจริงจังถึงคุณประโยชน์ของการฝึกนิสัยรู้จักช่วยเหลือตัวเองไม่หยิบยืมใคร ควรส่งเสริมโดยให้ข้อมูลแก่เด็กว่าจะทำอะไรได้บ้าง หาตัวอย่างคนที่หารายได้พิเศษมาแสดงให้ดูและช่วยหางานให้เด็กทำที่ทำได้เพื่อฝึกนิสัยรักการทำงาน

3. ทางด้านกีฬา นั้น นักเรียนส่วนมากสนใจเล่นฟุตบอล บาสเกตบอล ทางโรงเรียนและศูนย์เยาวชนควรจัดหาอุปกรณ์ทางการกีฬาให้พอเพียง มีสถานที่เล่นปลอดภัย มีผู้ควบคุมดูแล และเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด รวมทั้งการจัดชุมนุมกีฬาในโรงเรียน

4. ในด้านดนตรี นักเรียนส่วนมากสนใจเล่นกีตาร์และกลอง ทางโรงเรียนควรจัดผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางดนตรีมาให้คำแนะนำ และสอนวิธีการเล่นที่ถูกต้องแก่เด็ก ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่สอนดนตรี จัดวิชาดนตรีเป็นวิชาให้เด็กเลือกเรียนตามความสนใจ

5. ในการทำงานอดิเรก นักเรียนส่วนมากใช้เวลาว่างไปในทางรับบริการมากกว่าเป็นผู้ลงมือทำหรือสร้างสรรค์ด้วยตนเอง เช่น การเพาะชำต้นไม้ ทำขนม-อาหาร วาดภาพ ฯลฯ ดังนั้นทางโรงเรียนควรสนับสนุน และให้ข้อมูลรวมทั้งคำแนะนำต่าง ๆ ในด้านที่จะฝึกให้เด็กลงมือผลิตสิ่งมีประโยชน์กับตน หรือครอบครัวและอาจขยายเป็นงานหารายได้พิเศษ อันจะเป็นแนวทางการประกอบอาชีพต่อไป และเป็นการรู้จักช่วยเหลือตนเองด้วย

6. ผลของการวิจัยบ่งว่า เด็กชอบไปทัศนศึกษาทางทะเล น้ำตก และ หอถื่นชนบท ดังนั้นทางผู้ปกครองและทางโรงเรียนควรจะได้พาเด็กไปทัศน اجرใน ยามว่าง เพื่อเป็นการสนองความต้องการของเด็ก และยิ่งจะทำให้เด็กรักธรรมชาติ ศึกษาสิ่งแวดลอมเปรียบเทียบ หอถื่นที่ตนอาศัยอยู่กับที่อื่น หน่วยราชการต่าง ๆ ก็อาจจะให้ความร่วมมือ ถ้ามีการติดต่อเป็นทางการจากโรงเรียน เช่นจัดให้มีการ ลดค่าโดยสารแก่นักเรียน นักศึกษาที่เดินทางไปทัศน اجر จัดหาที่พักราคาเยาสำหรับ เยาวชน จัดโปรแกรมพิเศษให้นักเรียนไ้ชมบ้านเมืองจะได้เกิดความภาคภูมิใจใน ประเทศชาติของตน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทาวิจัย

1. ควรศึกษาการใช้เวลาว่างของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา และ มัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางเปรียบเทียบปริมาณการใช้เวลาว่างของ นักเรียนในแต่ละชั้นเรียน
2. ควรจัดทำแบบสอบถามเกี่ยวกับประ เภทการใช้เวลาว่างให้มากขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

จรินทร์ ชานีรัตน์ นันทนากรชุมชน กรุงเทพมหานคร โอเคียนส์ไตร์, 2519,
246 หน้า.

ทัศนีย์ อ่องไพลย์, ร.ต., "การสืบค้นปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการ เรียนจากนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาของ โรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดพระนคร" การวิจัยทางการศึกษา เล่มที่ 4,
สิงหาคม 2503, หน้า 9.

บุญยิ่ง เจริญยิ่ง และทองเคื่อน เลขยานนท์ "การวิเคราะห์ทฤษฎีที่อยู่ในความสนใจของ
บุคคลในวัยรุ่น" วารสารจิตวิทยา โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2510, 55 หน้า.

บำรุง สี่หอไผ่ และคณะ "อิทธิพลของ โทรทัศน์ต่อเด็กไทย" วารสารวิจัยทางการศึกษา
เล่มที่ 6, 2519, หน้า 42 - 48.

ปราณี เถลิงพล และคณะ หลักสูตรมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย-
รามคำแหง 2518, 155 หน้า.

ปรีชา ชรรมา "การอบรมเด็กให้รู้จักใช้เวลาว่าง" อนุสารวิจัยการศึกษา กองเผยแพร่ การศึกษา
โรงพิมพ์คุรุสภา, 20 พฤศจิกายน 2504, หน้า 7 - 18.

พิชิต อัครนิจ สโมสรรกับการเล่นของเด็ก ของวัยรุ่น วิทยานิพนธ์ ค.บ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2501, หน้า 13.

มาร์ตินสัน, คัมเบิลยู คี., วิธีการปรับปรุงการเรียนเพื่อให้ได้ผล โรงพิมพ์พระจันทร์ 2503,
หน้า 60.

วัน สังข์สะอาด การสำรวจการใช้เวลาว่างของนักเรียนในโรงเรียนวิสามนศึกษาและ
อาชีวศึกษา ในจังหวัดพระนครและธนบุรี ปริญญาโท กศ.ม. วิทยาลัย-
วิชาการศึกษา ประสานมิตร 2505, 138 หน้า.

สงัด แสนทวีสุข "การสำรวจความสนใจทางกีฬาของเด็กมัธยม" การวิจัยทางการศึกษา
เล่มที่ 8, โรงพิมพ์ส่งเสริมอาชีพ, มกราคม 2505, หน้า 21 - 26.

สมบัติ กาญจนกิจ และคณะ สันติภาพก้าวขึ้นนำ คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2520,
294 หน้า.

สมประสงค์ ปิ่นจินดา และคณะ คู่มือการศึกษาวิชาการพัฒนาการเด็ก กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์พิมพ์เนต 2516, 220 หน้า.

สภากิจแห่งชาติ รายงานผลการวิจัย เรื่องสาเหตุแห่งความผิดทางลักษณะในคดีเด็กและ
เยาวชน 2509.

Clark, W.F., "Radio listening habits of children" Journal of Sociological Psychology 11, 1940, pp. 129 - 130.

Crow, Lester D and Crow, Alice., Child Psychology, New York, Barnes & Noble, Inc., 1955, 214 pp.

Durost, W.N., "Children's collecting activity related to social factors," Teacher Collecting Contribute Educational, No. 537, 1932.

Edwards, Allen L., Experimental Design in Psychological Research, New York, Rinehart and Company, Inc., 1968.

Evry, H., "T.V. murder causes bad dreams," Film-World 8, 1952, 247 pp.

Fogler, S., "Progress report on T.V.," Elementary School Journal 53, 1953, pp. 513 - 516.

Fox, J.E., "Leisure-time social backgrounds in a suburban community," Journal of Educational Sociology 7, 1934, pp. 493 - 503.

Ferguson, George A., Statistical Analysis in Psychology and Education, New York, McGraw-Hill Co., 1966, 446 pp.

Gullford, Joy Paul., Fundamental Statistics in Psychology and Education, New York, McGraw-Hill, 1950, 633 pp.

✓ Hurlock, E.B., Adolescent Development, New York, McGraw-Hill Book Company, 1949, pp. 282 - 330.

_____ Child Development, New York, McGraw-Hill Book Company, 1956, 575 pp.

Linquist, E.F., Design and Analysis of Experiment in Psychology and Education, Houghton Mifflin Company, 1956, 393 pp.

Magnusson, David., Test Theory, Massachusetts, Addison - Wesley, 1966, 270 pp.

Markey, F.V., "Imaginative behavior of preschool children," Child Development Monograph No. 18, 1935.

✓ McKellar, P. and Harris, R., "Radio preferences of adolescents and children," British Journal of Educational Psychology 22, 1952 pp. 101 - 113.

✓ O'Brien, C.C., "The role of music in guiding the children," Educational 73, 1953, pp. 1 - 6.

Podolsky, E., "Horrors", California Parent-Teacher Journal, December 1952, pp. 23.

✓ Reece, L.H., "The play needs of children age 6 to 12", Marriage Family Living 16, 1954, pp. 131 - 134.

✓ Sopera, Allen V., The Theory of Play and Recreation, New York, Ronald Press, 1961, 558 pp.

Scott, L.F., "A Study of Children's T.V. interests," California Journal Educational Research 4, 1953, pp. 162 - 164.

Whitley, M.T., "Children's Interest in Collecting," Journal Educational Psychology 20, 1929, pp. 249 - 261.

Winer, B., Statistical Principles in Experimental Design, New York, McGraw-Hill, 1962, 672 pp.

Witty, P.A., "Comics, television, and our children," Today's Health, February 1955, pp. 18 - 21.

ภาคผนวก ก.

- ใบนำตัว จากบัณฑิตวิทยาลัย
- แบบสอบถาม
- แบบคำตอบ

ที่ ทม.1001(7)/1439

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

21 ธันวาคม 2520

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน อาจารย์ใหญ่ (ผู้อำนวยการ).....

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวคงใจ สิริไชย เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการแนะแนวการศึกษา ชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

นิสิตผู้นี้ ต้องการมาติดต่อเพื่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง "การศึกษาการใช้เวลาว่างของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา
ในเขตกรุงเทพมหานคร"

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วชิรญา บัวศรี ประธาน

อาจารย์ทรงรัตน์ ทวีรัตน์ กรรมการ

สิ่งที่นิติกรขอความอนุเคราะห์คือ ขอความร่วมมือในการเก็บแบบสอบถามจากนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 ในโรงเรียนของท่าน

บัณฑิตวิทยาลัย จะรู้สึกเป็นพระคุณอย่างสูง ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่
ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ทานดา ณ ถลาง

(ศาสตราจารย์ทานดา ณ ถลาง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 3912583 ต่อ 26

แบบสอบถามการใช้เวลาว่างของนักเรียน

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ต้องการถามการใช้เวลาว่างของนักเรียน เพื่อนำไปใช้ในการวิจัย
เรื่องการศึกษาการใช้เวลาว่างของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา
ในเขตกรุงเทพมหานคร

วิธีการตอบ

แบบสอบถามนี้เป็นข้อความมาให้ให้นักเรียนพิจารณาแล้ว ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓
ลงในช่องที่นักเรียนต้องการตามความรู้สึกที่เป็นจริง เฉพาะตัวของนักเรียน และคำตอบของ
นักเรียนจะรักษาไว้เป็นความลับ ไม่นำไปเปิดเผย ณ ที่ใด

ตัวอย่าง ของแบบสอบถามใช้เวลาว่างของนักเรียน

การใช้เวลาว่างของนักเรียน	ทำอยู่ สม่ำเสมอ เป็นประจำ	ทำ กอนข้างบ่อย	ทำบ้าง เล็กน้อย	ไม่ค่อย ได้ทำ	ไม่เคย ทำเลย
(0) หุงหาอาหาร			✓		
(00) วาดรูป			✗	✓	

ถ้าท่านต้องการ เปลี่ยนคำตอบก็ให้ขีดเส้นคร่อมทับอันเดิมเสียก่อน แล้วจึงค่อยเลือกใหม่
ตามที่ท่านต้องการ คำตอบในแต่ละข้อท่านจะตอบได้เพียงขีดเดียว เท่านั้น ข้อใดที่ท่านตอบ
เกินหนึ่งขีด จะถือว่าข้อนั้นใช้ไม่ได้ ทั้งตัวอย่างในข้อ (00)

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ

(น.ส.ทองใจ สิริธิไชย)

นิสิตปริญญาโท สาขาการแนะแนว

ตอนที่ 2

แบบสอบถามการใช้เวลาว่างของนักเรียน

คำชี้แจง

ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความจริงของการใช้เวลาว่างของนักเรียน

การใช้เวลาว่างของนักเรียน

2.1 เกี่ยวกับการเรียน

1. ทำการบ้าน	2. ทบทวนบทเรียนที่เรียนมาแล้ว
3. เตรียมบทเรียนก่อนเข้าเรียน	อื่น ๆ

2.2 ช่วยทำงานบ้าน

1. พุงพาสอาหาร	2. เลี้ยงไก่หรืออื่น
3. ทำความสะอาดบ้าน	4. ซักผ้าเสื้อผ้า
5. จ่ายกับข้าว	6. ซวยขายของ
7. เลี้ยงสัตว์	8. ทำสวนครัว
อื่น ๆ	

2.3 การเล่นกีฬา

1. ฟุตบอล	2. บาสเกตบอล
3. ตะกร้อ	4. วอลเลย์บอล
5. กีฬาจักรยาน	6. แอโรบิค
7. แบดมินตัน	8. หมากฮอส
9. กรีฑา	10. เกมสื่อกองทัพ, ทอคำ
อื่น ๆ	

2.4 การอ่านหนังสือ

1. เกี่ยวกับทเรียน	2. นวนิยาย
3. หนังสือรายเดือน	4. วารสาร
5. นิทาน	6. สารคดีท่องเที่ยว
7. หนังสือพิมพ์รายวัน	8. นิตยสารกีฬา
อื่น ๆ /	

2.5 ฟังวิทยุ ในรายการ

1. เพลง	2. รายการสำหรับเด็ก
3. นิทาน	4. สารคดี
5. นิยาย	6. ข่าว - ข่าวกีฬา
7. รายการขบขัน	8.ละคร
9. รายการอาหาร	อื่น ๆ

2.6 ดูโทรทัศน์ ในรายการ

1. เพลง	2. รายการสำหรับเด็ก
3. สารคดี	4. ดิเก
5. รายการชิงโชคต่าง ๆ	6. กีฬา
7. รายการตอบปัญหาต่าง ๆ	8. รายการอาหาร
อื่น ๆ	

2.7 การชมภาพยนตร์

1. ดลกขบขัน	2. ชีวิต
3. คติธรรม	4. บู
5. เขียวขวัญ	6. เสรี
7. การดู	8. สงคราม
อื่น ๆ	

2.8 อื่น ๆ

2.8.1 ดนตรีที่นักเรียนชอบเล่น ได้แก่

1. เปียโน	2. กลอง
3. ซอ	4. กีตาร์
5. ขิม	6. ซลู่
อื่น ๆ	

2.8.2 หารายได้พิเศษ

1. พิธีกร ละคร	2. ทำการฝีมือ
3. ขายหนังสือพิมพ์	4. ล้างรถ
5. ขายพวงมาลัย	6. ส่งของตามบ้าน
อื่น ๆ	

2.8.3 งานอดิเรก ที่นักเรียนชอบทำมากที่สุด

1. สะสมแสตมป์	2. อ่านหนังสือ
3. เล่นดนตรี	4. ดูโทรทัศน์
5. ระบายสี	6. กีฬา
7. เลี้ยงสัตว์	8. การฝีมือ
9. เพาะชำต้นไม้	10. วาดภาพ
11. ทำขนม - อาหาร	อื่น ๆ

ทำอย่างสม่ำเสมอ เป็นประจำ	ทำ กึ่งกลางบ่อย	ทำบ้าง เล็กน้อย	ไม่ค่อยได้ทำ	ไม่เคยทำเลย
2.1				
2.2				
2.3				

2.4

ทำอยู่เสมอ เป็นประจำ	ทำ ค่อนข้างบ่อย	ทำบ้าง เล็กน้อย	ไม่ค่อยได้ทำ	ไม่เคยทำเลย

2.5

สัปดาห์ละ 2 - 3 ชั่วโมง	สัปดาห์ละ 3 - 4 ชั่วโมง	สัปดาห์ละมากกว่า 5 ชั่วโมง

สัปดาห์ละ 2 - 3 ชั่วโมง	สัปดาห์ละ 3 - 4 ชั่วโมง	สัปดาห์ละมากกว่า 5 ชั่วโมง
2.6		
2.7		
2.8.1		

	สัปดาห์ละ 2 - 3 ชั่วโมง	สัปดาห์ละ 3 - 4 ชั่วโมง	สัปดาห์ละมากกว่า 5 ชั่วโมง
2.8.2			
2.8.3			

2.8.4 ทักษะศึกษา สถานที่ที่นักเรียนชอบไป

- ☐ โบราณสถาน
- ☐ ทะเล
- ☐ สวนสนุก
- ☐ น้ำตก
- ☐ ห้องเรียน ชมรม ฯลฯ
- ☐ อื่น ๆ

ขอขอบคุณ

ภาคผนวก ข.

— การวิเคราะห์ข้อมูลตารางการเปอร์เซ็นต์

ก. คะแนนร้อยละของการใช้เวลาว่างในแต่ละวัน

การใช้เวลาว่างของนักเรียน	อัตราส่วนร้อยละ
การเรียน	69.86
ช่วยงานบ้าน	58.17
การเล่นกีฬา	49.85
การอ่านหนังสือ	59.14

ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมด = 0.8170

ข. รายการย่อย ๆ เกี่ยวกับการฟังวิทยุ คุุโทรทัศน์ ชมภาพยนตร์ และงานอดิเรก

ฟังวิทยุ	คุุโทรทัศน์	ภาพยนตร์	งานอดิเรก
1. เพลง	1. เพลง	1. การ์ตูน	1. คุุโทรทัศน์
2. สารคดี	2. การ์ตูน	2. กลยุทธ์	2. ฟังเพลง
3. นิยาย	3.ละคร	3. ชีวิต	3. อ่านหนังสือ
4. ข่าว-ข่าวกีฬา	4. รายการชิงโชค	4. สงคราม	4. ทำการฝีมือ
5. รายการตอบปัญหา			5. ช่วยชายชรา
			6. เพาะชำต้นไม้